

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

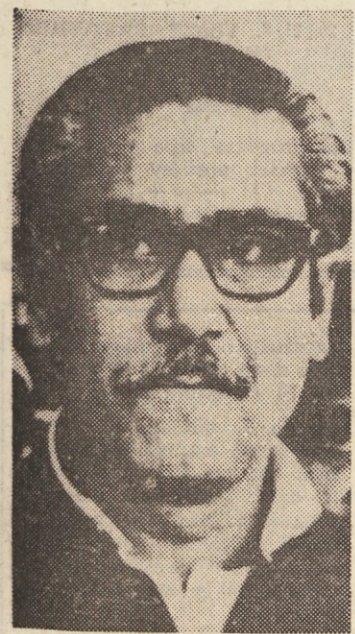
Leto XXXI. Št. 189 (9191)

TRST, nedelja, 17. avgusta 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

OBLAST PREVZEL KANDAKAR AHMED OB PODPORI VOJSKE

DRŽAVNI UDAR V BANGLADEŠU ŠEJK MUDŽIBUR RAHMAN UBIT

Šeik Mudžibur Rahman

Večina ministrov bo ostala na svojem mestu - Truplo pokojnega predsednika so že pokopali - Izjava Kandakara Ahmeda - Pakistan že priznal novo vlado

NOVI DELHI, 16. — Včeraj ob zori je skupina zarotnikov pod vodstvom bivšega ministra za trgovino Kandakara Mustaka Ahmeda in ob podpori orožanih sil zrušila režim predsednika Bangladeša šejka Mudžibur Rahmana, ki je bil pri tem skupaj z družino ubit. Ahmeda, ki ga imajo za predstavnika desnice in za protikomunisto, so imenovali za državnega poglavarja. Novi režim je kot poročila radio Pakistan, sklenil, da se bo Bangladeš odlej imenoval «Islamska republika Bangladeš» namesto «Ljudska republika Bangladeš», kot doslej.

Do državnega udara je prišlo ob 5.30 po krajevnem času. Doslej ni podrobnosti o njegovem poteku. Indijska tiskovna agencija PTI je sporočila v svojem dopisu iz Dake, da je bilo nekaj po polnoči slišati streljanje iz mestne četrti,

kjer je rezidenca šejka Rahmana. Radio Daka je med tem sporočil, da so truplo Mudžibur Rahmana prepeljali v njegovo rojstno mesto Tangipur, kjer so ga slovesno pokopali.

V svojem govoru, ki ga je oddajal radio Daka, je novi predsednik Ahmed poudaril, da je njegov namen boriti se proti korupciji in nepotizmu. Državni udar, je dejal, je bila zgodovinska naloga za 75 milijonov prebivalcev Bangladeša, ki jih je vodila pešica skorumpiranih politikov. Nova vlada se je sestala že včeraj zvečer ter objavila sporočilo, v katerem pravi, da bo pravična do vseh državljanov, da bo spoštovala pravice vseh skupnosti ter da si bo prizadevala navezati prijateljske stike z muslimanskimi državami in z velesilami, ne bo pa dovolila vmešavanja v svoje notranje zadeve. Ahmed je zlasti poudaril, da bo Bangladeš skušal navezati prijateljske odnose tudi s tistimi državami, s katerimi jih doslej še ni imel. Tukaj je mislil predvsem na Pakistan in na Kitajsko, ki nista še priznala Bangladeša, ki je nastal leta 1971 po odcepitvi vzhodnega Pakistana. K temu naj dodamo, da je Pakistan že včeraj, kot prva država, priznal novo vlado v Daki.

Povezave med Bangladešem in drugimi državami so prekinjene. Edine vesti prihajajo iz Indije, kjer poslušajo radio Daka, ki je sporočil, da bo večina ministrov ostala na svojem mestu. Predsednik Ahmed bo prevzel ministristva za zunanje zadeve in notranje zadeve, za komunikacije in industrijo.

Prvih dramatičnih novic o državnem udaru v Daki je moglo razbrati, da so udar izvedli ljudje, ki jim ni bila pogodu bangladeška pod graditve demokratične države, kakršno je začel pokojni predsednik Rahman. Ta čas je prezdaj dajati ocene kakšne posledice bo imel državni udar na notranje razmere v Bangladešu in kakšne v širšem mednarodnem prostoru, predvsem pa na indijsko-pakistanski vojni december 1971 še vedno ni normaliziral.

Mudžibur Rahman se je rodil leta 1920 v vzhodni Bengaliji. Po končani srednji šoli se je vpisal na pravno fakulteto, od koder so ga kmalu izključili, ker se je zavzel za enakopravnost bengalskega jezika. Po razglasitvi pakistanske neodvisnosti so Rahmana zaprli zaradi tega, ker se je že takrat zavzemal za pravice bengalskega ljudstva. Leta 1949 so ga imenovali za sekretarja lige Avami, katere predsednik je postal leta 1966.

Skoraj deset let je preživel v ječi, kar pa je velikega borca za samostojnost taktirnega Vzhodnega Pakistana samo še vzpodbudilo, da se je ob podpori ben-

galskega ljudstva postavil na čelo mlade države, ki se je porodila po koncu indijsko-pakistanske vojne decembra 1971. Takoj po prevzemu oblasti se je Mudžibur Rahman izrekel za nevtrščeno pot bangladeške zunanje politike, navznoter pa je hotel vcepiti v bangladeško družbo čim več elementov demokratičnega socializma.

V deželi, ki jo je neki potopisec označil za «epkel, v katerem je veliko čudovitih stvari» in ki jo pogostokrat pustošijo orkani, je Mudžibur Rahman začel mukotrpni proces gospodarske obnove nerazvite države, zaustavil ga je vrtnec državnega udara. Ne glede na to pa ostaja šejk Rahman za milijonski življenjski Bangladeš legenda, ki je tudi za siromašnega človeka iz Gangesove delte pomenil simbol odrešitve.

POSVETOVANJE MED PORTUGALSKO VLADO IN DIREKTORIJE ZA PREMOSTITEV KRIZE

Socialistična manifestacija v Portu

Socialisti odločno proti napovedani stavki

LIZBONA, 16. — Portugalski direktorji (Costa Gomes, Vasco Gonçalves in Otelo de Carvalho) je sporočil, da so v teku pobude za premostitev sedanjih problemov v vrstah orožanih sil in da so se začeli pogovori s političnimi strankami za rešitev portugalske politične krize. Sporočilo so objavili ob koncu skupne seje članov vlade in direktorija, ki je bila včeraj v Lizboni.

V orožanih silah, pravi sporočilo direktorija, so v teku priprave, da bi rešili sedanja nasprotja ter ponovno prišli do enotnosti. Ministrski svet je medtem začel pogovore z različnimi političnimi strankami, da bi premostili posttranske spore in ponovno uresničili potrebno enotnost, brez katere je nemogoče uresničiti revolucionarni proces, ki se je začel 25. aprila. Sporočilo se ukvarja tudi z neredi, do katerih je prišlo zadnje čase ter ugotavlja, da so varnostne sile v veliki meri odkrile reakcionarne hujšake. Poleg tega bodo varnostne sile in vojska tesneje sodelovale, da bi preprečili druge neredne.

Medtem ko si v Portugalski sledijo politične manifestacije, so socialisti zelo ostro napadli sklep e-notne sindikalne organizacije, ki je za torej napovedala polurno stavko v znamenje protesta proti valu nasilja proti sedežem naprednih političnih organizacij, posebno v se-verni Portugalski. V sporočilu, ki ga je objavila danes, pravi socialistična stranka, da koristijo pobude sindikalne organizacije samo komunistični partiji ter poziva svoje člane, naj se stavke ne udeležijo. Sporočilo kritizira vodstvo portugalske partije, katerega politiko označuje kot puslovolno, sek-taško in razbijsko, saj partija vztraja pri svoji podpori Goncalvesovi manjšinski vladi. Za samega Goncalvesa pa pravijo socialisti, da je glavni dejavnik razpada in vzrok sedanjeje vzhajajoče nezadovoljstva v državi. Ob koncu poziva socialistična stranka svoje člane, naj se ne odzovejo demagoškemu pozivu sindikalne organizacije.

Generalni tajnik portugalske partije Cunhal je v intervjuju glasilo zahodnonemške komunistične partije izjavil, da je portugalski revolucionarni proces začel v nevarno obdobje. Po njegovem mnenju so revolucionarne sile, med katerimi je v prvi vrsti ome-nil vojsko, zmoglo uspešno odgovoriti na napad reakcijskih in protirevolucionarnih sil.

V ponedeljek bo odpotoval v Limbo na čelu portugalske delegacije na konferenci nevtrščeni držav admiral Rosa Coutinho, član sveta revolucije. Portugalska partija se na konferenci nevtrščeni v Limbo, po mnenju političnih opazovalcev, toliko bolj pomembna, ker bodo predvidoma sprejeli med nevtrščene države Mozambik, Gvinejo Bissao in Sao Tomé in Principe. Admiral Rosa Coutinho bo obiskal tudi Kubo.

GENERALNI TAJNIK OZN NA TRIDNEVNEM URADNEM OBISKU V SFRJ

Kurt Waldheim izrekel priznanje Jugoslaviji za njeno aktivno vlogo v Združenih narodih

Razgovori s predsednikom Titom, z zunanjim ministrom Minićem in s predsednikom ZIS Bijedićem - Danes zaključek obiska

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 16. — Generalni sekretar Združenih narodov Kurt Waldheim je na današnji tiskovni konferenci v hotelu «Croatia» v Cavtatu izjavil, da je zelo zadovoljen s pogovori, ki jih je imel s predsednikom Titom in drugimi jugoslovanskimi državniki. Ti pogovori so po njegovih besedah pokazali stalnost jugoslovanske podpore svetovni organizaciji in naporem, da postane središče za reševanje velikih mednarodnih problemov. To je velika podpora jugoslovanske vlade Združenim narodom, zdaj, v zelo kritičnem trenutku dejavnosti svetovne organizacije.

Dr. Kurt Waldheim je v pogovoru s častniki ocenil vrsto vprašanj z različnih področij mednarodnega položaja in zlasti v zvezi z bližnjim posebnim in rednim zasedanjem generalne skupščine. O vsem tem se je včeraj izčrpano pogovarjal s predsednikom republike Josipom Brozom Titom in zveznim tajnikom za zunanje zadeve Milošem Minićem na Brionih, danes dopolnjeval s predsednikom zveznega izvršnega sveta Džemalom Bijedićem v Kuparih pri Dubrovniku.

V enoinpolurnem pogovoru sta Bijedić in Waldheim precej obsežno razpravljala o vprašanjih v zvezi s krizo na Blžnjem vzhodu, o Cipru ter o svetovnem gospodarskem položaju. Posebej sta poudarila pomen, ki ga Jugoslavija pripisuje krepitvi vloge Združenih narodov pri reševanju najvažnejših mednarodnih vprašanj, ki jih po mnenju obeh strani ni mogoče reševati zunaj svetovne organizacije.

Generalni sekretar Združenih narodov Kurt Waldheim bo jutri dopoldne končal obisk v Jugoslaviji in odpotoval iz Dubrovnika.

dil z jugoslovanskimi državniki, dal je priznanje Jugoslaviji za njeno dejavnost in napore pri reševanju velikih mednarodnih problemov. Dejal je, da kot generalni sekretar visoko ocenjuje prispevek Jugoslavije Združenim narodom in njihovi vlogi v svetu, poudaril pa je tudi, da če bi vsi sodelovali na takšen način, bi bilo mogoče doseči trajen mir in vsestransko sodelovanje med vsemi narodi in državami v svetu.

Generalni sekretar Združenih narodov Kurt Waldheim bo jutri dopoldne končal obisk v Jugoslaviji in odpotoval iz Dubrovnika.

VLADO BARABAS

Ceausescu sprejel ameriške parlamentarce

BUKAREŠTA, 16. — Delegacija ameriških parlamentarcev pod vodstvom predsednika predstavniškega doma Carla Alberta, ki je dopotovala včeraj v Bukarešto po obisku v Sovjetski zvezi, se je danes srečala z romunskim predsednikom Ceausescuom v njegovi poletni rezidenzi v Neptuni

Neumestna stavka železničarjev na Juğu

RIM, 16. — Železniški promet v južni Italiji je bil danes znatno otežkočen zaradi stavke železničarjev, ki so jo oklicali avtonomni sindikati in neofašistični sindikat CISNAL. Kljub razmeroma majhni udeležbi je stavka povzročila zastoj v zamude. Sindikat železničarjev CGIL, CISL in UIL je ostro obsodil stavko, ki povzroča težave predvsem delavcem in emigrantom.

DANES

Skupina zarotnikov pod vodstvom ministra za trgovino Ahmeda je s trgovišča bangladeškega predsednika šejka Mudžibur Rahmana, ki je v državnem udaru zgrabil življenje. Predsedstvo republike, ki se bo odlej imenovala «Islamska republika Bangladeš» je prevzel sam Ahmed, ki je poudaril, da bo nova vlada, v kateri so povečini ostali dosedanj ministri, navezala prijateljske stike z vsemi islamskimi državami in z velesilami. Ubitega predsednika Rahmana, ki je vodil državo od proglasitve neodvisnosti leta 1971, so že pokopali.

Egiptovski - izraelski delni sporazum o novem razmiku vojaških sil na Sinajskem polotoku je bil praktično že dosežen, čeprav ostajajo odprta se nekatera vprašanja, ki pa so bolj posttranskega značaja. Uradni viri sicer še niso potrdili vesti, da bo Kissinger že v sredo dopotoval v Tel Aviv, vendar pa pričakujejo, da bo ameriški zunanji minister že prihodnji teden začel novo posredovalno misijo na Blžnjem vzhodu. Na Opčinah se danes zaključijo 17. kmečki tabor, ki je posvečen 30. obletnici osvoboditve in 30. letnici Kmetijske zadruga v Trstu. V okviru tabora je bila tudi okrogla miza o vprašanjih kmetijskega gospodarstva in zadrugišstva na Trzaskem. V Nabrežini pa se danes zaključijo tridnevni prazniki socialističnega tiska, v okviru katerega so priredili tudi okroglo mizo o kraški gorski skupnosti.

PO SOGLASNIH OCENAH IZ KAIRA, TEL AVIVA IN WASHINGTONA

PRAKTIČNO ŽE DOSEŽEN SPORAZUM O NOVM RAZMIKU ČET NA SINAJU

Kissinger bi utegnil dopotovati v Izrael že v sredo

KAIRO, 16. — Kairski list «Al Ahrām» piše, da bo ameriški zunanji minister Kissinger dopotoval že prihodnji petek v Egipt in da se bo še istega dne v Aleksandriji sestal s predsednikom Sadatom in z zunanjim ministrom Fahimjem. Se prej pa bo državni sekretar — po poročilih lista — obiskal Tel Aviv, kamor naj bi prispele že v sredo. Glasnik ameriškega veleposlanstva v Kairu pa je dejal, da ni diplomatsko predstavništvo prejelo še nobenega sporočila v tej zvezi, vendar pa ni direktno demantiral pisanja «Al Ahrām», ki je navedel kraj in uro Kissingerjevega prihoda: Aleksandrija, v petek popoldne.

Kakorkoli že, vsi viri potrjujejo, da je sporazum med Egiptom in Izraelom praktično že dosežen in da zato ni večjih ovir za novo Kissingerjevo posredovalno misijo. Vsekakor pa nekatera odprta vprašanja še obstajajo, kot je potrdil tudi Sadatov glasnik Basšir, ki je tudi dejal, da jih ne gre podcenjevati.

Glasnik ni povedal, katere so te sporne točke, v kairskih diplomatskih krogih pa pravijo, da zadeva predvsem vprašanje ameri-

ške omejene prisotnosti na področju prelazov Mitla in Gidi, kjer naj bi ameriški tehniki upravljali elektronske izvidniške naprave, ter problem izraelskega «koridorja» med vzhodnim pobočjem prelaza Mitla in področjem južno od petrolejskih ležišč v Abu Rudeisu. Kar se tiče ameriške prisotnosti, je sam Kissinger včeraj pojasnil, da bo število ameriških tehnikov omejeno tle da bo šlo za neoborožene prostovoljce civiliste. Kissinger je tudi napovedal, da bo moral kongres odobriti odposiljatev tehnikov, kot tudi vsebino namernega začasnega izraelsko-egiptovskega sporazuma.

S tem pa je Kissinger posredno potrdil, da je sporazum pred vrmi. Izraelski ministri predsednik Rabin je bil danes še bolj jassen: prepričan med stališči obeh strani — je dejal — je bil skoraj popolnoma odpravljen. Samo 24 ur prej je zunanji minister Alon izjavil, da je sporazum z Egiptom «bližji kot kdajkoli prej».

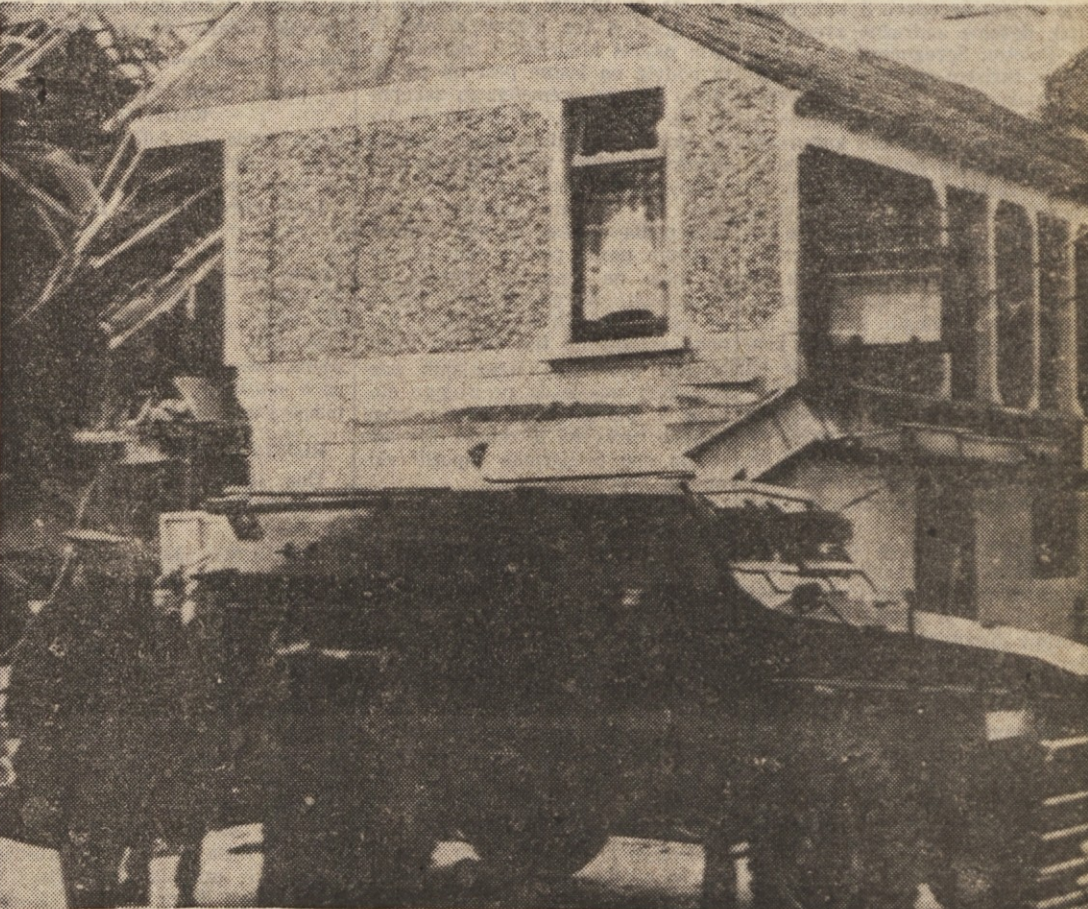
Kissinger bi torej vsak čas utegniti sporočiti, da odhaja na novo posredovalno misijo na Blžnji vzhod. Danes je imel še zanjli

sestaneke z izraelskim veleposlanikom v ZDA Dinitzem, s katerim je še enkrat pregledal vse poglavne točke nameravanega sporazuma, kar je odpotoval v Vail v državi Colorado, kjer se predsednik Ford mudi na počitnicah. Ob prihodu v Vail je potrdil, da so bili zabeleženi znatni napredki, da pa še ni dokončnih sklepov, za katere bo treba čakati prihodnje dni. Kissinger je imel verjetno v mislih jutrišnjo sejo izraelske vlade, ki bo morala dokončno odobriti osnutek sporazuma. V ZDA pa so prepričani, da gre sedaj zgolj za formalnost in da v Tel Avivu ne nameravajo postavljati novih zaprek.

Kamboška delegacija pri Čuenlaju

PEKING, 16. — Kitajski ministri predstojnik Čuenlaj je danes sprejel kamboško delegacijo pod vodstvom podpredsednika kamboške vlade in vrhovnega poveljnika orožanih sil Khieuja Samphana, ki se mudi na uradni obisku v Kitajski.

Nov izbruh nasilja v Ulstru

V Severni Irski je kljub formalnemu premirju spet izbruhnilo nasilje: atentati, uboji in oroženi spopadi so vsak dan na dnevnem redu. Samo v zadnjem tednu je bilo v raznih atentatih in incidentih ubitih enajst oseb, ranjenecv pa je več kot sto. Na sliki: vojaško vozilo pred razdejanim barom v Belfastu, kjer je atentat povzročil štiri smrtne žrtve in nad 40 ranjenecv.

PO CELOLETNEM TRDEM KMEČKEM DELU

Kmečki tabor dobra priložnost za izmenjavo misli in izkušenj

Letošnji tabor posvečen 30. obletnici osvoboditve in 30. letnici zadruga - Okrogla miza o problemih združništva

Z otvoritve Kmečkega tabora

Kdor je malodušno prerokoval, da Kmečkemu taboru ni namenjen več takšen obisk in uspeh, kakršnega smo bili vajeni v prejšnjih letih, je moral kloniti pred popolnoma nasprotnimi dejstvi. Zanimanje za ta pomemben kmečki praznik se ni le ohranilo, temveč močje celo narastlo, o čemer je pričala velika udeležba za veliki šmaran.

Kot običajno, je glavna beseda na 17. kmečkem taboru, ki ga prireja Kmetijska zadruga s sodelovanjem domačega prosvetnega društva «Tabor», pripadla kmetovalcem, ki jim je ta praznik najboljša priložnost, da si izmenjajo nekaj misli in izkušenj. Zato je moč opaziti na tradicionalnih kmečkih taborih veliko takšnih obrazov, ki jih redkeje srečujemo na drugih prireditvah, ker jim to pač ne dovoljuje delo na polju, v vinogradu in v hlevu.

Ob tej priložnosti si kmetovalci radi izmenjajo kako veselje, pa tudi marsikatero grenko na račun vedno bolj strme poti navzdol, ki jo ubirata kmetijsko in živinoreja pri nas. Eni tarnajo, ker je mladina popolnoma zapustila zemljo in ne kaže več nobenega zanimanja za njeno obdelovanje. Pri drugi mizi se pogovor suče okrog problemov Krasa in njegove zaščite. «Rezervari?», razburjeno pravi starejši mož, ob sonca ožganega obraza, «nič drugega niso kot poskus, da bi nas dokončno iztrebili s te zemlje».

Dругod razpravljajo o letini in vremenu. Letina kaže prav dobro, ker so vremena, kot jih že leta ni bilo. Pa spet se ne morejo izogniti tistim problemom, ki jih najbolj žužijo. Cene živil in krme rastejo, da je kaj, čem mleka pri proizvajalcu pa se ne premaknejo za ped. Potem je vprašanje nedeljskih izletnikov, ki brezobzirno teptajo kraške travnike in se povrh še zmerom najde kdo, ki si med razpajanjem brancem žoge na bujni senožeti dovoljuje nagnati samega gospodarja. Tem se nato pridružijo še lovci, razbelsni škotskristi in dijadi. Kdo pa vso to škodo povzroča?

Beseda da besedo in razgovor večkrat poseže tudi v preteklost, kjer se najpogosteje in najraje zadržijo ob dogodkih izpred tridesetih let in prej, ob letih boja.

Letošnji kmečki tabor je namenjen tudi temu: obujanju spominov na najslavnije obdobje naše narodne zgodovine in razmišljanju na to obdobje, ki bi ga morali predvsem mlajši rodovi čim globlje vsrkati v zavest. Posvečen je 30. obletnici osvoboditve in 30. letnici ustanovitve Kmetijske zadruga v Trstu, ki ga prireja. V ta namen je bila tudi četrtkovna svečanost odprtja tabora še posebno slovesna. Po zdravni in zahvalni nagovori pred številnimi povabljenimi in gosti so bili polni besed, ki niso bile le običajne prijazne priložnostne besede, temveč so skušale priklicati v zavest vse tiste napore, ki so se skozi viharje svetovne vojne in poznejša desetletja usmerjali k družbenemu napredku in pravičnosti ter enakosti med narodi. Specifično usmeritev zadruga je bila ravno združniška ideja, ki se sicer počasi a vztrajno prebija. O tem sta spregovorila predsednik zadruga Marjanovic in tajnik Kodrič, zelo občuteno pa je o tem spregovoril tudi predsednik delne zadruga zveze Silvino Poletto. Spregovoril je o tem, kako je fašizem skušal zatreti vsako demokratično idejo in posebej slovenski narod ter v ta namen udaril po vsem njegovem kulturnem in gospodarskem bogastvu, v katerem je ravno združništvo igralo pomembno vlogo. Po osvoboditvi so se razmere izboljšale, vendar je potrebno še veliko napоров za premostitev nesporazumov in nemara sovraštev med sosednjimi narodoma. Ob koristnih predlogih, ki jih je nazkazala že tržaška manjšinska konferenca, in idejah, ki so izšle na nedavni mednarodni konferenci v Helsinkih, bo moč govoriti o skupnih naporih in sodelovanju v združništvu svojo najboljšo obliko, močje sedanje odprte meje še bolj odpreti.

To problematiko je naslednje dni dopolnila in razvila zanimiva okrogla miza v dvorani Prosvetnega doma, ki sta jo vodila predsednik in tajnik Kmetijske zadruga in na kateri so sodelovali Silvino Poletto, Gastone Andrian, Manlio Micoli, Libera Sorini, dr. Fran Jurisčević, Miloš Kodrič, Rafael Grgič. Ti so posredovali izkušnje vsak iz svojega področja ter se dotaknili nekaterih sedanjih najbolj perečih gospodarskih problemov v širšem in ozjem krajnem merilu, kot so vprašanja draginje, sodelovanja in enotnosti med združniškim gibanjem ter sindikati in drugimi demokratičnimi silami, vprašanja varstva okolja in druga. Svoja izvajanja so dopolnili z nekaterimi zanimivimi, stvarnimi predlogi.

Tatovi iz komenske cerkve zasačeni na mejnem prehodu

Starinske dragocenosti, ki jih hranijo cerkve, so še vedno priljubljen plen za tatove. V noči na veliki šmaran so vdrl v cerkev sv. Jurija v Komnu ter pokradli vse, kar se je dalo odnesti in se je tatovom zdelo lažje vnovčljivo.

Ta vest bi najbrž ne segla do nas, če bi v tatovino ne bila zapletena mladenčica iz našega mesta. Ali sta se 19-letni Dario Sgubin iz UL Aceri 4 ter njegov komaj 16-letni pajdaš Maurizio Z. odločila za ta podvig na lastno pest ali po naročilu kakega premetenega zakupnika in starinarja, ni znano in bo do skušali agenti letetečega oddelka tržaške kvesture pod vodstvom podpolkovnika Morandinija odkriti. Dejstvo je, da sta mladenčica navojno padla v past, ko sta predvčerajšnjim pozno ponoči skušala preiti mejo na mejnem prehodu pri Fernetičih. Agenti javne varnosti so namreč opazili v prtljainiku njunega avtomobila fiat 850 pet malih lesenih umetniško izrezanih svetlel, štiri misale iz prejšnjega stoletja v latinščini ter razne druge manjše cerkvene predmete. Obenem so na dnu prtljainika zapazili vlomilsko orodje.

Pobalina so takoj pospremili na kvesturo ter se medtem povezali z milico v Sežani, ki je sporočila, da je ponoči dejansko prišlo do kraje v komenski cerkvi. Sprva sta mlada tatitca tajila. Zatrjevala sta, da sta blago našla v neki kraški podrtiji, pod težo dokozov pa sta pozneje vse priznala. Priznala sta celo to, da sta del plena skrila v nekem grmčevju pri repenbalskem mejnem prehodu, da bi ga koseje lažje preplela čez mejo. Poskrila sta vse večje predmete, to je svečnice, srebrne okvirje, kadičnico in podobno.

Medtem ko je preiskava še v teku, so mlada tatova prijavili sodnim oblastem ter ju spustili na začasno svobodo.

● Šolski sindikat v Trstu CGIL o stro obsoja okrožnico ministrstva za javno vzgojo, razpisano ob kra-

Zaključek mednarodnega rallyja pevcev

Kot posebni gost jutrišnjega zaključnega večera mednarodnega rallyja pevcev prihaja v Trst Milva. Tej pevki je posebno priljubljeno naše mesto, saj je tu začela svojo kariero. Pred osemnajstimi leti se je namreč Maria Ilva Biolcati tu pripravljala za vsedržno izbiro «Novi pevci za RAI» (Voci nuove per la RAI), kjer so jo proglasili za absolutno zmagovalko. Milva je nato imela več nastopov na Gradu sv. Justa, in sicer leta 1961, 1966, 1967 in 1973.

Drugi gost bo Gino Bramieri, ki je skupaj z Lolo Falano že nastopil na Gradu leta 1973. Znan komik se nam je prikazal tudi na revijah in glasbenih komedijah v gledališču Rossetti ter v kinodvoranah «Moderni» in «Cristallo».

Zanimanje vzbuja tudi zaključni večer rallyja pevcev. Ti so pričeli svoje nastope v areni v Karavane se udeležuje 12 pevcev iz Jugoslavije, Anglije, Nemčije, Avstrije, Združenih držav Amerike, Španije, Švice, Francije, Belgije, Nizozemske, Poljske in Italije.

V primeru slabega vremena bo prireditev v gledališču Rossetti.

Predprodaja vstopnic pri osrednji blaginji (Pasaža Protti 2 - tel. 36.372).

Ob 70-letnici rojstva LJUBE ŠTRANJ

ji voščilo obilo sreč in zdravja hčeri lči in Vera z družinama ter vnukinja Ester z možem.

TRIDNEVNI PRAZNIK SOCIALISTIČNEGA TISKA V NABREŽINI

Zanimiva okrogla miza na prostem o vprašanjih kraške gorske skupnosti

Globok vtis na občinstvo ob pričevanju mladega čilskega socialista - Danes ob 19. zaključno politično zborovanje

V petek se je na prireditvenem prostoru ob športnem igrišču «Sokol» v Nabrežini pričel praznik socialističnega tiska, ki ga prireja devinsko-nabrežinska sekcija socialistične stranke s sodelovanjem mladinske Federacije FGSI, krožka «I. Tuma», krožka «Salvemini» in krožka «Priatelji lista «Avanti»». Kljub soparnemu vremenu se je že v popoldanskem urah zbralo precej gostov, ki so z zanimanjem sledili javni razpravi na odprtem na temo «Kraška gorska skupnost in njena problematika». Razpravo je vodil predsednik kraške gorske skupnosti dr. Pavel Colja, zanimive okrogle mize pa so se s svojimi konstruktivnimi posegi udeležili Fausto Monfalcone, načelnik komunistične skupine v tržaškem občinskem svetu, Lucijan Volk, načelnik socialistične skupine v pokrajinskem svetu, in Depangher, načelnik komunistične skupine v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu. V uvodnem posegu je Colja orisal veliki pomen državnega zakona iz leta 1971, ki teži k globalni ureditvi problemov goratih področij in zajema skoraj polovico občin v državi. Na podlagi tega zakona se omogoča vitalnost malih občin, ki so neposredni nositelji problemov in potreb domačega prebivalstva, zastopajo pa jih predstavniki občinskih svetov. Ta široka decentralizacija, ki je nujna po izidu junjskih volitev, bi omogočila izdelavo razvojnih načrtov. Kraško gorsko skupnost tvori 11 občin s Tržaškega in Goriškega

s 30 tisoč prebivalci od katerih več kot dobra polovica slovenske narodnosti. Drugi udeleženci okrogle mize so se v svojih posegih dotaknili najbolj perečih in specifičnih problemov v zvezi s kraško gorsko skupnostjo, ki je bila ustanovljena prepozno in ji niso dali pogoji, da bi nemoteno opravljala svoje poslanstvo. Ostro so obsodili težnjo po ustanavljanju kraških rezervatov, s katerimi hočejo določene pristojne oblasti odvzeti domačemu prebivalstvu možnost realnega sodelovanja o raznih vprašanjih, med katerimi na na zadnjem mestu zaščita slovenskega prebivalstva, ki bi moral prav v sklopu kraške gorske skupnosti izbojevati priznanje svojih nacionalnih pravic. Vse resnično napredne sile se morajo strniti in podpreti kraško gorsko skupnost.

Prisotni politični zastopniki so tudi obžalovali, da so razen socialistov in komunistov ostale politične sile prezrele pomen kraške gorske skupnosti in se niso odzvale vabilu za sodelovanje.

Včerajšnji mednarodni dan je bil posvečen čilskemu ljudstvu z geslom «Rešimo Carlosa Lorco, tajnika mladih čilskih socialistov». Mladega socialista iz Čila Roberta Cadernasa sta predstavili Savina Benedetti in Sonja Caldi. Globok vtis je med udeleženci festivala zapustilo živ pričevanje Cadernasa, ki je pred fašističnim udarom bil član odbora mladih čilskih socialistov. S svojim ganljivim pričevanjem je govornik

V SREDO V BOLJUNCU Javen sestanek o industrijski coni

Dolinska občinska uprava je sklicala za sredo, 20. t.m. ob 20. uri v občinski hiši v Boljuncu javen sestanek, na katerem bo podana informacija glede razvoja industrijske cone na ozemlju, ki ga že predvideva občinski regulacijski načrt. Uprava pričakuje, da se bo srečanja udeležilo čimvečje število občanov in da se bo razvila diskusija.

GIGI GUSTINI obvešča cenjene goste, da bo v torek, 19. avgusta, ob 20. uri otvoritev

nove gostilne

«PRI VODNJAKU» (pri Franetu) JEZERO

Danes, NEDELJA, 17. avgusta

RADIOVO

Sonce vzhaja ob 5.07 in zatone ob 19.11 - Dolžina dneva 14.04 - Luna vzhaja ob 16.21 in zatone ob 0.48

Jutri, PONEDELJEK, 18. avgusta

HELENA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 23 stopinj, najnižja 20,8, ob 19. uri 23 stopinj, zračni pritisk 1012,1 mb, stanovitven, brezvetrje, vlaga 75-odstotna, nebo 7/10 pooblačeno, padavine 8 mm dežja, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,8 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 16. avgusta 1975 se je v Trstu rodilo 20 otrok, umrlo pa je 15 oseb.

UMRLI SO: 55-letna Nerina Rivari por. De Vitt, 77-letni Guido Mazzanti, 78-letna Carla Naccari vd. Fragiacciano, 66-letna Sidonia Verzh vd. Penzo, 76-letni Giovanni Nesich, 70-letni Giovanni Iacono, 71-letna Rosmina Simoni por. Pontoni, 55-letni Aldo Ciriello, 85-letna Angela Odorico vd. Spizzamiglio, 63-letni Augusto Triglav, 55-letni Vincenzo Demonte, 78-letna Italia Radin vd. Bressan, 85-letna Teresa Pollo vd. Feresin, 85-letna Gioseffa Skeri, 84-letna Rosa Fortuna vd. Toscani.

OKLICI: uradnik Guido Dagri in gospodinja Silva Salci, študent Taysser Khader in študentka Indrisin Tositi, uradnik Guido Brancaloni in uradnica Luisa Frausin, delavec Antonio Perra in delavka Norma Rasmann, podčastnik Renzo

PRIRODNI TEDEEN NA GRADU

Festival čarodejstva svetovno znanih mojstrov

Na pobudo tržaške turistične in letovišarske ustanove bo prihodnji teden v našem mestu 1. mednarodni festival čarodejstva, ki ga organizira «Club Magico Italiano». V sredo, 20. avgusta, bo v večernih urah reklamni nastop čarodejstev na Trgu Unità, nato si bodo od četrtka do nedelje sledili štirje gala večeri na gradu sv. Justa. Vmes bodo še tri predstave «mikromagije», in sicer v četrtek v Miljah, v petek v Grljanu in v soboto v Sesljanu. Medtem ko bodo predstave «mikromagije» na sporedu ob 18. uri, se bodo gala večeri na gradu — ob slabem vremenu v gledališču Rossetti — začeli ob 21.15.

Glede «mikromagije» naj povemo, da je ta vrst umetnosti dobila ime po drobnih pripomočkih, ki se jih hitroprstniki poslužujejo pri predstavah: sem spadajo na primer kroglice, kovanci, škatlice, žveplenke, zlasti pa nepogrešljive karte. Na treh najavljениh prireditvah v Miljah, Grljanu in Sesljanu bo nastopilo več čarodejev iz vse Italije, dva — Nevio Martini in Gino Chetta — pa iz Trsta.

Na gala predstavah pa bo nastopilo 28 čarodejev iz Italije in iz številnih tujih držav. Najavljeno so namreč umetniki iz Madžarske, Nemčije, Japonske, Francije, Anglije, Švice, Avstrije, Rodezije in Kitajske. Na sobotni predstavi bo nastopil tudi Tržačan prof. Steno Schaffer, ki že leta goji telepatijo in umetnost komuniciranja na daljavo. V petek in soboto se bodo zreli hitroprstniki pridružili še nadebudni mladi umetniki, ki posebej Tržaško šolo za minimagijo. Najboljšim izvajalcem bodo podelili «zlato helebardo», žirija pa bo pristojno občinstvo.

Program bo napovedovala Mariolina Cannuli, za režijo bo skrbel M. Altobelli, za glasbeno spremljavo pa ansambel «Totem». Občinstvo bodo na voljo vstopnice bodisi za posamezne predstave, bodisi za celoten cikel štirih večerov. V prvem primeru se bo cena skulala € 1000 do 2500 lir, pri kumulativnih vstopnicah pa od 3000 do 7500 lir.

Roparske počette pterice Beografcjanov

Prejšnje dni je tržaška črna kronika zabeležila dva ropa. Prva žrtve je bila v četrtek popoldne 59-letna Maria Pavatti iz UL Boito. Ko je mirno stopala po pločniku UL Benussi, se ji je približal fiat 1100 bele barve s belimi potniki. Eden od teh ji je z bliskovitostjo naglo iztrgal iz rok torbico, v kateri je bilo le 4.500 lir.

Dokaj izdatnejši je bil plen drugega ropa. Na veliki šmaran, okrog 10. ure, se je 13-letnemu Hajrutinu Ibrahimoviću z Reke približala trojica mladeničev. Dva sta ga držala za roke, tretji pa mu je iz žepa iztrgal 200.000 dinarjev, 80 tisoč pa mu je pustil.

Možno je, da gre v obeh primerih za iste zlikovce. Trije od omenjenih pterice so vsekakor že za zapahi, medtem ko sta imeni ostalih dveh tudi že znani policiji tržaške kvesture. V četrtek zvečer je neka izvidnica namreč zapazila označeni fiat 1100 v bližini Drevoreda XX. septembra. Po daljšem in dramatičnem zasledovanju po enosmernih mestnih ulicah se je agentom posrečilo ujeti 18-letnega Dragana Živkovića iz Beograda, ki je nato med zasliševanjem na kvesturi povedal imena svojih pajdašev: 18-letni Tomislav Franzuski, njegov 16-letni brat Vladimir, 19-letni Tomislav Koprivica in Drago Maksić.

Kljub celonočnemu iskanju agentom ni uspelo prijeti poblehlih. Sre-

ča se jim je nasmešila šele v petek zvečer, ko so na Korzu zapazili četverico. Spet se je začel dolg lov na moža po bližnjih mestnih ulicah in le po daljšem zasledovanju so ujeli še dva, in sicer brata Franžuska. Sedaj agenti iščejo še preostala dva, medtem ko so živkovič ter omenjena brata že za rešetkami pod obtožbo ropa.

Nenadna smrt predsednika tržaških obrtnikov

Združenje obrtnikov iz tržaške pokrajine je sinoči sporočilo, da je nenadoma umrl njegov predsednik Aldo Ciriello. Pokojni je bil izvoljen na to mesto februarja letos, še po prej pa je bil član številnih obrtniških organizacij in združenj. Med drugim je bil član delnega odbora za obrtništvo in podpredsednik delne obrtniške zveze. Po poklicu je bil izvedenec za radiotelefonske naprave, skupaj z bratom Giuseppeom pa je vodil družbo za proizvodnjo telefonskih naprav Ilmar.

Poslovanje po avtonomnem računu

Do 31. avgusta prošnje za kontingente september-december 1975

Zunanjetrgovinski urad generalnega vladnega komisariata sporoča, da bo sprejemal prošnje podjetnikov za opravljanje poslov v okviru kontingentov za štirimesečje september-december 1975 po avtonomnem računu, najkasneje do 31. avgusta. Prošnje, ki bi prišle po tem datumu, se bodo upoštevale le, kolikor bi bili ustrezni kontingenti še neizčrpani. Podrobnejše informacije daje zunanjetrgovinski urad komisariata v Carduccijski ulici 20.

Na ta dan sta si pred 50 leti v openski cerkvi obljubila zvestobo

MARIO in PEKKA DOLENC
Zdravja in še mnogo let skupnega življenja jima želijo sin Učji z ženo Marico in sinom Aleksem, hči Nadja z možem Aleksandrom Žerjalom, hčerko Maro in sinovoma Petrom in Ivančkom.

Voščilom se pridružujejo sestra Marija in brat Radi z družinama ter drugo sorodstvo.

ŠD ZARJA — Bazovica prireja v Bazovici

TRADICIONALNI DRUŠTVENI PRAZNIK

Spored:

Danes, 17. 8. ob 17.00 uri otvoritveni sešanski nastop, prijateljska nogometna tekma TRIESTINA - ZARJA

Od 14.00 ure dalje bodo delovali dobro založeni kioski s domačim vinom in specialitetami na žaru.

Od 20. ure dalje ples ob spremljavi ansambla «Lojze Furlana» VLJUDNO VABLJENI!

IZLETI Z «AURORO»

31. avgusta izlet na mednarodno vinsko razstavo v Ljubljano in v Kamnik. Cena 7.500.— lir. 6. in 7. septembra izlet na otok Krk. Cena 19.000 lir.

16. do 21. septembra potovanje z ladjo in avtobusom vzdolž dalmatinske obale in v Črno goro. Cena 92.000.— lir.

Informacije in rezervacije pri potovalnem uradu «Aurora», UL Cicerone 4, tel. 60.261.

dentka Mara Franceschino, zobotehnik Franco Di Leonardo in bolničarka Laura Risigari, uradnik Dario Pacor in gospodinja Fabiana Scrocco.

LOTERIJA			
BARI	2	31	47 54 4
CAGLIARI	89	31	57 42 34
FIRENCE	86	9	33 54 51
GENOVA	16	26	53 36 18
MILAN	3	52	15 60 58
NEAPELJ	35	80	41 61 59
PALERMO	13	90	36 65 55
RIM	68	7	55 44 21
TURIN	17	90	48 28 39
BENETKE	51	69	77 37 21

ENALOTTO

1 2 2 1 1 X 2 1
KVOTE: 12 točk — 9.905.000; 11 točk — 340.700; 10 točk — 26.100 lir.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (Od 13. do 16. ure)
All'Esculapio, UL Roma 15; INAM, Al Cammello, dvorev XX Settembre 4; Alla Maddalena, UL dell'Istria 35.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (Od 19.30 do 8.30)
Pizzul Cignola, Corso Italia 14; Predini, UL Tiziano Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

LEKARNE V OKOLICI
Bolginec tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165 Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje — Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Gledališča

RUSSETTI
Danes ob 18. uri zadnja ponovitev Primlove opere «Rose Marie». Predprodaja vstopnic pri osrednji blaginji, Pasaža Protti 2, tel. 36.372.

Kino

MIRAMARSKI PARK - LUČI IN ZVOKI - Predstavi: ob 21. uri «Der Kaisertraum von Miramare» (v nemščini); ob 22.15 «Il sogno imperiale di Miramare» v italijanski. Ponedeljek: ob 21. «Maximilian of Mexico an emperor's tragedy» (v angleščini); ob 22.15 «Cesarski sen v Miramaru» (v italijanski). Posebne avtobusne zveze z Obdankovega trga ob 20. in 21.15; povratek iz Miramar ob 22.15 in 23.30.

Ariston 21.30 «Amore e ginnastica», barvni film, za vse.

Grattacielo 15.00 «5 matti vanno in guerra», barvni film, igrajo I. Charlot.

Excelsior 16.00 «Appuntamento con l'assassino», barvni film, igraja J. L. Trintignant, C. Deneuve, prepovedan mladini pod 14. letom.

Fenice 16.00 «Il 4 scatenati di Hong Kong», barvni film, prepovedan mladini pod 18. letom.

Nazionale 16.00 «Da dove veni», barvni film, prepovedan mladini pod 18. letom.

Eden 17.00 «Ultimo tango a Parigi», barvni film, M. Brando, M. Schneider, M. Girotti, prepovedan mladini pod 18. letom.

Ritz 16.30 «Gatti rossi in un labirinto di vetro», barvni film, igraja M. Brochard, J. Richardson, prepovedan mladini pod 14. letom.

Aurora 16.00 «Operazione Costa Brava», barvni film, T. Curtis, R. Moore.

Capitol 16.00 «Gangster story», barvni film, prepovedan mladini pod 18. letom.

Cristallo 15.45 «Detective story», barvni film, igra P. Newman, prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 «L'ambizioso», barvni film, igraja Joe Dallesandro, in Stefania Casini, prepovedan mladini pod 18. letom.

Impero 16.00 «Una strana coppia di sbirri», barvni film.

Filodrammatico 16.00 «Et mourir de désir» (Morire di desiderio), barvni film, prepovedan mladini pod 18. letom.

Ideale 15.00 «Il consigliere», barvni film, igraja Tomas Milian in Martin Balsam.

Vittorio Veneto 16.30 «Gli assassini sono nostri ospiti», igraja Antony Steffen in Margaret Lee.

Astra 16.00 «La vendetta dei Tughes», barvni film, po romanu E. Salgarja.

Abbazia 15.00 «Contratto Marsigliese», barvni film, igraja A. Quinn, M. Caine, J. Mason.

Solske vesti

Ravnateljstvo državnega učiteljskega «A. M. Slomšek» in priključne vzgojiteljske šole sporoča, da se popravni izpiti začnejo 2. septembra s pisno nalogo iz slovenščine, in sicer po razporedu, ki je objavljen na oglasni deski.

Razna obvestila

Narodna in študijska knjižnica v Trstu obvešča svoje obiskovalce, da bo do vključno 22. t.m. zaprta za občinstvo.

Razstave

V občinski umetnostni galeriji

Z OBISKA V KOLONIJI V ZGORNJH GORJAH

Spoznali so že vso okolico Bleda

V koloniji je 80 otrok s Tržaškega in 20 z Goriškega

Za spomin iz kolonije in pozdrav staršem

V petek smo v Zgornjih Gorjah pri Bledu obiskali osemdeset tržaških in dvajset goriških otrok, ki letujejo že teden dni v tem čudovitem gorenjskem kraju. Kolonija, ki jo je tudi letos organizirala komisija za doraščajočo mladino pri Slovenski kulturno - gospodarski zvezi, je urejena v prijetnem počitniškem domu, obdanem od širokega igrišča, poleg katerega je tudi bazen. Vendar pa se ga naši »letoviščarji« ni mogli še poslužiti, saj je bilo nekaj dni mrzlih in neprimernih za kopanje. Kljub temu pa so bili vsi, od prvega do zadnjega, v kopalkah in se med glasnim življenjem podili po obširnem prostoru, igrali odbojko, namizni tenis ali pa se prosti igrali.

Kakšno pa je vzdušje med otroki s Tržaškega in Goriškega, ki bodo še dva tedna letovali v tem gorskem kraju? Večina jih je sploh pozabila na dom in na to, da so tu sami s svojimi novimi vzgojitelji in vzgojiteljicami. Nekaj pa jih je takih, posebno najmlajših in tistih, ki so prvič sami »po svetu«, ki vsako toliko potujejo solzico, ker ni tam tudi mame. Vendar pa je takih primerov bolj malo, pa se ti kmalu pozabijo, da so se jokali, ko gredo na zanimive izlete v blejsko okolico. Tudi na blejski otok so že šli. Ogledali so si skoraj vse zanimivosti v okolici Bleda, za kar se morajo zahvaliti predvsem muhavemu vremenu, saj ne bi v nasprotnem primeru noben vzgojitelj odvrnil svojih varovancev od zapeljiv

R. Pečar

IZ DOLINE

Ljuba »Lukčeva« ima danes 70 let

Danes slavi svoj sedemdeseti rojstni dan Ljuba Štranj por. Štranj

iz Doline, po domače »Lukčeva«. V vasi jo poznajo kot priljubljeno ženo, živahno, vedno pripravljeno na šale. Rodila se je v Dolini 17. avgusta 1905 v zavedni družini. Osnovno šolo je obiskovala v svoji rojstni vasi. Že s štirinajstim letom je morala vsak dan, sprva z vrči mleka, pozneje s culami opranega mestnega perila peš v Trst. Poročila se je z domačinom Ivanom Štranjem, kateremu je povila dve hčeri.

Iz časa druge svetovne vojne, ko je bil mož v partizanih, se še spominja, kako so se v njeno hišo naselili oficirji nemške vojske. Zvečer so se napili ter začeli razgrajati in nadlegovati. Večkrat so jo z naperjenimi samokresi strašili, češ da je povezana z »banditi«. Ljuba je zato preselila z obema hčerama k prijateljem. Z vsemi močmi je pomagala pri zbiranju hrane in drugega materiala za partizansko vojsko.

Posel perice je opravljala tudi po končani vojni, vse do pred kratkim, ko ga je morala opustiti zaradi slabega zdravja.

Ljuba je že dolgo let naročena na naš časopis, katerega vsak dan pazljivo prebira.

Ob življenjskem jubileju ji voščijo hčeri z družinami, vnukinja z možem in ostalo sorodstvo še na mnogo let, polna zdravja in sreče. Priružujemo se voščilom z željo, da bi še dolgo brala naš dnevnik.

V.L.

Lonjerci se pripravljajo na tradicionalno šagro

V soboto šestega in nedeljo sedmega septembra bo v Lonjerju še tradicionalna šagra, pravzaprav vaska veselica s kulturnim sporedom in plesom, ki jo letos prireja domače prosvetno društvo. Veselico, ki je bila ponavadi zadnjo nedeljo avgusta, so prireditelji premaknili za en teden, saj je tistega dne že več podobnih prireditev v neposredni bližini Lonjerja.

Tudi letos bodo občinstvo zabavali člani ansambla »The Lords«, medtem ko bodo domačini poskrbeli, da bo obiskovalcem na razpolago pijača in prigrizek. Za kulturni spored, ki bo na vrsti v nedeljo popoldne, pa so prireditelji povabili na nastop pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline, katinarski pevski zbor, godbo na binah, ter pevski zbor Rečan iz Benške Slovenije, ki se je takoj odzval vabilu za nastopanje. V nedeljskih jutranjih urah pa bo na vrsti slikarski ex tempore, na katerem bo sodelovala domača mladina.

R. Pečar

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

Godba »Breg« iz Doline in godba iz Rikanj podarila 100.000 lir vdovici. Dušana Štranja.

GORIŠKI DNEVNIK

PO KRŠENJU POKRAJINSKIH POLITIČNIH DOGOVOROV V GRADEŽU

Malo verjetnosti za preklic dvostranskega sporazuma o sodelovanju KD-PSI v Gradežu

Poziv pokrajinskega vodstva KD županu Vii, naj odstopi - Jutri zavzame stališče PSI

V sredinskih strankah na Goriškem se te dni spopadajo s celo vrsto težav. Svojevlastno demokristjanov in socialistov v Gradežu, ki so izvolili župana s krajevnim dvostranskim sporazumom, medtem ko se je kršćanska demokracija na po krajski ravni odločila za tristransko sodelovanje s PSDI in PRL, je prisilila pokrajinsko vodstvo KD, da je — kakor smo predvidevali v četrtki — pred pričetkom sestanka — pozvalo sekcijo KD v Gradežu, naj preklicijo sporazum s PSI, župan Via pa naj odstopi. Vodstvo KD o slanja svoje stališče na obnašanje PSI, ki ni nikjer drugje v pokrajini sprejel poziva KD za sodelovanje, ampak ostaja zvest zavetnik KPL. Vodstvo nadalje opozarja gradeške demokristjane, da na svoji seji 2. avgusta sklenilo prevzeti odgovornost za sklenjanje zavezništva zlasti v Gradežu, očitno zato, ker je slutilo, kaj se pripravlja.

Potem ko zahteva odpoved sporazuma s socialisti in poziva župana Via, naj poda ostavko, pokrajinsko vodstvo KD opredeljuje svoje načelno stališče do komunistov, s katerimi je sicer pripravljeno na sočasnje programskega značaja v okviru izvoljenih ustanov, nikakor pa ni pripravljeno na sodelovanje z njimi, niti v neposredni niti v posredni obliki. Očitno je morala KD ponoviti to svoje stališče tudi zato, da utrdi na pokrajinski ravni dosežen sporazum s PSDI in PRL, ki je omogočil izvolitev pokrajinskega predsednika Mariniča ter bi moral veljati tudi za izvolitev župana in odbornikov v občini Gorica.

Kako bodo na poziv osrednjega vodstva odgovorili gradeški demokristjani? Sodili bi, da so pričakovati reakcijo pokrajinskega vodstva, ko so sklepali dogovor, in da so ga podpisali vsemu navkljub. Pri tem so prav gotovo bili deležni podpore demokristjanskega poslance Marrocca, ki je doma iz Gradeža, in bo sila težko karkoli spreminiti. Zdi se celo, da župan Via že pripravlja pozdrav občanom ob prevzemu odgovornosti in da z njihove strani ni pričakovati novosti.

Kakšno pa bo sprito gradeškega primera zadržanje pokrajinskega socialističnega vodstva, o katerem bodo razpravljali na seji v ponedeljek zvečer. Ker so po statutu sekcije PSI samostojne v svojih odločitvah, ni pričakovati ostre reakcije ter je tudi malo verjetno, da bi bili gradeški socialisti pripravljeni spreminjati svoje odločitve. Zato lahko pričakujemo, da bodo na koncu vseh koncev tudi v vodstvu PSI dvignili roke in sprejeli »gradeško osek«.

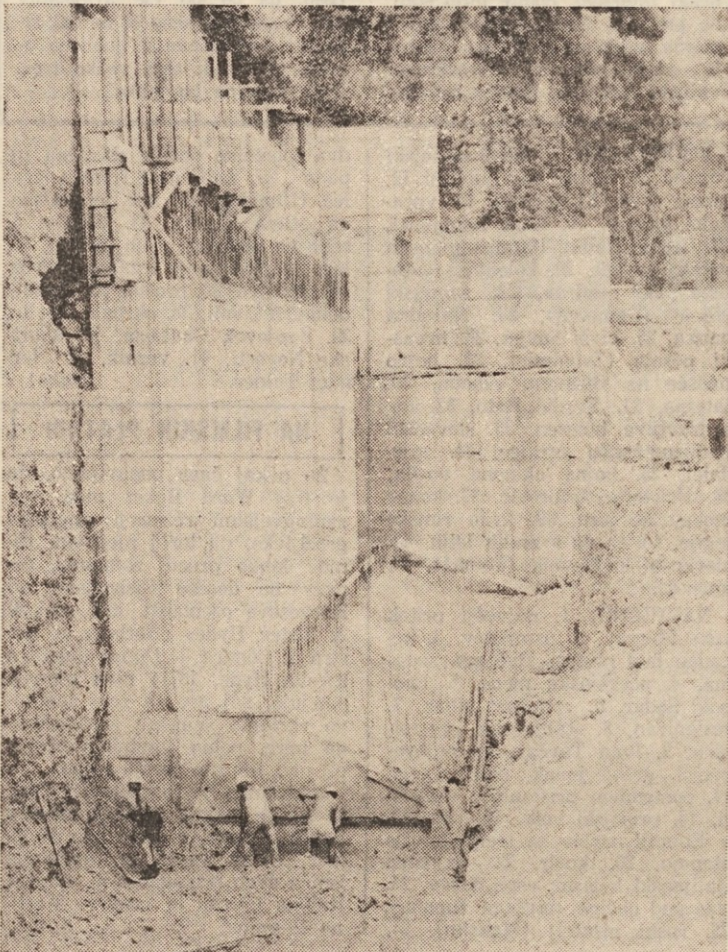
Tudi delegacije KD, PSDI in PRI se bodo sedle jutri ter pregledale dosedanje odlike sodelovanja ter določile svoje nadaljnje ravnanje.

Nobenega dvoma ni, da bo primer Gradeža kamen spotike in da se bodo morali demokristjani zagovarjati in opravičevati. Ni izključno, da bo beseda tudi o sestavi koalicije na občini Gorica, kjer je še odprto in zaradi volitev v drugih uravnavah Gorica sploh še ni na dnevnem redu. Morda pa so Goričani odlašali tudi zato, da bi videli, kakšen bo razplet druge.

Medtem se v Trzinu niso še pogledali komentari na račun obnašanja svetovalcev KD na seji posvečeni

izvolitvi župana. V levičarskih vrstah zlasti ocenjuje odhod demokristjanskih svetovalcev s seje kot do kaz, da se ta stranka ne more sprijazniti z dejstvom, da ji je 15. junij odvzel oblast in jo potisnil v opozicijsko vlogo. Gre za demokristično igrjo, ki jo je potrebno spoštovati kot to so 30 let spoštovali na levičarje. Kljub poletnim počitnicam je župan Maiani sklical za torkesestane načelnikov skupin vseh demokrističnih strank, da bi se pogovorili o sestavi programa.

Gradbišče kulturnega doma v Gorici

Na gradbišču slovenskega kulturnega doma v Gorici so prejšnji dan zaključili betoniranje tistega dela opornega zidu, kjer bo stala telovadnica. S tem je bilo opravljeno zelo zahtevno delo, saj je predstavljalo kot tako globok temeljev precejšnjo nevarnost za usipanje materiala. Na srečo so delavci na tem kra-

ju naleteli na trde lapornate sklade in morali kopati s pnevmatičnim klavdivom ter z buldožerjem. Sedaj je podizana tudi utica, ki stoji na sosednji parceli. V teh dneh je na delovno mesto sicer mirno, ker je podjetej Sgubin poslal delavce na kolektivni dopust, že takoj po počitnicah pa bodo začeli izkop ob cesti ter gradnjo spodnjega opornega zidu. Ko bosta dograjena ta dva zidova, bodo na njihovi zgornji robih zabetonirali prečna nosila, na katera bodo položili dolge nosilce, ki bodo služili za strop. Ker bo te nosilce polagal žerjav, na kraju, kjer bo telovadnica, gramoza niso izkopali, da bo žerjav imel prostor za polaganje travertov. Preostali del opornega zidu, kjer bo gledališka dvorana, ne bo tako globok ter bo zahteval manj dela. (Na sliki en del gradbišča).

Mokri in hladni velikošmarni dnevi

Za velikošmarnen praznik se je Gorica dodobra izpraznila. Ogromno prebivalcev, tistih, ki niso že poprej odšli na dopust, se je za nekaj dni izselilo k morju ali v hribe. Izkori-

V PRIREDBI PD »NAŠ PRAPOR«

Ansambel Veselih planšarjev na briškem prazniku na Oslavju

Štiridnevno praznovanje se bo pričelo v petek, 29. avgusta. Nastop folklorne skupine in pevskih zborov na nedeljskem kulturnem sporedu

V tem sklepnem poletnem času, ko je velik del ljudi še na počitnicah, so na Oslavju v teku priprave na briški praznik, ki ga letos že drugič prireja domače prosvetno društvo »Naš prapor«. Pobuda za to praznovanje je nastala lansko leto, takoj po obnovitvi briškega prosvetnega društva. Njegovi člani so namreč hoteli dati običajnemu praznovanju poseben pečat, ki naj bi oslavsko šagro označil kot praznik vina in briškega kmeta. Obenem moramo zabeležiti, da se je po obnovitvi »Našega

prapora« celotna prosvetna dejavnost razvila. Ob tem pa ne gre pozabiti praznika vina in petja, ki so ga letos prav tako drugič pripravili domačini v Pevni.

Letošnji briški praznik bo potekel v znamenju domačnosti in vesele zabave. Praznovanje se bo pričelo v petek, 29. avgusta, s tekmovalnim prirediteljem na Oslavju izognili temu tekmovalju, ki se je uveljavilo na slovenskih praznikih na Goriškem. Istega dne bo tudi prosta zabava ob zvokih ansambla »The Lovers« iz Sovodenj.

Posebnost letošnjega praznika pa bo predstavljal nastop znanega ansambla »Veseli planšarji«, ki bo nastopil v soboto zvečer. Prireditelji si nadejajo, da bo nastop zabavnarodne skupine privabil veliko ljudi z Goriškega ter tudi z onstran meje. Nedeljski kulturni spored se bo pričel z nastopom folklorne skupine. Sklenila ga bodo oktet »Planika« ter mladinski pevski zbor iz Pevne in z Oslavja. Ansambel »Mejaši« bo poskrbel za večerno zabavo. Praznik bodo sklenili v ponedeljek z izvolitvijo briške lepote ter s plesom ob zvokih sovedenjskega ansambla.

Rudi Šimac glavni ravnatelj kombinata »Fructal-Alko«

Bivši predsednik novogoriške občine, zdaj še ravnatelj goriške podružnice Službe družbenega knjigovodstva Rudi Šimac, je novi glavni ravnatelj kombinata »Fructal-Alko« v Ajdovščini. Na to mesto ga je imenoval pred dnevi centralni delavski svet kombinata, ki je največji proizvajalec sadnih sokov v Jugoslaviji. V tovarni je zaposlenih sedaj v sezoni okoli 1.300 delavcev, ki bodo letos proizvedli nad 200 milijonov steklenič in vrečk sadnih sokov.

Na seji delavskega sveta je Šimac, ki je po poklicu diplomirani ekonomist, dejal, da bo svojo novo dolžnost prevel kmalu, in sicer takoj ko bo razrešen funkcije ravnatelja Službe družbenega knjigovodstva v Novi Gorici. Na seji delavskega sveta so izrekli tudi zahvalo za uspešno in požrtvovalno delo dosedanjemu glavnemu ravnatelju Francu Pelconu; ki odhaja v pokoj.

ZARADI ŠTEVILNIH NAROČIL

V »Lipi« v Ajdovščini odpravili proste sobote

Videti je, da je obdobje velikoksejske proizvodnje pohištva za sedaj minilo, saj se je prodaja pohištva izdelanega v serijah na jugoslovanskih tržiščih in tudi v drugih deželah, močno zmanjšala. Tovarna pohištva »Meblo« v Novi Gorici je imela v prvih šestih mesecih letos zaradi manjše prodaje okoli milijardo 200 milijonov starih dinarjev izgube, kar se prej še nikoli ni zgodilo. To izgubo bodo sicer pokrili iz dohodka, doseženega v drugih dejavnostih, toda v tovarni ob tem preučujejo trajne ukrepe za izhod iz sedanjih težav. V »Meblo« so na primer sporočili, da bodo začeli izdelovati pohištvo po nižjih cenah, da bi se tako prilagodili skromnejšim finančnim možnostim kupcev.

Zaradi takega stanja je zelo zanimiva in spodbudna novica iz tovarne pohištva LIPA v Ajdovščini, kjer krize na tržiščih sploh ne občutijo. V tej tovarni namreč izdelujejo pohištvo še serije raznega pohištva, zlasti kuhinje, ki slove po modernih vzorcih in visoki kakovosti. Kljub temu, da so se cene pohištva na zahodnih trgih znižale, se ajdovski tovarni še zmeraj splača izvažati, ker v tujini dosega ugodne cene. Še več, naročil je toliko, da so v tovarni LIPA odpravili proste sobote, da bi lahko povečali proizvodnjo namenjeno izvozu. Vrednost letošnjega izvoza te tovarne bo znašala nad 4 milijone dolarjev. Znesek je sicer približno enak lanskemu, toda, ker se cene nize, bo potrebno izdelati več pohištva. Tovarna pohištva v Ajdovščini izvažajo v trinaest dežel, med njimi v Združene države Amerike in v Italijo. V Italijo bo letos na primer prodala za okoli 500 milijonov lir svojih izdelkov. Pohištvo bo posredovala prek podjetja »Meblo« Italijans v Gorici.

Seksija ANPI s Peči vabi danes, na

PARTIZANSKI MITING

Danes zvečer: ples s sovedenjskim ansamblom

Kino

Gorica

VERDI 15.30—22.00 »Il colpo della metropolitana«. V. Matthau in M. Balsan. Barvni film.
CORSO 15.30—22.00 »Salvo D'Acquisto«. M. Raineri in L. Polito. Barvni film.
MODERNISSIMO 15.30—22.00 »La guardia bianca«. S. Sovelljeva in A. Balalov. Barvni film.
CENTRALE 15.30—22.00 »Agente 007: si vive solo due volte«. S. Connery. Barvni film.
VITTORIA 15.30—22.00 »Milano odia: la polizia non può sparare«. T. Miliam in L. Belli. Barvni film.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 »Il piccolo grande uomo«. Barvni film.
PRINCIPE 15.00—22.00 »La nottata«. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA »Le kje je 7. četa?«, francoski barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA »Past za inspektorja« Kalagana, ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE »Veliki revolveraši«, ameriško-italijanski barvni film ob 18.00 in 20.00.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Marzini. Korzo Italija 89, tel. 24-43.

SOŠALJA

Ob prerani smrti očeta Franca izreka PD »Sovodnje« sinu Zdravku Petejanu iskreno sožalje.
Člani »Sovodenjskega noneta« sočustvujejo z Zdravkom Petejanom ob bridki izgubi dragega očeta.
Ob smrti očeta Franca izreka odbor Slovenskega fotokluba »Skupina 75« sožalje Zdravku in družini.
SD »Sovodnje« izreka Zdravku Petejanu iskreno sožalje ob izgubi očeta.

FRANC PETEJAN

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, ob 15.30 iz mrliške veže goriške bolnišnice na sovedenjsko pokopališče.

Zaljubljeni: žena Bernarda, sin Zdravko, hčeri Sonja in Ines z družinama ter drugo sorodstvo

Sovodnje, 17. avgusta 1975

Darovi in prispevki

Ob 9. obletnici smrti našega nepozabnega moža, očeta in nonota se ga s potnim srcem spominja ter daruje družina Alberti 10.000 lir za PD Preseren in 5.000 lir za TPPZ.

Ob 14. obletnici smrti Vincenca Malalana daruje snaha Zmaga Malalan 3.000 lir za pozidavo prosvetnega doma na Opčinah.

V spomin prijatelja Pija Karla Medena darujeta Viktor in Lojzka Bogatec 2.000 lir za TPPZ.

Nameste cvetja na grob Dušana Štranja darujejo Luciano Arango od Domja 5.000 lir, Danilo Jerjal iz Lakotiča 5.000 lir za godbo Breg iz Doline.

Miran Kuret daruje 10.000 lir za SD Primorec iz Trebč.

V spomin pok. Marije švab daruje Ana Drasčič 2.000 lir za PD S. Škamberle.

V isti namen darujeta Enči in Lojze Abram 5.000 lir za PD S. Škamberle.

Ob 8. obletnici smrti drage mame Elizabete Verša darujeta hčeri Danica in Marija 5.000 lir za zbor Vasilij Mirk.

Emilija vd. Furlani praznuje svojo 70-letnico

Dolg in neizčrpen je seznam vseh tistih, ki jih je klic dolžnosti v najtežjih a tudi najbolj slavnih in jubilejskih dneh naše zgodovine gnal v vrste borcev in aktivistov, v vrste, ki so z nadčloveškimi mukami, odpovedmi in nepopisnim trpljenjem, a brez omahovanja in malodušja premagali in pregnali okupatorja ter z njimi narodne izdajalce ter postavili temelje za nov in pravičnejši družbeni red. Veliko od teh se ni vrnilo iz gozdov, zaporov ali uničevalnih taborišč in njih številna imena se danes zrcelijo s številnih spomenikov. Veliko je bilo tudi takih, ki so doživeli tiste radostne majske dni osvoboditve, vse manj pa jih, po tridesetih letih, še srečujemo med

nam, kljub mukam in trpljenju, ki so ga prestali.

Med temi je Bogomila ali Emilija Calligaris vd. Furlani, ki prebiva v Trstu, v Ul. Cancellieri 3. Emilija praznuje na današnji dan pomemben življenjski jubilej — svojo 70-letnico. Prav je, da se poleg iskrenega voščila, ki ji ga od srca izrekamo, spomnimo tudi njenega neprecenljivega doprinosa v narodno-osvobodilni borbi. Emilija, po rodu iz Dekanov, je svoje delovanje v NOB začela že leta 1941 s tov. Valerijo Kocjančič - Špelo. Za ilegalce je dolga leta zbirala in pošiljala hrano, večkrat je zanje tudi kuhala, stalno pa je zanje prala, likala in šivala. Njen dom je bil stalno zbirališče za sestanek AFŽ. Kot aktivistka AFŽ in OF je skratka delala vse, kar je bilo v tistih težkih in nevarnih letih treba. Stalno je vzdrževala tudi zveze z aktivisti Darkom Marušičem - Blažem, Albionom Cotarjem - Karlom, nadim majorjem Francem, Ivanom Udovič, Angelo Gec - Udovič in drugimi.

V tistih letih je bila zaposlena v pralnici »Lavanderia Triestina«. Ob aretaciji Špelinega svaka je bilo sklenjeno, da pusti do zaposlitev in ostane doma, ker so določili, da bo na njenem domu javka. Tako so pri njej zbirali hrano, zdravila, oblečila in seveda pošto.

Proti koncu leta 1942 sta bili aretirani dve tovarišici, tržaški študentki, ki sta nekajkrat pomagali pri zbiranju živeža na njenem domu. Ivanka Udovič jo je opozorila na nevarnost, da bi policija odkrila javko. Nekaj dni kasneje, predzadnjega decembra istega leta, je tudi sama padla policistom v roke, skupno z možem Ernestom, ki je bil tudi tenelec. Emilija je morala tako v zapor, kjer je doživela neskončna zasliševanja in mučenja. Kasneje jo je izpustili, a so ji bili stalno za petami in se je zato preselila v Istro, kjer je svoje ilegalno delo nadaljevala v drugih oblikah do osvoboditve.

Kljub letom, ki so se ji nagrmadila na izmučene rame, je pri Emiliji še danes opaziti nekaj mladostnega, nekaj, kar leta ne morejo zlepa premagati, čeprav jo je precej potrla nenadna moževa smrt. To je ohranila tudi kljub gnotimnim razmeram, v katerih je prisiljena živeti. Ker je med NOB pustila zaposlitev, prejema namreč danes najnižjo pokojnino, in to je ena od tistih nezasišanih krivice, ki bi jih morala naša družba, po treh desetletjih od zmage nad nacifašizmom in nekoliko izboljšane družbene ureditve dokončno odpraviti.

Emiliji želimo za njen življenjski jubilej vse najboljše.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA — Ul. Duca d'Aosta 180 — Tel. 28-45 — GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSNEGA BLAGA

KMEČKA BANKA

USTANOVljena LETA 1909

GORICA - Ulica Morelli 14 Tel. 2206 - 2207

VSE BANČNE USLUGE — MENJALNICA

Prispevki

Nameste cvetja na grob pokojnega Franca Petejana daruje PD »Sovodnje« 40.000 lir Slovenskemu dijaškemu domu »Simon Gregorčič« v Gorici.

V sklad za gradnjo partizanskega spomenika v Dolu so darovali: Jožefa Žužič (Tržič) 10.000 lir, Geno Vižintin (Tržič) 3.000 lir, gostilna »Luciano« (Seve) 10.000 lir, Franjo Peric (Ronke) 5.000 lir, Oskar Semolič (Tržič) 5.000 lir, Marija Pahor por. Vižintin in Ivan Vižintin (Tržič) 10.000 lir, Stefan Ferletič (Ronke) 10.000 lir, Ivana Žužič (Ronke) 2.500 lir, Marica Žužič (Ronke) 2.500 lir.

horoskop horoskop horoskop horoskop horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Zelo veliko bo dela, napori ne bodo vsakdanji. Zato ne smete računati le s svojo rutino in s svojimi močmi nasploh. Pomoč bi ne bila odveč, ker vam bi sicer moglo kaj spodelovati. Bodite popustljivi do osebe, ki je nekoliko prezahlevna. Srčne motnje so nevarne.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Sicer bo delo teko po že prehojeni poti, vendar ne samo od sebe. Potrudite se boste morali tudi vi. Če boste preveč utrujeni in nerazpoloženi, iščite pomoči in opore med svojci ali med izvedenci. Lepa harmonija v družini. Z jetri nekaj ne bo prav, pa ne bo hudega.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Niste računali verjetno na ovire, ki vam bodo presneto otekočale delo. Drugič pazite, s kom se povezujete. Tudi v družini bi znalo priti do neveselnih spopadov. Krivda za to bo v balnem nespornosti. Če vam je možno, si privoščite dan oddiha.

Veljavno od 17. do 23. avgusta 1975

RAK (od 23.6. do 22.7.) Odpirajo se vam možnosti za nove uspehe ali vsaj za boljše službo. Ne bi bilo slabo, pri ložnost izkoristiti. Kljub temu previdnost ni odveč. Novosti na področju čustvenega življenja. Morda gre le za prigodo, morda pa za kaj resnega. Zdravje dobro.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Vse svoje sile strnite v eno smer, to je tja, kjer vam bo trda predla. Čeprav ne bo lahko, boste zadevo le spravili pod streho. Nekoliko nerazpoloženi boste proti koncu tedna, ko ste preutrujeni. Posledice bo nosila vsa vaša okolica.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Odlične perspektive za izboljšanje položaja. Pazite pa na slaherno potezo, da ne zabredete v finančne težave zaradi prevelikega tveganja. Neka oseba se začne zanimati za vas in ne bi bilo lepo, niti priporočljivo, če bi se sedaj umaknili.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Če se boste svojega običajnega dela lotevali sleherni dan z dobro voljo, boste imeli ob koncu tedna pozitiven obračun. V nasprotnem primeru, bi vam znalo kaj spodelovati. V družini bo na videz vse lepo, manjkalo pa bo šopek iskrenosti.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Pobudila, ki ste jo sprožili, bi se znala uveljaviti. Ni pa to odvisno izključno od vas, pa čeprav je sreča tokrat na vaši strani. Nekoliko čudna dogajanja, ki bi jih bilo treba analizirati. Pazite na diskretnost. Zdravje odlično.

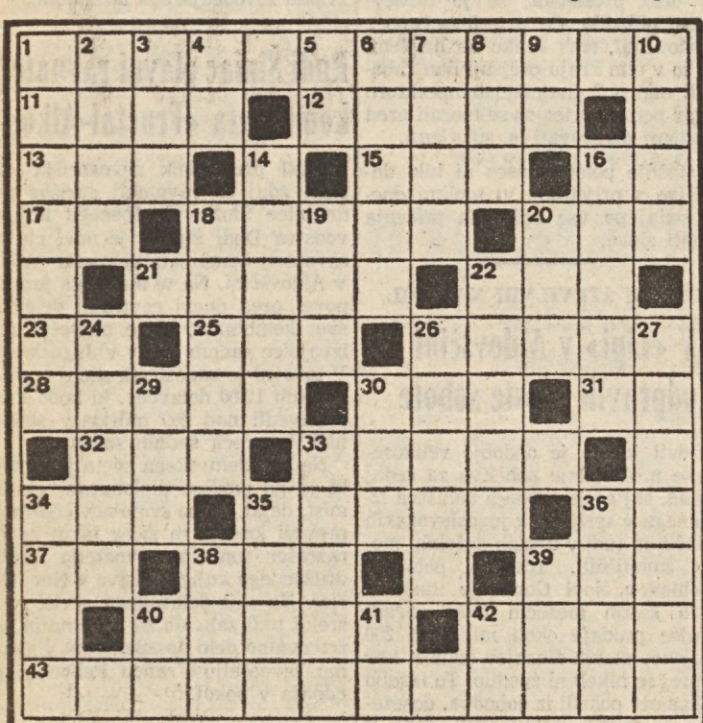
STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Čeprav menite, da vam gre vse gladko od rok, grozi nevarnost, da se bo nekaj zataknilo. Bodite torej stalno previdni. Neko nerazpoloženo, morda bolehnost v družini. To ne bi smelo odločiti o splošnem vzdušju v družini. Zdravje znošno.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Naleteli boste na nekaj težav poslovnega značaja. Z dobro voljo voljo in s spretnostjo boste uredili vse, tako da ne bo izgub. Ne računajte pa niti z velikimi dobički. Nekoliko napeto vzdušje v družini ali z ljubljeno osebo. Temu bo kriva morda tudi preutrujenost.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne računajte na srečo in naključja. Če hočete uspeti, zavijajte si rokave. Tekmeči bodo zelo nevarni in hkrati dobro pripravljeni. Obeta se vam kaj prijeten večer, posebno v novi družbi. Zelo bo cenjena dinamika našega temperamenta.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Morda boste prav v tem tednu morali odločiti o neki zadevi, ki se že predeluje vleče. Računajte z uspehom. Ni pa rečeno, da bo šlo vse avtomatično. Premislite, kako bi se dal izgladi nespornost z ljubljeno osebo, ki zaradi tega veliko trpi. Tudi vam ne bo lahko.

KRIŽANKA in naši ljudje

VODORAVNO: 1. bivši zamejski župan, 11. rimski bog ljubezni, 12. jezen, divji, 13. termin, 15. vprašalni prislov, 16. Kant Immanuel, 17. Leonid Radin, 18. muslimanska verska knjiga, 20. koloidna raztopina, 21. nezdrav, 22. zamejski slikar (Demetriji), 23. Narodna banka, 25. bivši Sovjet, 26. hrvaški pesnik (Zvonimir), 28. bojno torišče na Bližnjem vzhodu, 30. tatvina, 31. Trdiš Ratko, 32. neozdravljiva bolezen, 33. slovenski namiznoteniški igralec, 34. zajedalc, 35. bojna oklepna vozila, 36. Hristofor Zeferović, 37. konec otoka, 38. jeza, 39. krilo rimske legije, 40. so že v zrelih letih, 42. slovenski književnik (Tomaž), 43. imenski.

NAVPIČNO: 1. največji pritok reke Murray, 2. usmrtilcev, 3. nenaden hud pretrpes živčnega sistema, 4. površinska mera, 5. Leopold Sedar, 6. vrtničast vihar, 7. resigniran, 8. italijanska prestolnica, 9. Ivan Tavcar, 10. najhrajši grški junak pred Trojo, 11. pomembno pristanišče v Grčiji, 12. prerjski volk, 13. pas, 14. v Etiopiji naslov za tretjo kategorijo stopnja, 20. kurir, 22. najboljši italijanski kolesar vseh časov, 24. vas pod obično »bivšega župana«, 26. ruski pisatelj (Maksim), 27. dva športnika občine »bivšega župana«, 29. italijanski filmski igralec (Ubaldo), 30. ime avstralskega atleta Clarka, 33. vodilne osebe na pomembnejših mestih, 34. biro, 35. nekdanje tržaško prevozno sredstvo, 36. prostor za bivanje domačih živali, 38. okroglo število, 39. dozdevke Onassisa, 40. Sportske Novosti, 41. veznik, 42. Herman Talner.

NA FILMSKIH PLATNIH

Že nekaj časa ponavljamo, da je Roy Ward Baker med najzanimivejših režiserjev angleškega kinematografa, da torej njegovim filmov lahko precej zaupamo, čeprav ne doseže Fisherjeve ali Reevesove osebnosti. »Dr. Jekyll & Sister Hyde« (Barbara, il. mostro di Londra - Doktor Jekyll in sestra Hyde, 1971) naše mnenje potrjuje, saj gre za zelo zanimivo varianto znanega fantastičnega mita, polno zanimivih operacij nad filmsko formo samo. Nedvomno je to najboljši film, ki ga je zadnje čase proizvedla angleška specializirana hiša Hammer. Poleg vsega je posrečena izbira dveh protagonistov, »brata« (Ralph Batesa in »sestre« Martine Beswick. S.G.

„BRATA“

piše Ciril Galč

janko kersnik:

18.

AGITATOR

Dva sovražnika, do sedaj ena celota, en život, stala sta si nasproti, odslej razcepljena po tem ljutejšem sovražstvu. Čimbolj sta poznala vsak slabosti in prednosti drugega. A kjer tu v medsebojnem predbacivanju niso več izhajali, tam so posegli v osebno življenje — to je bilo novo, hudo, a grdo orožje.

Na čelu ene strani je stal kandidat Hrast s svojim strastnim, a nič manj spretnim agitatorjem Korenom. Drugo stranko pa je vodil gospod Anton s skrivno pomočjo nemškega ali boljše nemškarskega življa, kolikor ga je bilo v trgu; in ti niso delali nič manj vztrajno, premeteno in brezobzirno za svojega kandidata Medena. Prebivalstvo — trg je šel okoli poldrugo stotino volivcev — bilo je že podpihano in razsrjeno med seboj, da je težko najti primere.

«Kaj? — Tega doktorja bomo volili, tega oderuha, ki računa za vsako pisano stran po dva ali tri goldinarje!» klical je klobučar Brtoncelj zvečer v krčmi.

pinčkom in je bil povsod nasproten, koder je slutil vladne moke.

V tem glasu so se vršili razgovori po krčmah in drugih javnih prostorih. Celo inteligence se je polotila končno ta strast kakor nalezljiva bolezen in pojavi njeni so nosili znak mrzlične razburjenosti.

Stranki sta bili do sedaj enaki: agitatorji so znali, da bo pri volitvi odločilo jako neznatno število glasov, morebiti dva ali trije, in zato so napeli vse sile, da varujejo pridobljene in še pridobe nasprotno glasove.

Vse je bilo skoraj že urejeno, bojne čete štele — a vendar je zmaga še visela na tem, kam se bo obrnil mož, ki je imel tehtno besedo v trgu, a kateri se do sedaj še ni bil oglasil. To je bil graščak Bolet.

Odpotoval je bil v istini po nujnih opravkih, in ker se je v lesni trgovini, s katero se je on najbolj bavil, vršil prav tedaj važen preobrat, ni mogel tako hitro domov, kakor si je želel sam in kakor so to glasno in od dne do dne silneje zahtevali njegovi prijatelji.

Gospod Anton je dobro znal, kako nevarno bo zanj in njegovo stranko, ako se Bolet pridruži Hrastovcem; a ker sam ni imel nikakega vpliva pri graščaku in tudi okrajni glavar ne — o Medenu pač ni bilo govoriti, kar je gospod Anton najbolje vedel — obrnil se je zvit kaplan do političnih voditeljev v mestu ter jim razložil položaj. Nadejal se je tem potom kaj doseči.

Hrast pa je bil Boleta gotov in je ostro zavrnil nekoliko skeptičnega notarja Koprivca, ki je enkrat pri posvetovanju, pri katerem je bil govor o Boletu, malo neverjetno mignil z rameni. Tudi Koren se v svoji veri v Boleta ni dal omajati.

Po večkratnem pisarjenju in brzojavljanju sprejme Hrast vendar sporočilo, da se Bolet vrne drugega dne proti

Radio V

NEDELJA, 17. AVGUSTA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

11.00 Maša
12.15 Kmetijska oddaja
13.15 Program za mladino
14.15 Napoved programa za prihodnji teden
15.15 Športni dnevnik
16.15 Vremenska napoved
17.00 DNEVNIK
18.00 DE GREY
19.00 V tem delu ameriškega pisatelja Henryja Jamesa, ki ga režira Claude Chabrol, je opisana zgodba družine De Grey, večja pozornost pa je posvečena psihološki analizi protagonistov kot dogodkom.
20.00 Včerajšnji in današnji protagonisti: Liza Minnelli
21.00 SEDMI DAN: Kulturne aktualnosti
22.00 DNEVNIK
23.00 Vremenska slika

DRUGI KANAL

15.40 V evroviziji prenos iz Zeltwega: Automobilске dirke
16.40 Prenos iz Roseto degli Abruzzi: Kolesarske dirke
17.00 DNEVNIK
18.00 Atletski pokal Evrope, prenos iz Nice
19.00 Športna nedelja

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

10.20 DNEVNIK
10.25 R. M. du Gard: THIBAUTTOVI, nadaljevanka
11.10 Otroška matineja: Vrančeve dogodivščine, Biseri morja
12.15 Kmetijska oddaja
13.00 DNEVNIK
14.00 Veseli tobogan: Savudrija
15.00 Zeltweg: Automobilске dirke, prenos
16.40 Morda vas zanima: Taborniški odred Bičkova skala
17.40 Graham Hill, barvni film o velikem avtomobilskem dirkalcu
18.20 DNEVNIK
19.00 PANDOVE PUSTOLOVSCINE, film
20.00 G. Mihic: ŽENSKES IZ DVAJOLJH MERDEVIN
21.00 ISLANDIJA, DEZELA MLADIH
22.15 Atletski pokal Evrope, posnetek iz Nice
23.00 Športni pregled
23.55 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

19.55 Atletika: finale za pokal Evrope, prenos iz Nice
20.30 Otroški kotiček
21.00 Pregled tedenskega sporeda
21.15 POD TOPLIMI PALMAMI RIA, film
22.45 Atletika: finale za pokal Evrope, prenos iz Nice

TRST A

8.15, 13.15, 20.15, 22.45 Poročila;
8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša;
9.45 Koncert; 10.15 Poslušali boste; 11.15 Mladinski oder; 12.00 Nabožna glasba; 12.30 Glasbena skrinja; 13.30 Glasba po željah; 14.45 »Dlaka v jaju«, satirični kabaret; 15.35 Operetna fantazija; 16.00 Koncert; 19.00 Folk iz vseh dežel; 20.00 Šport; 20.45 Pratika; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Sodobna glasba.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.30 Poslušajmo jih skupaj; 10.00 Z nami je...; 11.00 Glasba in nasveti; 11.30 Od melodije do melodije; 12.05 Glasba po željah; 12.35 Zunanepolitični pregled; 14.00 Dostojki in odmevi; 14.40 Plošče; 16.00 Orkester La Vera Romagna; 17.30 Sosedni kraji in ljudje; 18.45 Glasba po željah; 20.00 Prenos RL; 21.00 Orkestri; 22.15 Operetna glasba; 23.00 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Nabožna oddaja; 10.15 Sopranistka Renata Tebaldi; 12.00 Vroče plošče; 13.20 Kič; 15.00 Hit Parade; 15.30 Program

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA OD 19. DO 23. AVGUSTA 1975

TOREK, 19. avgusta

19.00 Obzornik; 19.10 Suhodolčan: Načelnik in očalnik; 19.40 Ikebana: Inačica vodoravnega sloga; 19.45 Muzika; 19.50 Biseri morja; film; 20.15 Risanka; 20.30 Dnevnik; 21.00 Povojni svet; dokumentarna oddaja; 21.55 J. Pašeka: Adam Sangala, nadaljevanka; 23.05 Dnevnik.
KOPRSKA BARVNA TV
20.55 Otroški kotiček; 21.15 Dnevnik; 21.30 »17 trenutkov po mladi«, nadaljevanka; 22.45 Nevarno reševanje, film.
SREDA, 20. avgusta
19.05 Obzornik; 19.15 Vrančeve dogodivščine, film; 19.45 Po sle-

deh napredka; 20.30 Dnevnik; 21.00 Malteški sokol, film; 22.40 Miniature; 22.55 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
20.55 Slikanec; 21.15 Dnevnik; 21.30 Narodni parki — ZDA, dokumentarna oddaja; 22.30 Jazz glasba.

ČETRTEK, 21. avgusta
19.05 Obzornik; 19.20 Napoleon in ljubzen, dramska serija; 20.15 Risanka; 20.30 Dnevnik; 21.00 Nevarni ovinek, TV nadaljevanka; 22.10 Kam in kako na odhiti; 22.20 Diagonale; 22.50 Rock koncert; Eagles; 23.20 Dnevnik.

KOPRSKA BARVNA TV
20.55 Otroški kotiček, risanke; 21.15 Dnevnik; 21.30 Slava izdajalca; jugoslovanski celovečerni film; 23.00 Po domače z Alpskim kvintetom.

PONEDELJEK 18. AVGUSTA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

18.15 Program za najmlajše
Na dnu morja
18.45 Program za mladino
I 100 giorni di Gium — TV vrredba
19.15 Športni dnevnik
Italijanske kronike in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.00 Humphrey Bogart: Privlačnost samote
KRALJICA AFRIKE — film
To je pustolovski film, v katerem sta glavna igralca Humphrey Bogart in Katharine Hepburn.
22.30 Filmske premiere
22.45 DNEVNIK

DRUGI KANAL

20.30 DNEVNIK
21.00 Posebne oddaje TV dnevnika »Sestante«
Vokalni in instrumentalni koncert
Na sporedu bodo Wagnerjeve, Puccinijske in Boitove skladbe

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

18.55 Obzornik
19.05 V. Pečjak: Polet na Luno, iz serije Drečjek in trije Marsovčiki
19.30 NA SEDMI STEZI, športna oddaja
Oddaja je posvečena spominu partizanov — športnikov, delavskim klubom, iz katerih so večinoma izhajali ti športniki in katerim funkcionarjem predvojnega športnega življenja v Sloveniji.
20.05 Odločamo
20.15 Barvna risanka
20.30 DNEVNIK
20.55 Sodobna oprema
21.05 J. Pejaković: OJ, ŽIVLJENJE, drama
Drama Oj, življenje je sarajevska televizija posnela v gledališču, gre torej za gledališki prenos. Njen avtor Josip Pejaković je po poklicu igralec in je v igri tudi sam odigral edino vlogo. Oj, življenje je monodrama. Napisana je v obliki osebne izpovedi glavnega junaka. Bosanski kmečki fant se trudi in dela, da bi izšolal svojega mlajšega brata, žrtvuje se zanj, celo v zapor gre namesto njega. Mlajši brat pa mu dobro vrača s hudim. Motiv drame je torej motiv Kajna in Abela
22.00 Kulturne diagonale: Festival jugoslovanskega filma v Pulju
22.30 Muzik kratkega filma: Švedski rally, film
22.50 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

20.55 Otroški kotiček, risanke
21.15 DNEVNIK
21.30 Egipt za časa Tutankamona, deveta oddaja
21.50 Hrvatski Zagorje, dokumentarna oddaja
22.20 Glasbena prodajalna, zabavno glasbena oddaja
22.50 Komik Mack Sennett, burleska

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umestnost in prireditve; 18.30 Baletna glasba; 19.10 Odvetnik za vsakočar; 19.20 Jazz; 20.00 Šport; 20.35 Slovenski razgledi; 22.15 Klasični ameriške glasbe.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 9.00 Folk glasba; 9.15 Popevke; 10.00 Radijski oder; 11.00 Glasba in nasveti; 11.45 Z nami je...; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Športni ponedeljek; 14.40 Plošče lahke glasbe; 15.00 Orkester La Vera Romagna; 15.15 Orkester Maty Matok; 17.45 Muzik ritmov in melodij; 18.15 Športni pregled; 18.30 Primorski dnevnik; 19.30 Poje gorški vokali kvintet; 20.00 Prenos RL; 21.00 Nesmrtni melodije; 22.15 Opera glasba; 23.35 Veliki interpreti: flavtist Severino Gazzelloni.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Plošče lahke glasbe; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Orkester lahke glasbe; 12.10 Varietjski program; 13.20 Hit Parade; 14.05 Glasbeno-govorni

SLOVENIJA

6.30, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.00 Poročila; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Pisan svet pravljic in zgod; 10.40 Orkestri in zabavni zbori; 11.15 Za ljubitelje ansambelske in solistične glasbe; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.30 Priporočamo vam...; 15.10 Pojo amaterski zbori; 15.30 Poslušalci čestitajo; 16.45 »Vrtljak«; 17.45 Kulturni glasbo; 18.20 Koncert po željah; 19.05 Ob lahki »sbi«; 20.50 Lahko noč, otroci!; 21.00 Če bi glasbo zaigral; 21.30 Operni koncert; 00.05 Literarni noćturno.

SOBOTA, 23. avgusta

17.45 Muzika; 16.50 Obzornik; 18.00 Alžir: Sredozemske igre, prenos; 19.35 Janošik, poljska serija; 20.30 Dnevnik; 20.50 Tedenski zunanepolitični komentar; 21.00 Velika sprememba, zabavna serija; 21.30 Moda za vas; 21.40 Melodije istre in Kvarnera; 22.55 Dnevnik; 23.10 Kojak, serijski film.

KOPRSKA BARVNA TV

19.50 Sredozemske igre, prenos iz Alžira; 20.50 Otroški kotiček; 12.15 Dnevnik; 20.50 Vzpon človeka; 22.30 Vlada Rus, film iz serije Odpisani.

«Ker je vse, kar smo v zadnjih dneh novega zvedeli o naši stvari — slabo!»
«Skoraj da prav pravite!» pritrdi doktor s posiljenim nasmehom.

«Oh, pustita vendar to grdo politiko,» kara Hrastova soproga, »nočjo boste še dovolj govorili o njej — a sedaj nas ne mučita z volitvami!»
«Prav pravite!» pritrdi Boleška.

«To vam je grozno!» nadaljuje doktorica. «Mojemu soprogu že štirinajst dni nobena jed ne gre v slast, ne je skoraj ničesar in nobena stvar mu ni poljvi!»

«Oh, pusti, pusti to, Katinka,» smeje se Hrast, »v malo dneh bomo pa zopet kakor prej!»

«In ta razdor, to opravljanje in kričanje — oh, vsega je že dovolj, vsega!»

«Pustimo politiko,» hitel je sedaj Hrast, »kratek whist bi vam morebiti bolj ugajal, milostiva?»

Boleška je z veseljem pritrdila in kmalu so vsi trije sedeli pod košato platano pri karta.

Koren pa se je sprehajal z Milico po prostornem vrtu. Razgovorjala sta se največ o očetovem prirodu, katerega so že vsi tako željno pričakovali, in v poleg tega tudi o onem prečnem dnevnem vprašanju, ki je vse živo zanimalo. Zavila sta skoraj nehoti iz vrta ven k ribnjaku, kjer še nista bila od onega usodnega večera.

«Pojdva tu okrog vode,» deje deklica in potem smehljaje pokaže na čoln, privezan ob kraju, »se li še spominjate?»

«Oh, da, da! Kaj bi se ne?»
Šla sta po bregu do tja, kjer se je pričeno bukovje; steza je bila ozka in Koren je stopal za deklico.

(Nadaljevanje sledi)

HAITZINGER: POČITNICE 1975

Nebelspalter, Berlin

POJEM DOMAČNOSTI

Slovenščina bo še ostala

Upokojeni učitelj Andraž Čabaj iz Gornjega Senika v Porabju je še zmeraj v službi svojih rojakov — Hčerka Klara pa študira slavistiko v Ljubljani

GORNJI SENIK, avgusta — Po nevihti je bila pokrajina ob Rabi na Madžarskem kot umita, zato pa je rečica valila mimo Čabajevih mlina v Gornjem Seniku kalne vode, da je leseno mlinsko kolo opletalo hitreje kot običajno. Sicer pa je Čabajev mlin med porabskimi rojaki že dolgo pojem domačnosti, zakaj ljudje se nikjer tako sproščeno ne pogovorijo o vsakdanjih rečeh, kot med repotajočim mlinskim kolesjem. Se bolj živahno pa je pri Čabajevih pozimi, ko tu številni domačini stiskajo bučno olje, da se širijo prijetne vonjave daleč naokrog.

No, ondaj pa je bil že do naravi zmeraj vesel oče Čabaj se posebno vder. Kako tudi ne, ko pa je prišla domov na počitnice hčerka Klara, ki je v Ljubljani uspešno končala prvi letnik filozofske fakultete.

»Punca si je vplela po končani monoteistični gimnaziji v glavo študij slavistike v Ljubljani, zato smo seveda vsi, kar nas je pri hiši, dolgo stali glave zaradi te odločitve naše edinke,« razlaga v značilnem porabskem narečju oče Čabaj, očito vesel in ponosen na majhen podvig svoje ljubljenske.

Pravzaprav tja je dni pri Čabajevih dve gostili. Klara je namreč povabila na počitnice v Porabje svojo »soprogo Danico Pregelj iz Vipave, prav tako študentko v Ljubljani Danica sicer študira ekonomijo, vendar sta s Klaro postali dobri prijatelji.

»Že vnaprej se veselim Klarine namestitve na domači boli v Porabju, kjer bo poučevala slovenščino, saj mi moči pešajo, zato naj potem ona nadaljuje moje delo,« boja očetov pogled nadebudno hčerko. »Veste, zdaj sem se lotil še zbiranja starih

ljudskih umetnin in sploh narodopisnega blaga naših dedov in pradedov, da bi to bogato dediščino, ki se danes valja še vsepovsod, ohranili znanostem.

Vendar je oče Čabaj s tistim o svojem pešanju le pritraval, zakaj tudi v Sloveniji je znano, da mož še znanostjo vodi 30-letni gornjeseniki mešani pevski zbor. Pevci iz Porabja so nazadnje nastopili ob letošnjem dnevu borca v Šentvidu pri Stični in poželi za štiriglasno petje porabskih ljudskih pesmi posebni priznanje obiskovalcev.

»Tega obiska so bili še posebno veseli, ker smo se srečali s rojaki s Tržaškega in ugotovili, da prepleta našo usodo veliko skupnega,« se je razneži naš znanec.

Zato da se v imenu vseh pevcov iskreno zahvaljuje republikanski Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij, ki jim vsako leto omogoči gostovanje v Sloveniji, nas je prosil porabski rojak za posredovanje te zahvale.

»Veliko dolgujemo tudi skladateljem Adamcu, Kreku, Gobcu in nekaterim dru-

gim, ki so nam priredili že kakšnih štirideset starih porabskih ljudskih pesmi, ki bi sicer zanesljivo šle v pozabo,« dé na koncu oče Čabaj in pristavi, da tudi brez izdatne pomoči matične dežele Porabje danes ne bi bilo na pragu kulturne pomlad.

BORO BOROVIC

PRISRČNO AKTUALNA TEMA

Otroško zblížanje

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, avg. — Britanska tovarna igrač Dunbee Cobex-Marx (DGM), ki je druga največja proizvajalka igrač v Evropi, ni potrebovala nobene vrhunske konference za »detanta na najvišji ravni« s sovjetskimi otroci. Kljub temu bo »zblížanje«, kot kaže, nadvse uspešno.

Po dogovoru — ki so ga objavili v teh dneh — bo ta britanska družba v naslednjih desetih letih dobavila Sovjetski zvezi sto milijonov britanskih igrač (in tudi nadomestne dele, prosim) v vrednosti 2,5 milijona funtov (okroglih sto milijonov novih dinarjev).

Kot je povedal direktor družbe DGM Beecham, je moral v Moskvo najprej poslati seznam igrač in kot ve povedati sedaj, se v SZ niso odločili niti za enega »Indijanca« ali »kavbojca« niti za kak super-tank ali super-top, zavrnili so, skratka, vse »fašistične igrače, pa tudi vse modele nemških letal.

V okviru sklenjene kupčije bo morala tudi britanska družba DGM uvoziti ogromne količine ruskih igrač za distribucijo v združenem kraljestvu. Tako se bodo v bodoče sovjetski otroci igrali z britanskimi, britanski pa z ruskimi igračmi. Očlovek si ne more kaj, da ob tako prisrčni izmenjavi niger in veselja ne bi bil malce zajedljivo pomislil na povsem diametralno nasprotno igre odraslih.

MITJA MERSOL

VZHODNJAŠKO MESTO

Živžav neusmiljeno žre živce

V delhijskem prometu ni čuti ti močne roke — Sočne kletvice opeharjenih kupcev na gomazečem bazarju — Utrujene kače med babilonsko zmešnjavo, ki jo preveva težak zadah po znoju

NEW DELHI, avg. — V Delhiu se je zgodilo nekaj, česar nihče ni pričakoval, da se bo zgodilo tako hitro. Zgodilo se je, da so ženske potihnille, nikjer ni več ne duha ne sluha o njihovi kampanji, ki se je začela pred dnevi in za katero so prek časopisov zapretille, da jo bodo še nadaljevale še v večji neodjenljivosti in še v večjem številu.

Beseda je o prav tisti kampanji, ko so ženske v trumah uprizorile pohod po delhijskih restavracijah in trgovinah in od vseh lastnikov terjale, da za nobeno ceno ne smejo zviševati cen predvsem hrani in pijači (nikjer ni bilo navedeno, ali tudi alkoholnim). Protidraginski pohod se je torej nehal prav tako hitro in iznenada, kakor se je tudi začel. In rezultat te ženske gro-movitosti? Nekaterim hotelirjem in trgovcem so se verjetno malce zatresle hlače, vendar prav gotovo ne toliko, kakor bi se jim, če bi jih obiskali uniformirani možje postave in jih takole kar mimogrede pobarali, od kod jim to in ono, kako da so cene te ali one stvari še vedno višje, kot bi morale biti, ali pa celo nikjer nimajo javno razobešen cen za posamezne artikole. Oj, glede tehle zadevčin pa človeku že čez kak hipce priurija pot po čelu in nizdol vse to in ono, kajti s temi stvarmi ni, da bi se človek šalil.

Pa nič za to, če so ženske potihnille, vse skupaj se odvijata in pretaka po drugih kanalih, ki so bržčas še veliko učinkovitejši. Če pa kje ni čuti ti močne roke, ki bi skrbela za večji red, potem je to vsekakor v delhijskem mestnem prometu. Policaji v belomodrih uniformah in s čeladami na glavah se med potoki potnih srag trudijo, da bi nekako spravili v red vso to prometno zmedo, vendar je v večini primerov vse zastoj. Skrajno individualistični in k anarhiji nagibajoči se Indijci jo pridno mahajo in se vozarijo po cestah, kakor jim pač trenutno gode, policaji pa blizgajo in žuga za njimi. Niti enkrat se nisem videl, da bi kdorkoli za prekršek plačal kazen.

Tisti z mitraljezom na ramni je bil po rasti manjši od svojih tovarišev in — bos. Imel je komaj šestnaesleten. Fantje so bili člani gibanja za osvoboditev Angole (MPLA). Kruti dnevi vojne so prislili fantiče, da so boših nog, morebiti pa tudi lašni, brez pomisleka izvrševali povelja in konec koncev svojo dolžnost.

V teh časih Angole je, kot kaže, najmanj važno, če si obut ali bos, sit ali lačen. Strah in upanje tega dobrega in trpinčevanja ljudstva označuje ta dve besedi — »kongozacija Angole«. Strah, ker se vsi bojijo že same misli, da bo Angola leta 1975 postala Kongo iz leta 1960. Upanje pa, ker nadeh teh ljudi, da se vse to vendarle ne bo zgodilo, še ni splahnela.

Prepri mi deli, da osvojitveni gibanji so, kakor je siliti v Luandi, »spori med tremi inštitucijami angolske svobode...« Razprti so se začele že v dneh protikolonialne vojne. Tudi takrat so se dogajali, čeprav jih je bilo

Pravila zmede

Začuda pa prometnih prekrškov niti ni veliko, kaj šele težjih nesreč. Kaže, da ima vsa ta zmeda neko skrito notranjo logiko, neka pravila zmede, da vse konec koncev kar lepo teče; le človeku, ki pravi zmede ne pozna, prometni živžav neusmiljeno žre živce.

Veliko huje je proti šesti uri popoldne, ko se iz uradov, trgovin, bank, šol in od drugod zapodi proti domov ogromna množica

nem, vrvečem, homotajočem in gomazečem Džanpathu, na bazarju, kjer je na desetine trgovin, odprtih od sredine dopoldneva pa do goste, težke sopeče noči. Tu se prodaja, prekučuje (bolj potihno in oprežno sicer), kramari, baranta in vara, kjerkoli je le mogoče.

Kriki voznikov in prodajalcev pitne vode, coca-cole, fante (oranžade), prodajalcev pečenih koruznih storžev in na pol kuhanih kepice riža, se mešajo s prekinjanjem prodajalcev in mešetarjev, sočnimi kletvicami opeharjenih kupcev, s priljubljenimi šepeti menjalcev denarja na črno, z blajljivimi kriki taksistov, ki iščejo stranke za prevoz in za kupljive ženske, z moledujočim

mmranjem beračev v capah nedoločljive barve. Med vsem tem pa je seveda posejana in razkropljena čreda turistov iz vseh vetrov, ki so se hlastno zagnali v dirko za lesenimi rezbarijami, lesenimi in kovinskimi bogci, živopisnimi in kričaviimi cunjami, bakrenimi posodjem, za neštevilnimi izdelki iz slonovine, za vsem, kar je pač mogoče kupiti in se s tem malce pobahati: »Glej, to je pa iz Indije.«

Semenj ničevosti

Med to očarljivo babilonsko zmešnjavo, ki jo preveva zadah po znoju, osmojenju koruzi in nepogrešljivi umazaniji, so se pripleli še smrkolaji z vrečami, v katerih prenašajo kobre, ki so jim še kdove kdaj izpuli strupene zobe. Te, najbrže vsega naveličane in trpinčene živali potem s piščalkami

izbežajo iz pletenih košar, nakar kobra lenobno poziba v sploščeno glavo, kakor da bi ji bil ves ta cirkus odveč (in preklemsko prav ima), frkolini pa skušajo mimoidoče pretenjati za nekaj drobiža.

Tako kot se reka prepotehni kolešarjev zbita vrača domov in bo jutri storila natančno takisto (kje je tu trmikanje in zbijanje odvečnih zašepanih kilogramov prenašatelj), tako se ob zamirajočem prasketu majhnih ognjišč, kjer so še malo poprej pražili koruzo in ob tleh palčičah, ki razširjajo prijetne vonjave, zlagoma končuje živahna predstava drobca delhijskega življenja, ki bo jutri spet oživila in oznanila, da je napočil nov dan semnja ničevosti in drobnih, pa prijetnih radosti.

AVGUST PUDGAR

„Kongoizacija“ Angole?

Strah in upanje ljudi v Luandi: ali bo Angola leta 1975 postala Kongo iz leta 1960 — Dežela se oddaljuje od upanja v mir in v boljšo prihodnost

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

LUANDA, avgusta — Nedelja je, pravzaprav se šele poraja. Izkoriščam zgodnje jutro in ključem po telesu uredništvo v Beogradu. Zaman: zvezde so prekinjene; kaj neki je? Na ulicah ni nikogar. Luanda bo tudi opoldne prav gotovo tako zapuščena. Na lepe opazim tri vojake, ogrnjene v nekakšne vojaške pelerine. Dva sta imela oprani avtomatski puški, tretji pa strojno. Sklonjeni so drug za drugim naglo šli po aveniji. Niso se obračali ne levo ne desno.

Tisti z mitraljezom na ramni je bil po rasti manjši od svojih tovarišev in — bos. Imel je komaj šestnaesleten. Fantje so bili člani gibanja za osvoboditev Angole (MPLA). Kruti dnevi vojne so prislili fantiče, da so boših nog, morebiti pa tudi lašni, brez pomisleka izvrševali povelja in konec koncev svojo dolžnost.

V teh časih Angole je, kot kaže, najmanj važno, če si obut ali bos, sit ali lačen. Strah in upanje tega dobrega in trpinčevanja ljudstva označuje ta dve besedi — »kongozacija Angole«. Strah, ker se vsi bojijo že same misli, da bo Angola leta 1975 postala Kongo iz leta 1960. Upanje pa, ker nadeh teh ljudi, da se vse to vendarle ne bo zgodilo, še ni splahnela.

Prepri mi deli, da osvojitveni gibanji so, kakor je siliti v Luandi, »spori med tremi inštitucijami angolske svobode...« Razprti so se začele že v dneh protikolonialne vojne. Tudi takrat so se dogajali, čeprav jih je bilo

veliko manj, občasni obračuni in spopadi s streljanjem. Agostino Neto je že pred 15 leti povedal, kaj bo storila MPLA, ko bodo odšli Portugalci. Zemljo bo razdelila najmanjkom, ki jo obdelujejo, rudnike in velikanske naravne bogastva Angole pa bo nacionalizirala. Dr. Neto, ki je, mimogrede povedano, tudi priznan afriški pesnik (pravkar so mu podelili nagrado za pesniško zbirko »Sveto upanje« uživa podporo delavcev in vaške revščine, te pa je v Angoli največ.

Tudi Holden in Savimbi se formalno izjavljata za vangeljski socializma. Vendar nikoli nista pokazala vseh kart in nikoli nista natančno orisala svojih pogledov na to socializem. Natančna sta bila edino v definiciji tistega, česar ne bi hotela narediti. Takšne ljudske oblasti, kakršno si zamišlja Neto, ne bi ujavljala in vsaj zaenkrat se ne bi dotikala zasebne lastnine, pa tudi v interese nadnacionalnih družb, ki so deželo dobesedno zasedle, se

ne bi vtikala. Roberto Holden je deležen popolnoma neomejene podpore tujega kapitala. Med afriški državami ga podpirata Zaire in Uganda. V Zairu so tudi glavna oporišča njegove vojske. Sam živi v Kinšasi in ves čas med štinitajstetno protikolonialno vojno ni niti enkrat prišel v Angolo.

Jonas Savimbi je deležen predvsem podpore bogatih »angolskih« Portugalcev in drugih premočnih belcev v deželi. Njegovo gibanje UNITA doslej ni posegalo v boje. Stalo je modro ob strani in si iz tega obetalo največjo prilichnost zase. Toda 6. avgusta dopoldne so vojaki UNITA skupaj z bojevniki FNLA napadli v mestu Silva Porto pripadnike MPLA. Ali je to dokončni znak, da sta se Holden in Savimbi združila zoper dr. Agostina Netu?

Savimbi je vojaško precej šibak. Njegova vojska ne šteje več kot pet ali šest tisoč oboroženecv, medtem ko imata Neto in Holden za seboj po 20 do 25 tisoč vojakov.

Toda politično nikakor ni tako nevliven kot bi bilo mogoče sklepati po moči njegove orožja.

Na splošno so mislili, da bo sporazum med Netom, Holdenom in Savimbijem podpisan v Alvoru, tudi ko so Portugalci nehali streljati, spoštovan in da bo dežela pripravljena pričakala 11. november. Tedaj se se dogovorili, da bodo takoj pričeli pripravljati novo ustavo, volilni zakon in organizirati skupno armado. Od vsega tega do danes ni bilo izpolnjenega nič.

Uresničuje pa se, na žalost, najhušja slutnja. Angola se bo spoznam v dramatično oddaljena od svojega »svetega upanja«, kot govori pesnik Neto, oziroma od svoje svobode, kot pravi državni in politik Neto, če bo šlo tako naprej.

»Koliko je mrtvih?« — to je vprašanje ki ga v grozi izgovarjajo v deželi. Odgovoriti pa ne zna nihče, vsaj ne do celca natančno. Angola je prevelika (v njene meje bi bilo mogoče spraviti Portugalsko, in Španijo in Francijo skupaj), bojujejo pa se od severa do juga. Kdo bi potem zmogel prešteti žrtve, tudi če bi imel čas? Vendar čenijo, da je v minulih sedmih mesecih padlo okrog osem tisoč ljudi. DRAGISA POPOVIČ

Od našega moskovskega dopisnika

Sprva možaka nisem videl. Popoldansko sonce mi je poštno tuširalo tilnik z znojem, pa sem vročično grabil z gobo v penasto vodo vedra in drgnil avtomobilski bok, ki mu je prah moskovskih ulic dodobra skril prirojeno oranžno barvo. V Moskvi morajo biti avtomobili kot solza čisti, to je ukaz. Lahko so tehnično tudi malce šepasti, ampak čisti morajo biti.

Potem sem ga le opazil, saj sem se obenj skorajda spotaknil. Možak je namreč na pločniku počepnil tik ob vedro, da bi vendarle zaznal njegovo navzočnost. Misli sem najprej, da se mu je iz dolgočasja zahotelo z mano malce poklepate, poreči kakšno pametno o avtomobilih nasploh in o »žigulju« se posebej, kot pač takšni možaki ob pustih popoldnevih znajo.

A ko sem mu bolje pogledal v obraz — nekoliko nedoločno obraz možaka srednjih let, malce pordeč od sonca ali od nem časa, energično nazaj počesani redki lasi — sem zaznal v njem dolgočasno napetost, neko prikriti eksplozijo, ki bo vsak hip izbruhnila. Možak mi ima očito povedati nekaj sila pomembnega, sem sklepal. Tudi njegove močne lahti — rokave rdeče kariraste srajce je imel odločno zavrhane — so želele na modrih hlačnicah kot na preži.

Prešel je hitro v napad: »Ali veste, da tu ne smete parkirati?«

Zastrmel sem se vanj in pogledal naokoli: tule ob pločniku naše zakonite moskovske ulice, tik ob vhodu v naše desettadrtropne stanovanjske stolpnice parkirani že nekaj mesecev vsak dan svoj avto. Pravzaprav ne vselej na istem mestu. Pač tam, koder se na redi luknja v dolgi vrsti parkiranih vozil z belimi tablicami D-82, D-83, D-86, D-89, D-92, ki označujejo da stanujejo v naši stolpnici diplomat iz vzhodnih držav: Madžarske, Poljske, Rumunije, Bolgarije, Češkoslovaške.

»Ne razumem, kaj hočete reči,« odvrnem v zadregi. Možak je bil očito iz sosednje stolpnice, levo od našega vhoda, prav takšno kot je bil oče naša, v kateri živijo sovjetski državljani. Parkirana vozila z domačimi, črnimi tablicami, je redkokdaj videti na ulici. Kaj je imel možak v mislih?

»Tule, glejte,« je zakrilil z rokami proti sosednji stolpnici, »živim jaz. Tule v pritličju je moje okno. Ir-

tole tu.« je pokazal na prostor, kjer je stal moj avto, je moj parkirni prostor. Tu vi ne smete parkirati.

Tako. V tem grmu torej tiči zajec. Možak se je očito razhujal, ker ni mogel najti luknje za parkiranje svojega vozila. Zdal terjaja pravico do svojega prostora pod soncem. Tistega, ki mu pripada zavoljo največje bližine okna njegovega pritličnega stanovanja.

»Poslušajte,« začnem pomirljivo. »Tudi moje stanovanje je tu blizu, mislim, da imam prav tako pravico do tega prostora.«

»To ne bo držalo,« odmaje zglobo. »Pa je res. Tule, vidite, tretja terasa tik nad vhodom. Tam je moje stanovanje. Parkiram tako rekoč pod svojim oknom.«

»Jaz sem bliže,« pravi in znova pokaže na sosednje okno, ki ga od pločnika ločuje za dva metra široka, z grmovjem porasčena trava. Možak ima prav, najti bo treba drugačen dokaz. Bolj učinkovit, tako rekoč uraden dokaz.

»Kolikor vem, so ulice v Sovjetski zvezi javne, last vseh,« mu pravim. »Če hočem, lahko parkiram kjerkoli, tudi pred Kremljem.«

Možak se nejeverno vzravna. Morda so ga tudi kolena začela boleti. »Res?«

»Zanesljivo res. Saj sem tam že tudi parkiral,« podkrepim svoje dokazovanje upajoč, da sem ga ugnal. Prazno upanje. Možak je eden ti stih neredkih, ki si nekaj vbijejo v glavo pa gredo s tem do kraja, če je treba, tudi skozi zid. »To ne bo držalo,« začne razvijati svojo logiko.

Moskovski utrinek

Bitka za prostor

Če znaš, potem si priboriš parkirišče tudi brez avta

»Le kje bodo parkirali vsi stanovalci naše stolpnice, če jim boste zavzeli ves prostor ob pločniku. Že tako ste z vašimi vozili natlačili skoraj vso ulico.« Pokaže navzgor in navzdol po pisani kači parkiranih vozil z belimi tablicami.

»Vašimi?« vprašam. »Čigava vozila imate v mislih?«

»Vaša!« se bolj zaripne v obraz. »Od tujcev. Prišli ste in nam vzeli ves prostor.« Zažgečka me tisti »nana« v njegovem govorjenju. Izraža se v množini. Potemtakem se ne bori za svoj prostor, ampak govori v imenu vseh drugih iz sosednje stolpnice.

»Pa vi, imate avto?« vprašam za vsak primer.

»Ne, nimam ga. Pa to ni pomembno. Ko bi ga imel, bi ga hotel parkirati prav tule, na tem mestu. To je moj prostor.«

Aha, torej gre za načelno zadevo. Možak avta nima, razprava je tako rekoč brezplodna. Znova namočim gobo v penasto vodo in začnem drgniti drugi bok avtomobila.

Toda možak je hitro za mano. Vidi se mu, da nejevolja kar kipi v njegovi notranjosti in da čedalje bolj prezema njegov povzdignjeni glas. »Rekel sem vam, da tu ne smete parkirati. Tu je moj prostor.«

»Pa saj nimate avtomobila,« mu rečem. »Čemu se torej toliko naprezate?«

»Nimam ga, a če bi ga imel, bi parkiral prav tu,« trmoglavi dalje. »Tu je moj prostor. Na tem mestu ne sme parkirati nihče drug.«

Molče ležem pod avto. Namenoma iščem najbolj zahrbito umazanijo, da

bi se otresel možaka kot sitnega obada.

Pa se ne da. Preide h grožnji: »Poslušajte, na tem prostoru se vam lahko marsikaj zgodi,« pomenljivo dvigne glas.

»Kaj na primer?« mi zastane roka. »Lahko vam kakšno stvar ukradejo,« nadaljuje možak.

»So mi jo že,« rečem in pokažem na prosto zijajoči ležaj na levem boku avtomobila, iz katerega je nekele čez noč nasilno iztrgal stransko ogledalo. Namestil sem ga takoj po nakupu vozila, četudi mi je več ljudi to odsvetovalo.

V Sovjetski zvezi namreč primanjkuje rezervnih avtomobilskih delov. Stranjski ogledalci ni mogoče stakniti v vsej Moskvi. Stari šoferski »macki« jih zato na vozila splošno nameščajo. »Zelencica,« predvsem tuji, se naivno prepričujejo, da bo njihovo vozilo izjema. Moje je bilo izjema samo dober mesec dni...

Ogledalca vam nismo ukradli mi,« pravi možak, najbrž v imenu stanovalcev svoje stolpnice, »ampak tisti iz druge stolpnice.« In pokaže na stolpnico na drugi strani ulice. »Lahko pa vam bo izginilo še kaj.«

Le kaj, si mislim in vržem nervozen pogled na »žiguljo«. Brisalcev mi ne morejo, sem jih snel, kot so mi svetovali, in jih skrbno spravil v omario znotraj avtomobila. Pritrdim jih le tedaj, ko se ulije dež. Sicer pa, tako kot vsi moskovski vozniki vozim brez brisalcev.

Morda pa ima možak v mislih zaščitne pokrove na kolesih, ki se tako

izzivalno bleščijo v soncu. Tudi zanje so mi svetovali, naj jih raje spravim, pa sem jih vendarle nadel, misleč, da bodo pretrd oreh za morebitnega »kandidata«.

Pravzaprav me je začelo zanje skrbeti pred kakšnim tednom, ko sem parkirai pred pekarno v sosednji ulici. K meni je pristopil, nekako zarotniško, neznanec in mi zaupno ponudil, da mi najde mojstra, ki bi mi zaščitne pokrove na kolesih trdno pritrdil. Tako trdno, da mi jih ne bi mogel nihče sneti. Mojster da je zanesljiv in je že mnogim privil pokrove na kolesih.

Ne maram zarotniških zadevčin in tudi neumno se mi je zdelo pritjevati pokrove na kolesih. Pa sem se ga znebil z izgovorom, da mi to ni potrebno, ker kmalu odpotujem iz Sovjetske zveze.

Je na to mislil možak? Naj misli, kar hoče, moram biti odločen: »poslušajte, čisto vseeno mi je, če mi kaj ukradejo ali ne. To ni moja stvar. Ne nameravam stati vso noč na terasi in stražiti. To je stvar milice. Bo že poskrbela za to.«

Ravno prav, kajti po ulici se pripele rumeni miličniški džip pa mu pomaham. Naj raje možje postavijo rešilo tisto, kar se je meni začelno zdelo čedalje bolj neresljivo. Skozi odprto okno pogleda miličnik. Ko mu povem, da me možak preganja s parkirnega prostora, ker bi rad na njem parkirai avto, ki ga nima, miličnik odmahne z roko in se odpelje naprej. Očitno mu ni do zapletanja tako nedramatične zadeve.

Možaka je pričod miličniškega džipa potisnil malce stran, pod teraso ob vhodu. Na drugi terasi se je tedaj pojavil bolgarski pilot z ženo. Kaže, da ju je pritegnila žolčna in dokaj glasna razprava spodaj. Opozorila sta možaka, naj ne vpije, ker njun otrok spi.

Možak je odkril nove sogovornike za razpravo, potem ko sem se mu z gobo skril za avtomobilski bok »Tisti, prostor tam je moj,« začne. Bolgar pa: »Parkirni prostor je javen, vsakdo ga sme uporabljati. Torej ni vaš, o države je.« Poslušal sem samo na pol, kajti razprava je stekla enako kot je malo prej z mano: o tem, kje bi parkirai, če bi imel avto.

Ko se je »žigulja« bleščal v poznem popoldanskem soncu, čist kot prva kaplja jutranje rose (kolikor je rosa v sedemmilijonski Moskvi lahko čista), možaka že ni bilo nikjer več. Očitno se je potuhnil v svoje stanovanje. Morda je bil besen, ker ni uspel s svojimi dokazi, morda pa je kova: nov bojni načrt.

In res ga je koval. To sem ugotovil naslednji dan, ko sem hotel parkirati svoj avto ob pločniku. Po ulici je za mano pripeljal modri »moskvič« in iz njega je stopil možak.

»Tule ne smete parkirati. Tam bom parkirai jaz. Poslej bo to moj parkirni prostor in nihče drug ne bo smel na njem parkirati.«

Pogledal sem v avto. V njem je sedel za krmiolom mlajši možki, po leg njega pa žena. Kdaj prej ga še nisem videl, vsaj spominjam se ne. Najbrž kakšen možakov sorodnik, morda sin, morda pa samo znanec.

Torej takšna je ta stvar. Ko je možak videl, da njegovo dokazovanje o parkiranju vozila, ki ga nima, na »njegovem« parkirnem prostoru ni moglo nikogar prepričati, si je zagotovil avto. Da bi si izsilil svoj prostor pod soncem. Njegov prostor, pa naj velja, kar hoče.

Zapeljal sem na prazen prostor malce naprej in spustil »moskvič« na prostor, za katerega se je možak tako boril. Končno je borec in pol, sem mu moral na tihem priznati. Ko bi bilo treba, bi najbrž najel tudi tank, da bi si izboril svoj prostor. Pred tako močno voljo te neka zgrabi strah.

Naslednje dni je bilo še večkrat videti modri »moskvič«. Parkiral je vselej na istem prostoru, vztrajal in dosledno. In videti je bilo, da so se začeli drugi avtomobilisti izogibati temu prostoru kot kužnemu kraju. Ko ni bilo modrega »moskviča«, je v dolgi kači parkir

Nova asfaltna prevleka

KOZINA, 14. avg. — Do konca tega meseca bodo delavci koprškega cestnega podjetja položili novo asfaltno prevleko na 2,2 kilometra dolgem odseku na cesti med Kozino in Tubljami. Ta del magistralne ceste, ki je med zelo prometnimi pri nas (tudi potuje večina tujcev, ki pridejo k nam preko mejnega prehoda v Kravem potoku in so namenjeni v Dalmacijo) je bil že tako luknjast, da je bila vožnja po njem res nemogoča.

S tem, ko bodo končali z asfaltiranjem tega odseka, bo na cesti od Kravega potoka do hrvaške meje le še sedem kilometrov slabega vozišča med Tubljami in Markovščino. Upajo, da bodo ta del ceste asfaltirali prihodnje leto. Poleg omenjene so letos že položili nov asfalt med Obrovim in Markovščino. Za oba odseka bodo porabili okoli 8 milijonov din.

D. GRCA

Vagon vina na hektar

KNJAŽEVAC, 14. avg. (Tanjug) — V vinorodnih predelih Timoške krajine, predvsem v okolici Knjaževca in Negotina, je vinska trta kljub neugodnim vremenskim razmeram dobro obrodila. Strokovnjaki ocenjujejo, da bodo v vinskih gorah knjaževskega »Džervina« na trg pridelali 400 do 500 vagonov trznega presečka grozdja. Kot je dejal direktor »Džervina« Momir Jović, je kombinat zagotovil zmogljivosti, ki bodo lahko sprejele celo 800 vagonov grozdja. Polovico grozdja bo »Džervina« pridelal v svojih vinogradih.

Pol milijona turistov v Crni gori

TITOGRAD, 14. avg. (Tanjug) — Do konca julija je Crna gora obiskalo okoli pol milijona turistov, od tega več kot 152 tisoč iz tujine. Obisk je za 30 odstotkov večji kot v enakem obdobju lani. Tako so zabeležili okoli 3 milijone 900 tisoč prenočitev gostov iz domovine in tujine. Glede na te podatke lahko pričakujemo lepe uspehe, saj hotelisti turistični delavci za september nanovejšijo le nekoliko manjši obisk. Lani je bilo namreč v septembru zasedenih skoraj 90 od stoletov »možnosti«. Trenutno je na črnogorski obali okoli 200 tisoč turistov.

Nove sorte pšenice

KRAPIVAC, 14. avg. (Tanjug) — Zavod za storje na žita v Krapivcu je vzgojil tri nove sorte visoko rodne kakovostne pšenice, katere donos znaša več kot 90 metričnih stonov na hektar. Po desetletnem znanstvenem delu ko so večkratno križali sorti »Srebrna« in »Srebrna«, so vzgojili nove sorte »Krapivska 56«, »Krapivska 57« in »Krapivska 58«. Vse tri sorte imajo visoko vsebnost beljakovin in so zelo odporne na bolezenske pridelave v tem zavih.

Nove sorte kmetijske pšenice so po številnih lastnostih boljši tudi od znanih svetovnih sort, ki so jih uvozili pri križanju. Kot poudarjajo v zavodu, so se za nove sorte pšenice zanimali že tudi pridelovalci iz ZDA, Francije in Španije.

Raven pšenice »56« pri kateri končujoče raziskave so druge sorte žitaric že pripravljene za setev. Zdi se, da bodo le še dovoljenje pristojne komisije zveznega sekretariata za kmetijstvo.

Brezplačne počitnice za 600 otrok

NIŠKIČ, 14. avg. (Tanjug) — Samoppravna interesna skupnost za socialno in otroško varstvo v Niškiču je okoli 600 otrokom z območja niškičke občine letos omogočila 15-dnevne brezplačne počitnice v otroških počitniških domovih v Bijeli in Sutornju. V ta namen je samoppravna interesna skupnost zagotovila okoli 650 tisoč dinarjev.

ISKRE SE KRESEJO — Zraven pa uživa razgreda mno žica.

Foto: Bogdan Novak

Skrb kmetijstvu

Kmetijstvo na Kosovu je v nekaj letih močno napredovalo — Hiter razvoj živinoreje — Prodor traktorjev

PRISTINA, 14. avg. (Tanjug) — V sedanjem času zadostuje, da človek obišče polja na Kosovu in že lahko razume, da so v kmetijstvu in na vasi v tej pokrajini nastale velike spremembe. Večina polj je obdelana tako, da se človeku zdi, kot da je nekje v Banatu ali Sremu. Lani javnost skorajda ni opazila podatka o tem, da so na pšenicih poljih na tem območju pridelali 10 tisoč vagonov trznega presečka. Celotna proizvodnja krušnih žitaric je znašala 26.300 vagonov, kar pomeni, da je bila skoraj štirikrat večja kot nekdaj.

Kot pravijo v sekretariatu za kmetijstvo, je zemlja tukaj zelo draga. Cene se gibljejo od 100 tisoč pa do 650 tisoč dinarjev. Rodovitna polja so razdeljena na neštete majhne parcele, ki merijo poprečno 0,30 ha. Družbeni sektor ima le okoli 13 odstotkov orne zemlje, 75 odstotkov zemlje in predelovalne industrije pa je združeno v kombinatu »Agrokosov«.

Od takrat, ko smo sprejeli družbeni dogovor republik in pokrajin o razvoju kmetijstva, pa do danes, so na Kosovu dosegli največji napredek v tem, da se je spremenilo gledanje na to gospodarsko panogo. To se še posebej odraža v dosega njih ukrepah in akcijah za večjo proizvodnjo hrane. Najpomembnejše mesto je do bila živinoreja, ki se še posebej razvila pri zasebnikih. V letu podpisovanja družbenega dogovora so kmetovalci dobili več kot 2000 glav visokoproduktivnih pasem,

letos pa še prav toliko. Okoli 20 tisoč glav goveda bi morali vsako leto umetno oploditi. Ta program so že začeli uresničevati. Skrbijo predvsem za proizvodnjo jančevega mesa, za katero ob stajajo tudi najboljši pogoji. Lani so financirali rejo ja genj za nadaljnjo reprodukcijo: za vsako jagmje dobi rejec 500 dinarjev posojila.

Doslej so pridobili okoli 1000 hektarov umetnih pasnikov, že pred tremi leti pa so ustanovili sklad za razvoj kmetijstva na zasebnih posestvih, s katerih odtoka vsako leto 10 milijonov dinarjev sredstev.

Zanimivo je tudi to, da so kmetom pred kratkim razdelili strokovni priročnik, ki so ga natiskali v več tisoč izvodih. V zadnjih letih so kmetje spremenili svoje mnenje o mehanizaciji proizvodnje, tako da je že danes na zasebnih posestvih dvakrat več traktorjev kot konjske sile.

Rekordnemu obisku naproti

Do avgusta si je Postojnsko jamo ogledalo že blizu 430.000 turistov

POSTOJNA, avgusta — Turistični delavci v Postojni si manjše roke. Postojnsko jamo je julija obiskalo 50 tisoč gostov več kot lani, ko je naftna kriza naredila precejšen udarec tudi najbolj obiskani turistični zanimivosti v Sloveniji. Bojazen, da bo zaradi hitre avtomobilske ceste, ki Postojno zabiha manj turistov, je bila dvakrat.

Kljub vsemu je to jamo pa tudi že vso sezono — Postojna polna turistov. Polna je hoteli, polna so gostišča, polna je Postojnska jama. Šest turističnih jamskih vrvov in 25 vodičev kornajzmre obvladati turistično reko. Do konca julija si je Postojnsko jamo ogledalo nekaj več kot 429 tisoč turistov kar napoveduje, da bo še več obiskovalcev ob koncu leta precej podobno rekordnemu, ki so ga zabeležili leta 1973. Takrat si je jamo ogledalo 868 tisoč turistov.

JOZE PETROVIČ

BIKOBORBE NA GRMEČU

Stoletno bodenje

Bosanska različica španske bikoborbe — Tisoči obiskovalcev na planini Grmeč — Trkanje spodbujajo s stihii

GORNJA SANICA, avgusta — Ko smo prvo soboto v avgustu prilezli z avtomobilom po gorski razdrapani makadamski cesti iz Gornje Sanice na Mejni hrib, je bilo tam že okoli 2000 avtomobilov in več kot deset tisoč ljudi. Vrtili so se razni. Okoli narodnega heroja generala Miljevića so se zbirali preživeli borci bataljona »Petar Skundrić«, enote teritorialne obrambe so uprizorjale napad in obrambo partizanskega vojskovanja, iz zraka sta priletela padalca z zastavo.

Mali traktor in veliki Džoka

Bile so tudi razstave. Na primer razstava kmetijskih strojev. Na enem je pisalo z velikimi črkami »Živela mali traktor in veliki Džoka«. Popović Džoka je kraljski narodni heroj, zdaj general. »Džoka in Milandić sta naša mi je preprosto dejal neki Kraljšnik. Kajti Kraljšnik so ljudje, ki ljubijo heroje iz partizanov in Branka Čopica.

Malce naprej je naivni umetnik Duško Sovilj precej naivno prodajal svoje slike po 1.500 dinarjev kos. Prvo vaško turistično društvo iz Gornje Sanice, kjer se gre do prvi v Bosni in Hercegovini kmečki turizem, je razstavilo slike o dosedanjih bikoborbah. Tudi knjižico s pesmijo o bojnih bikov v narodnem verzju je bilo mogoče kupiti.

Pustili smo avtomobil na travi in izstopili. Stali smo na legendarnem Grmeču, na partizanskem Grmeču, na planini Kraljšnikov, na Grmeču Branka Čopica. Tu, kjer se je rodilo naše gospodarstvo, ko so partizani tri dni držali Nemce v varni razdalji, dokler niso njihove enote s kmeti požele pšenice. Na Grmeču, kjer so se zdaj po jarkih in globelih uničeni nemški tanki.

Z borci kraljških brigad, s turističnimi delavci, z okoliškimi fanti in dekleti, z zdomci, ki so imeli v rokah velike transistore, s starci, ki so se borili najprej ob Soči in po Galiciji, pozneje po Grmeču, smo čakali, da se začne 203 »Grmečka korida«.

Ukane niso dovoljene

Korida je na Grmeču že več sto let stara tradicija. To ni prava španska bikoborba in niso ji vedno rekli korida. Starejši ljudje jo še danes pravilneje imenujejo »bodeenje«, kajti v areni se bode-

jo biki med seboj. Pa je vseeno zanimiva. O tem pričajo tisoči obiskovalcev. Prišli so tuji turisti, ki se jim ni zdelo škodo avtomobila za v te hribe. Prišel je s snemalci Milan Kovačević, da bi posnel film za serijo »TV karavan«.

Prišli so tudi pesniki. Duško Trifunović in Dara Sekulić sta šepetala v mikrofon svoje stihie. Toda ljudem ni bilo dosti zanj.

Ljudje so čakali na biko. Bili so že tu. Po obronkih gozda so jih privezali v senco. Besno mukajo in bojevo koplejo z nogami po pleh. Preden bodo smeli v areni, jih bo pregledal veterinar. Razvrstil jih bo v tri skupine po teži. Kot boksaarje. Pregledal jih bo, ali so zdravi. In prepričati bo ukane. Še posebej skrbno si ogleduje glavo vsakega bika, posebej. Zgodilo se je že, da je lastnik svojemu biku roge in celo namazal z medvedjo mastjo in ko je nasprotnik to zahal, jo je ucvril iz arene, kajti z medvedjo se ni bosti.

Po mikrofonu že pozivajo prvega borca v areni. Lastnika z bikom pa od nikoder. Končno se le prikaže. Besno se trga na verigi. Nenadoma povsem pobesni in se iztrga iz rok. Ucvrje jo v hrib, med gledalce, ki se razbežijo na vse strani. In biko nenadoma postane zabavno. Pogleda naokrog, kje je kaka večja skupina, nato skloni glavo in se zapodji tja. Pa spet počaka in gleda, kaj ko vse zbeži. Končno je truden in se začne mirno pasti, dokler ga ne primejo in odvedejo v areni.

Tudi drugega bojevnika pripeljejo. Gledalci so zdaj vsi na nogah. Takšen divji biki, ki se je iztrgal, se bo boril kot lev. Ali pa ne? Bika se mirno paseta. Včasih radovedno pogledata, kaj skaka ljudje s fotoaparati in aparat okoli njih. Organizatorji obupano pozivajo jastnikaj, naj ali našeneta bika v

boj ali pa ju odpeljeta. In končno se zgodilo to začnje. Množica je razočarana.

Trkanje velikih čel

Drugi biki so bili dosti bolj bojoviti. Zaganjali so se z dvignjenimi repi drug v drugega, da je donelo in pokalo, bodli so se z rogmi in prietleka je prva kri. To je bilo tisto, kar so hoteli gledalci. Kri. Za to so tudi plačali. Ljudje tujijo in lastniki nagajajo bika drugega na drugega. Občinstvo žvižga fotoreporterjem, naj se umaknejo. Novinarjev je bilo namreč okoli bikov toliko, da se boja sploh ni videlo. Končno je organizatorji uredili tudi to. Veliki biki v težki kategoriji, ki tehtajo tudi čez tona, glasno trkajo s čeli skupaj. Lastniki se potijo. Ne gre le za prvo nagrado 6.000 dinarjev, ki jo bo lastnik tako ali tako zapil s prijatelji, bolj gre za čast, za zvečena naslova »šampion Bosanske Krajine« in »zmagovalec Grmečke koride«. Boj je organiziran čisto športno. Polfinala in zdaj finale. Najbolj tojvrti biki se znova vračajo v areni.

Šampion Bosanske Krajine je postal biki Peronja. Zmagovalec Grmečke koride pa Jablan. Letos so jo vsi biki dobro odnesli. Nobeden ni bil huje poškodovan, pa ne bo velikega raznja. Lastniki so svoje borce okrasili z belimi brisačami, na roke so jim nabodli jabolka. Nato so jih naložili na tovornjake in odpeljali domov. Do bikoborbe pridejo leto dni biko skrbno negovali, zadnje mesece pa grmili s kuhano koruzo. Da bodo pri moči. Zmagovalca bosta morala braniti svoj naslov, drugi pa ga bodo skušali prevzeti.

In potem, ko so izginili tovornjaki z biki po gozdni poti, je ves Grmeč postal ena sama pesem in kolo.

BOGDAN NOVAK

Mozart in Vivaldi v Grožnjanu

(list iz dnevnika, avgust 75)

Poletna noč. Polna zvezd in blage igranske vetra. Romanski pueblo sredi staroveškega in novoveškega kamnjenja, ki pa molči svojo preteklost in ne pripoveduje svojega življenjskega. Mestece na ilirskih, grških, bizantinskih tleh. Visoko nad nekdanjimi zdaj v celini izgubljenimi pristani rimijskih galej, ki so prevažale olje, vino in mirto. Galeje s sužnjii in odaliskami seveda. Pokrajina slovenskih konjenikov in izvidnikov, ki ne bodo nikoli dosegli s svojimi rokami obale. Poti beneških trgovcev in uradnikov. Moč Serenissime.

Grožnjan in njegova Loggia. Manjša kajpak od tistih, ki jih poznamo Toscana, Lombardija ali pa Sicilija. Toda kljub temu prava Loggia, ta duhoviti izum romanske in italške arhitekture, ki je iskala in našla naravni in vsem dostopni prostor za pogovore in besede med ljudmi. Loggia, ki je kotiček prvih zlogov ljubezni in kraj zadnjih grožnjih sovraštva. Pod oboki Loggie in na tlaku pred njo sta se spoznala Romeo in Julija. Srečalo pa se je tudi sovraštvo dveh rodbin z imeni Capulet in Montague. Tudi grožnjanska Loggia je polna spominov (dogodkov) na čudna in ne navadna in kontroverzna istrska strelja. Tisočletje, v katerem so se srečevale in soočevale različne govornice in različna etnografska izročila pa tudi različne zgodovinsko politične izkušnje, da bi se naposled iz njih izoblikovala avtohtona istrska tradicija mišljenja, dela in bivanja. Toda grožnjanska Loggia molči, a njeni obiskovalci mislijo njeno zgodovino.

Zdaj je Grožnjan mesto umetnosti in kulturni center mednarodne federacije glasbene mladine. To, zdaj spet mlado mesto, je takoj po koncu skorajda umrlo in izginilo iz spomina in zemljepisne živih ljudi. Nič se deset in več let zaradi ravninske in industrijske evforije ni spomnil na mestece na strmih hribu. Ne gospodarstveniki in ne upravniki uradniki. Mesto na skali, nekakšen istrski Monte Cassino ali pa Ateša, kakršno nam je nekoč opisal Ferdo Kozak, se je zapuščeno in izdano pripravljalo, da postane mrtvi predmet zgodovine, arheologije in morebiti še zgodovine arhitekture. Potem pa, ko je bil konec že čisto blizu, so ga nekega dne odkrili umetniki: najprej slovenski slikarji in kiparji, za njimi pa hrvaški glasbeniki. Ko je bila agonija kamnitih zgradb že skoroda končana, je v mesto stopil umetnik s svojo oživiljojočo močjo in kamnita trdnjava na hribu se je začela prebujati iz zgodovinskega spanca. Grožnjan je postal mestece umetniških galerij in večernih koncertov. In ko je mesto spet oživelo, so se na tisku njegovih ulic takoj pojavili novodobni dcaarji, biriči in legati. Umetniško mestece vendarle ne more živeti zunaj sistema davčnin, predpisov...

V tem starodavnem istrskem mestu, ki seveda ni Salzburg in zato ne pozna njerove svetovljanske blešave, kajpak ni Hergera von Karajana. V Loggii ne bo dirigiral Kr. Böhm Zaman bi iskali na ulicah Grožnjana

Leonarda Bernsteina, ali pa čudežno nadarjenega Daniela Barenboima. Kje so Georg Solti, Eugene Ormandy in Lovro von Matačić? Grožnjan ne premore simfoničnega orkestra, kakršnega poznajo velika, pa tudi že nekatere mala evropska mesta. Spomnimo se le na bamberske filharmonike. Ali pa na to, da smo v mestecu pod Gradom ustanovili filharmonično družbo že leta 1701, a kljub temu epohalnemu zgodovinskemu dejstvu še danes, natančno rečeno dvestotirinsedemdeset let pozneje, nimamo filharmonične dvorane, v kateri bi lahko dva ali tri tisoč ljudi poslušalo Bacha, Beethovna, Ostrca. Vsekakor sijajen napredek, ki nas pouči o tem, da filharmonične dvorane ne bomo dobili še najmanj dvesto let, če bo podoba mesta pod Gradom še naprej oblikovala gospodarska in denarna antifantazija. Pa tudi če bi danes imeli denar, kam naj postavimo veliko filharmonično dvorano, ko pa v središču mesta ni več niti kvadratnega metra prostora, na katerem bi lahko sezidali kulturni in umetniški hram.

Toda Grožnjan ima svoj orkester mladih ljudi, zbranih iz evropskih dežel. Ta orkester, recimo, ni na takšni ravni, kot so mladi glasbeniki, ki sestavljajo English Bach Festival Orchestra ali pa The Academy of St. Martin's in the Fields, ki smo ju poslušali poleti na Plečnikovem dvorišču v Krizankah. Toda grožnjanski orkester muzicira z vnmom, voljo in prednostno glasbi. Z mislijo na prihodnost in z željo uspeti, postati in biti nekaj. Sveža Loggia. Na tlaku pred njo navadno lesene klopi. Program: Vivaldi-Sinfonia in C; Samuel Berber-Adagio; O. Respighi-Antiche danze ed arie; Mozart-Divertimento v d-duru. Gledam mlade obraze muzikantov, ki jim bo dirigiral Uroš Lajovic. Obeka koncertantov je enostavna, dnevna in popotna. Tudi obrazi so obrazi popotnikov. Takšni, kakršni so bili obraz tistih muzikantov, ki so igrali po trjih setecetina in otocenta. Longhi jih je dobro poznal. In Goldoni jih je vključeval v svojo commedia dell'arte. I tempi passati. V obeh grožnjanskih »filharmonikov« razbi-

ram misel na bodočnost njihovega bitja in življenja, njihovih rok in njihovih glasbil. Violina, viola, violončelo. Glasba.

Pred Loggio se je zbralo kakih dvesto ljudi. Večinoma mladina. Med poslušalci je komajda kdo izmed tistih, ki so na počitnicah ob istrskih obalah. Ti se zabavajo po svoje in svojemu duhovnemu stanju primerano. Če človek stopi na zunanje zidove Grožnjana, v svojem fantazijskem prisluhu zasliši divje godbe, ki ropotajo na terasah hotelov in s svojo električno silovitostjo ubijajo vse: besede, misli, glas noči in melodije večnega filarmenta nad nami. Divji tulci zvoke ob radenski, ki ji pijejo varčni in revni tujci, in ob ponarejenih vinih slovenske vinske »proizvodnje«, ki ga pijejo lepo rejeni in porjaveli domači turisti in boljšoji v najstnice na plesiščih, ko da se bo prihodnji trenutek začela Sodoma in Gomora z brezplačnimi vstopnicami...

Zato je Grožnjan še vedno sinom na pamet in za ljubezen do prave glasbe iz starih in modernih časov. Ko poslušamo ariellovsko čisto Vivaldievo Sinfonijo sem z mislimi ob morju, ki je tam daleč v dolini. Morje, ki je zdaj »stajerskov, gorenjskov, »dolensko« in bogsigavde se kakšno. Morje z vriskanjem, ukanjem in jodlanjem, s harmoniko, pivom in slatino. Turistično počitniško morje, o katerem je naša pretekla zavest (hrepenenje po Lepi Vidi) spensila tale verz: »Barčica po morju pluje, da bi z njim pomirila našo sentimentalno naravo in pa pesem »Buči, buči morje adrijsko, nekda' bilo si slovansko«, da bi z njo izrazila svoj divjo, a otopelo masčevalnost. Vse je zdaj pametno in skladno urejeno. Lastniki vriskanja, ukanja in jodlanja so zgradili ob obalah počitniške hišice, postavili so svoja mozevska šotorišča, se naselili v prikolicah (nekda so to bili ciganski vozovi s platnenimi strehami). Obala je zagotovila slovenska, ko poslušamo v njenih živih polke in harmonike in jodlanje. Ubogi Vivaldi in pomilovanja vredni mladi glasbeniki, ki s svojimi nežni-

mi instrumenti želijo vrniti tej antični pokrajini njeno avtentično in v turizmu izgubljeno muziko. Nekeč je bila to tudi Tartinijeva glasba. Zdad je Tartini le še kip, nekaj Molliorov kamniti gost (tujec), ki stoji sredi trga in ga obdaja pločevina samozadovoljnih počitkarjev. Nič hudega ob spoznanju, da zgodovina uredi vse prav in tudi smotno, zato je Krja velj naš Odisej in njegova koza je naša Nausikaa...

Pravijo in pišejo, da Istra postaja veliko mestišče. Oči potrdijo to misel. Ta lepa, mehka, zelenorumenata pokrajina hrastov, trt, cipres in pinj je zdaj, kamor stopi človek, posvinjana in onečastena z odpadki tuste strašne tehnike in protikulturne civilizacije, ki jo bo nekeč zgodovina, če sploh še bo kdaj zgodovina, imenovala doba umetnih snovi. Ne vem, kdo je bil tisti modrec, ki je zapisal, da je človek rak zemlje. Motil se ni v svojem pesimizmu. Kdo se še zmeni za Cousteaujeva svarila o umirajočem Sredozemskem morju (buči, buči morje adri...), ki bo čez petindvajset let postalo greznica, če ga bodo ljudje tako uničevali, kot ga uničujejo zdaj. Spominjam se vožnje iz Tunisa do Balaerskih otokov — vožnje po umazaniji, po kateri se je ladja komajda gibala. Zdad pa plave, nekeč čiste vode polne rib, školjk, rakov in pajkov umirajo v grška nedolžnost istrskih obal bo izginila, kot izgine in umre vse, kar je živega in v svoji živosti srečnega ali nesrečnega.

Se čutim na sebi moč umirajočih istrskih voda, ko poslušam otočni Adagio Samuela Barberja. Glasba, ki ne more skriti vplivov čudežnega Albionijevega Dagia v g-molu. Beneški Tomaso Albinoni, ki je ustvaril eno najlepših miniaturni, kar jih premore svetovna glasba. Muzika, o kateri si priprizan, da prihaja iz srednjeveških iluminiranih rukopisov o našem življenju. Nekeč, pred mnogimi leti, mi je zdaj že znameniti holandski skladatelj pripovedoval svojo zgodbo o Albionijemem Adagio. Nekega večera, ko je vzljubil na opekanem tlaku Delfta in ob Bermeerjevi svetlobi

dekje, je zaslišal iz bližnje hiše znameniti Adagio. In ko jo je objel, je mislil, da poljubila Julijo; zjutraj pa, ko se je prebudil na umazani palubi rečnega vlačica in ni bilo več benečane glasbe, je spoznal, da je ob jemal predmetno lady Macbeth. Variacija na Šostakovičovo temo. Katarina Ismailova ali lady Macbeth iz Moenskega okraja. Čudna zgodba in čuden skladatelj iz holandskih ravnin in spin. A tudi čudno ideološko preletstvo, ki je zadelo Dmitrija Šostakoviča leta 1934 takoj po premieri Lady Macbeth v Leningradu. Barberjev Adagio zveni med kamnitimi zidovi Grožnjana jasno in čisto; jaz pa mislim na Albionijeve Benetke, na lagune, kanale in piazzette in se spominjam večera, ko sem pri Rialtu videl in tudi izgubil Julijo...

Pogovarjam se s stankami mesta na skali. Čez dan jih fotografirajo tevonski turisti, ko da bi bile Macbethove čarovnice. Zvečer pa, ko sonce zaide na italjski strani za morjem, te starke pripovedujejo o minulemu svetu. Začelam si tu na grožnjanskem tlaku, da bi bila poleg mene mati in bi jo sprasaval o preteklosti, kot zdaj sprašujem te starke o ljudeh in dogodkih, ki so bili in jih nikdar več ne bo. In bi mi mati pripovedovala o svojem svetu, kot mi pripovedujejo te v črmino oblačene priče nekdanje mladosti, kako so tudi sprasavala svoje starke, kaj se je dogajalo na svetu, ko sta še živela Radetzky in Cavour. Govorica grožnjanskih stank je muzika, in zdelo se mi je, da sem jo spet slišal, ko je orkester igral Respighijeve Antiche danze ed arie. Ne vem, če imam prav, a občutil sem, kako je melos govorce teh stank prihajal iz glasbil mladega orkestra in sem bil prepričan, da so njegovi glasbeniki videli in poslušali te žene, se z njimi pogovarjali in jih poskušali posnemati kljub Respighijevim notam in kljub odlični in zanesljivi roki dirigenta, ki je vodil mlado in zanosno koncertno združbo.

Mozartov Divertimento v d-duru osvobodil poslušalca dnevnih tež in skrbí. Šostakovičeva fantazija ni nasilna, aot je nasilen melodični vihar

glasbenih romantikov, ki s svojim čustvenim zanosom vsrkajo poslušalca v svoj lastni miselni, čustveni in idejni kontrapunkt. Mozart pa se igra z nami in obenem dovoljuje, da se igramo z njim. Čista in nežna ljubezensko-muzikalna igra. Ob zadnjem stebru Loggie stojijo fanti v rdečem pičju, ko da bi ga ustvaril Paul Cezanne v svoji znameniti podobi Le jeune homme au gilet rouge (1890-95). Svetli lasje padajo po vratu na fantova ramena. Stoji. Nepremično. Zvesto. Vse, kar počne v svoji negibni mirnosti in zvestobi, je odločno izražanje želje biti med mladimi glasbeniki. Ali je to Tomio Kröger, ali pa je le Adrian Leverkühn, ko je bil še deček? Poslušam Mozarta in mislim na Thomasa Manna, odrešujoča smrt v Benetkah, ki obvaruje človeka pred izdajstvi. Deček pred Loggio stoji, gleda in posluša. Opazujem njegove dolge, a nežne roke, ki so roke violinista, kako se harmonično pregibljejo v zapetju, kadar si deček poravnava svoje dolge svetle lase. Nenadoma prihrumi iz temne ulice ženska, dečkova mati. Ne meni se za virtuosno muziko Mozarta in njegovega Divertimenta, kot se ni zanj malo preje zmenil maček, ki ga je nočni lov vodil po tlaku mimo Loggie. Materine geste. Kriljenje z rokami. Materinski ukazi pred spanjem. Kaj pravijo ti ukazi? Mora deček domov v hotel, pod šotor, v prikolico, na jahto? Ne vemo. Dečkove oči so ježno zablistele, odrinili je z močjo roke mater in odločno stopil korak bliže k orkestru, k dirigentu. K Mozartu. Tam je deček obstal, ko da bi zrasel s kamnitimi tli. Mati je spoznala svoj poraz. Divja in jezna se je umaknila. Njene letne lesene očke so bile ob kamen. Pogoltnila jo je tema, a ni se vrgla z zidov Grožnjana, čeprav je bila videti podobna poraženi furiji. Je že res, da Mozartova muzika kliče k nepokornosti, zakaj sama svetla svoboda je njena kvintesenca...

Potem pride konec koncerta. Poslušalci se porazgube po ozkih ulicah. Visoko na nebu se prižigajo in ugašajo zvezde. Lajež psov in miavkanje mačk. Ko hodim po cesti proti domu, čutim v nosnicah blagi vonj noči. In močnih trav. Cikade. A to Vivaldievo in Mozartovo noč kazi vonj po čevapčicah. Zakaj tisoči in tisoči to noč pečejo mesene klobasice ob obalah Istre in zastrupljajo z dimom in vonjem po loju in po prežgani masti nekeč zdravi in čisti antični zrak te pokrajine Stojetja so ljudje ob obalah Istre jedli ribe in školjke. In pili dobro vino. Zdad pa so prišli gostje z vročijimi, oglim, mastjo, čevapčici in germanskim pivom. Tam zgoraj pod nebom Mozart, tu spodaj tschewaptschitschi. Genialna domislja, s katero smo pokorili dobršen del evropskega kontinenta in njegovih pripadnikov, pri tem pa zasmradili vse stare gaje, neme obale in tihote. Gladno morja. Pišemo kljub Mozartu in Vivaldiju leto 1975.

Bojan Štih

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ATLETIKA

MOŠKO FINALNO EVROPSKO PRVENSTVO V NICI

TELOVADBA

NOVI ZVEZDI NA NEBU

Domači športni album

ZMAGA NDR SKORAJ NEIZBEŽNA - SZ LE PRED ZRN?

Za Italijo le zadnje mesto - Danes predvidoma veliko uspehov za nemške in poljske atlete - Veliko pričakovanje za tekovanje v skoku s palico - Naša končna lestvica

Drugi dan tekovanja za moški evropski pokal bo bolj napet, ker bo vsaka ekipa že izračunala na podlagi uspehov ali neuspehov iz prejšnjega dne koliko mora nadoknaditi in koliko ji zadostuje za neko uvrstitev.

Na sporedu bodo naslednje panoge:

palica

Težka izbira predvsem za Poljsko, ki ostane favorit s katerimkoli skakalcem. Na malo nižjem nivoju je SZ in samo še Finec Kalliomäki bo lahko posegel v borbo za 1. mesto.

Letos najboljši: Kozakiewicz (Pol.) 5,90 m, Buciarski (Pol.) 5,50 m, Kalliomäki (Fin.) 5,45 m, Kalliomäki (Fin.) 5,41 m, Bojko (SZ) 5,35 m.

Vrstni red: Kalliomäki, Kozakiewicz, za njima predstavnik SZ.

disk

Finci so iz prevzetja pustili doma evropskega prvaka Kahmo. Verjetno

se jim bo maščevalo, ker je Kahma ponovno v dobri formi. Mladi Nemec Schmidt bo imel proti Tuokku verjetno lahko delo, ostali pa bodo le s težavo nekaj povedali.

Letos najboljši: Kahma (Finska) 66,84 m, Schmidt (NDR) 66,80 m, Tuokko (Fin.) 65,04 m.

Zmaga brez dvoma za Schmidta.

800 m:

Skraino izenačena družba, med katero sta novopečena asa Willebeck in Gesicki. Odločitev bo padla gotovo v ostrem finišu, kjer pa je Anglež Overt težko premagljiv. Sovjeti so ponovno našli Aržanova.

Letos najboljši: Sušan (Jugosl.) 1'45"23, Willebeck (ZRN) 1'45"4, Gesicki (Pol.) 1'45"4, Svensson (Švedska) 1'45"94, Van Damme (Belgija) 1'46", Overt (Vel. Britanija) 1'46"09.

Zmaga prisidimo Overtu pred Willebeckom in Ohlertom.

3000 m steeple

Intenzivna aktivnost najboljših Evropejcev ne obeta preveč hitrega teka, ker so v glavnem vsi že utrujeni. Srečali bomo ime Malinowskega, ki bo verjetno že imel v nogah 10 km iz prvega dneva. Karst, Kantanen in Baumgartl so nadaljnji kandidati za zmago.

Letos najboljši: Garderud (Šve.) 8'09"8, Malinowski (Pol.) 8'12"6, Karst (ZRN) 8'16"2, Cefan (Rom.) 8'17"6.

Se vedno pripisemo prvo mesto Malinowskemu pred Karstom in Baumgartlom.

kopje

Pogosti meti preko 90 metrov so se že od nekaj časa prenehali. Najboljši Finec Sitonen bo poleg tega odstopen. V skromnosti, ki jo nudi startna lista, utegne zmagači Grebner. Pred dvema letoma se je Wolferrmann prav na EP posrečil met preko 90 m, letos pa je svetovni rekorder brez moči.

Letos najboljši: Nemeth (Madž.) 91,38 m, Sitonen (Fin.) 90,22 m, Hovinen (Fin.) 88,32 m, Paragi (Madž.) 87,38 m, Jerebtov (SZ) 86,92 m, Grebner (SZ) 86,56 m.

Zmaga za Grebnerja pred Hovinenom.

trskok

Če so vzhodni Nemci pravočasno popravili Drehmela, bo zanimiv boj med njim in Sanjejevim z možnimi vpadi enega od dveh Poljakov. Ostala konkurenca bo tekmovala le za točke. Za Italijo v tej elitni družbi Siega iz Trbiža.

Letos najboljši: Sanjejev (Sovjetska zveza) 17,33 m, Joachimowski (Pol.) 17,02 m, Drehmela (NDR) 16,98 m, Sontag (Pol.) 16,96 m.

Vrstni red: Sanjejev, Joachimowski, Drehmela.

KOLESTARSTVO

VIAREGGIO, 16. — Avstralec Clyde Sefton je zmagal na 29. amaterski dirki Firence — Viareggio. Drugi je bil Anglež Edvard Philips.

ŠAHOVSKA PANORAMA

Mednarodna šahovska federacija FIDE je konec junija izdala spisek najboljših šahistov in šahistk, ki so ocenjeni po točkovanem sistemu prof. Eloja. Čeprav že 34 mesecev pauzira, jo še vedno na vrhu bivši svetovni prvak Robert Fischer, ki bo v primeru še nadaljnje neprijetne pauze brisan s spiska najboljših šahistov. Na drugem mestu

Sovjetski šahist Mihail Tajl

je z zaostankom 75 točk novi svetovni prvak Anatolij Karpov, ki po proglasitvi za šampiona nadaljuje z non-stop igranjem. Tako je po Vidmarjevem memorijalu odigral številne simultanke, prav konec julija pa je uspešno nastopal na Spartakiadi v Rigi, kjer je na prvi deski dosegel najboljši rezultat 5,5 točk iz sedmih partij. V dvoboju RSFSR-Leningrad je Karpov v izredno lepi partiji premagal bivšega svetovnega prvaka Borisa Spasskega.

Ogledajo si spisek najboljših šahistov in točke prof. Eloja po juniju 1978:

R. Fischer (ZDA) 2780, A. Karpov (SZ) 2665, T. Petrosjan (SZ) 2645, L. Polugaevskij (SZ) 2645, M. Talj (SZ) 2645, L. Portisch (Madžarska) 2635, B. Larsen (Danska) 2625, B. Spassky (SZ) 2625, L. Ljubojevič (Jug.) 2615, R. Huebner (ZRN) 2615, E. Mecking (Braz.) 2610, V. Smislov (SZ) 2605, R. Byrne (ZDA) 2600, E. Geller (SZ) 2600, V. Hort (ČSSR) 2600, G. Kuzmin (SZ) 2600, J. Smejka (ČSSR) 2600, D. Bronstein (SZ) 2590, M. Tajmanov (SZ) 2580, S. Gligorič (Jug.) 2575, V. Savon (SZ) 2575, I. Krogus (SZ) 2570, V. Tukmakov (SZ) 2570, Y. Andersson (Švedska) 2565.

Pri šahistih je prepričljivo v vodstvu N. Gaprindašvili (SZ) 2425, sledi: N. Aleksandrija 2335, I. Levitina 2330, V. Kozlovskaja 2315, M. Raniku 2305 (vse SZ).

Reiting najboljših šahistov in šahistk je znova dokazal veliko premoč sovjetskih predstavnikov.

Tokrat komentiram partijo dveh sovjetskih turnirjev.

PJARNU 1975

V. Kuprečič — A. Tamme

Caro — Kann

1. e4 C6 2. d4 d5 3. Sc3 d4 4. Se4: d7

Bolj pogosto se uporablja nadaljevanje 4... Lf5 5. Sg3 Lg6 6. Sf3

Sd7 7. h4 h6 8. Ld3 z malo prednostjo belega.

5. Lc4 Sg6 6. Sg5 e6 7. De2 Sd6

zaradi 8. Sf7!

Ld3 c5 Teorija sedaj priporoča

potezo 8... d6, da se prepriča bel

skakač na bolj pasivno polje.

9. d5 Lc5: 10. Sf3 Dc7 11. Se5

0-0 12. Lf4 Ld4 13. Kf1

Beli se je odpovedal rokadi, zato

pa ima odlično postavljene figure.

13... Sd5 14. Lg3 Ld6 15. C4

Sd4 16. Sg4

Z igranje potezo beli se stopnjuje

svojo prednost in pripravlja odlo-

čilen napad.

16... Td8 17. Sf6: of6 18. Sh7:

Sd3: 19. Sf6. Kf7 20. Dg4!

Zrtev figure, ki vodi v sedempe-

tezno kombinacijo.

20... Kf6: 21. Lh4 Ke2 22.

Dg7 Ke2 23. f3 Ke3

Ni pomagalo 23... Kf4 zaradi 24.

Dd4 + Kf5 25. Df6 mat. 24. Tel +!

Kuprečič dirigira sedaj črnega

skakača na polje e1, nakar sledi

forsiran mat.

24... Se1: 25. Dc3 Sd3 26.

Lf2 Kf4 27. Df6 mat.

Lepa zmaga izvojevana v ostrem

napadalnem slogu.

ZELENOGRAD 1975

E. Obuhovski — J. Gusev

Igra dveh skakačev

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6

4. Sg5 d5 5. e6 Sd5

Črni uporablja najboljšo potezo.

Igra se tudi 5... Sd4 ali 5... b5.

Slab pa je 5... Sd5: 6. d4 (Sf7: ?)

e4 7. 0-0 Le8 8. Df d4 9. Sf1: 1.

6. d3

Nadia Comaneci in Neli Kim različno vplivata na sodnike

13-letna Romunka telovadi že iz otroškega vrtca

Po menda že dokončnem zatonu Korbuta ima telovadni svet že zvezdo v ne še 14-letni Romunki Nadii Comaneci. Najprej osebna izkaznica mlade telovadke. Rodila se je 12. novembra 1961 v kraju Gheorghe Gheorgiu-Dej blizu Ploestija. Visoka je 152 cm, teška (bolj je lahka) pa 38 kg. Ima devetletnega brata, ki že dobro telovadi in igra odbojko.

Ze prvi nastop na evropskem prvenstvu letošnjega maja v Londonu je prinesel romunski predstavnici, naslov prvakinje in skupni oceni in tri prva mesta v posameznih orodjih. Samo parter je mala Nadia prepustila Sovjetinji Kim in se zadovoljila s srebrno kolajno.

Vaje Romunka so bile tako dinamične, da so morale priznati premoč vse znane veteranke z evropsko prvakinjo Ljudmilo Turiščevo na čelu.

Prav pred dnevi je Nadia Comaneci že drugič letos slavila novo zmago. Prvo mesto je osvojila na predolimpijskem tekmovalju v Montrealu, kjer pa njen izkupiček ni dosegel tistega iz Londona. Za romunsko predstavnico je od posameznih orodij ostala le dvovišinska bradlja, medtem ko je Neli Kim odnesla ostalo.

Predolimpijsko tekmovalje in uvrstitev para Comaneci - Kim na vrhu nas neizbežno vržeta s časom za celo leto naprej, ko bo šlo na olimpijskih igrah zares. Seveda gre tu tudi za običajno skupinsko premoč Sovjetske zveze, ki stoji pred »nevarnim« dejstvom, da 1. 1976 v Kanadi ne podkrepiti svoje premoči tudi z naslovom prvakinje.

Ker je razlika med Nadii Comaneci in Neli Kim kajpak majhna, bodo določeno vlogo pri ocenjevanju seveda igrali tudi razni postranski dejavniki, ki včasih preveč vplivajo na sodnike. Tu mislimo predvsem na pozornost svojega imena. Sovjetinja Kim je bila doslej pri večji izbiri, ki jo nudi sovjetska šola, v senci Turiščeve in Korbutove, ki je svojemu nedvomnemu talentu dodala še simpatijo razposajene deklice in vse skupaj večkrat spremenila v sijajne zmage. Romunka Comaneci je nasprotno zelo zgodaj prišla v državno reprezentanco in kljub svoji mladosti že dvakrat osvojila mladinski turnir prijateljstva socialističnih držav. Med sodniki je torej že zelo znano ime, kar pri ocenjevanju veliko pomeni.

V Montrealu bi se tako prihodnje leto morali srečati dve splošni smernici, Nadia Comaneci, kot naravna naslednica Korbutove in torej predstavnica razposajenosti, in Neli Kim, sedaj stara ne še 19 let, kot naravna naslednica Turiščeve in torej bolj v vlogi »primadone«.

Ker so se sodniki že nekoliko naveličali binoma Korbut - Turiščeve, je skoraj nemogoče, da bi se druge telovadkinje vrinile v dvoboj dveh že uveljavljenih zvezd.

Za zanimivost naj povemo še, da je Nadia Comaneci sad načrtnega dela zakonskega trenerkega para Marta in Bela Karoly, ki sta že v otroških letih vzela v varstvo večjo skupino otrok iz otroškega vrtca in jih začela sistematično učiti telovadnih elementov. Samo Nadia je prišla tako visoko, način dela pa je dokaz, da se le s tako široko zasnovanimi metodami prode do samega vrha.

OBVESTILO

SD Breg sklicuje vse nogometaše na sestanek, ki bo v torek, 19. t.m. ob 19. uri na sedežu društva.

Prijateljska nogometna tekma na Proseku: Ponziana - Primorje 2:1. Vratarja obeh ekip si izmenjata rože pred začetkom tekme.

Vratar Primorja Štoka je bil pred silovitim strelom Trentina nemoten: Ponziana je tako povedla na 1:0.

Balinarski turnir v Doberdobi: zmagovita dvojica Del Bello - Versi (Trst)

«Stari in mladi» nogometaši Zarje, ki so se v petek spoprijeli v prijateljski tekmi v Bazovici. Zmagali so mladši s 3:2

ROD MODREGA VALA TRST

TABORNIŠKI KOTIČEK

GORICA

Narava je odprta knjiga za tiste, ki jo zna brati. Znanje prve pomoči, poznavanje nevarnosti v gorah, izkušnje z vremenom vse to potrebujemo. Dobro pa je poznati še druga naravna znamenja, ki nam olajšajo gibanje po terenu in omogočajo orientiranje v pokrajini. Pot k obiljavljanju znamenj pelje skozi stalno aktivno obravnavanje in razločevanje teh znamenj. Tu nam koristijo izkušnje ljudi, ki živijo stalno na prostem: lovcev, kmetov, gozdarjev itd. Ogledajo si nekaj pojavov v naravi, uporabnih za preprosto orientiranje.

VETER

Na vetrni strani dreves, senikov lesenih streh sčasoma les osivi in poraste z mahom.

Gostota letnic na storih požganih dreves je pogosto na vetrni strani manjša.

Veter prinaša sneg, ki se nabira na vetrni strani pokonci stojčih objektov.

Stalen veter vpliva na razraščanje vejic pri drevesih. Veje so gostejše in daljše na zavetrni strani.

Lisnata drevesa pod vplivom stalnega vetra večkrat rastejo po strani.

SONCE

V gričevnatih predelih in alpskih dolinah so po navadi bolj poseljena južna in jugozahodna pobočja (toplejša območja). Severna in vzhodna pobočja so hladnejša in zato porasla z gozdovi.

Spomladi in jeseni so južna in jugozahodna pobočja prej oziroma dalj časa kopna. Sonce topi sneg na južni kot na severni strani.

Točnejšo orientacijo lahko izvršimo s pomočjo navadne, vendar točne ure! Uro v vodoravni legi toliko časa vrtimo, da nam mali urni kazalec kaže točno smer proti soncu. Kot med smerjo proti soncu in smerjo, ki poteka prek označbe za 12. uro, razpolovimo in tako dobimo smer nam že določa smer proti jugu in severu — seveda je v tem primeru za našim hrbtom. Zahod in vzhod sta desno in levo, pravokotno na smer jug-sever.

PLAVANJE

DOVER, 16. — Američan John Erikson je najmlajši (20 let) plavalnik, ki je v obe smeri preplaval Rokavski zaliv. Erikson je skupno laval 31 ur.

Rezultati in komentar prvega dne EP v Nici na zadnji strani

Priprave naših enajsteric

Primorje

Med nogometnimi ekipami, ki so se začele s skupnimi pripravami, je tudi prosek Primorja, ki bo letos nastopal v prvenstvu 2. amaterske lige.

Primorje je že odigralo prvo prijateljsko tekmo, in sicer v sredo zvečer proti Ponziani, kjer su »rdeče rumeni« povsem zadovoljili svoje navijače. Čeprav je enajsterica s pripravami le v začetni fazi, kot smo zvedeli iz razgovora, ki smo ga imeli po tekmi s Ponziano s trenerjem Silvanom Verginello in prof. Ivanom Peterlinom, ki letos skrbi za atletsko pripravo moštva.

Na prvo vprašanje, kdaj in kako so se lotili s pripravami, nam je odgovoril Ivan Peterlin. »S pripravami smo pričeli 4. avgusta. V glavnem smo v teh dneh delali izključno vaje za nabiranje kondicije, baza priprav je slonela na vztrajnosti in vzdržljivosti moči. Da smo v tem že skoraj uspešni, je bilo razvidno v tekmi s Ponziano, čeprav moštvo ni imelo še stika z žogo. To bo prišlo šele v drugi fazi priprav, ko bomo skupaj z Verginello vadili gibljivost in hitrost moštva in nato bo Verginella skrbel za taktične razporeditve ekipe in šele takrat bo prišla na dan žoga.

Poudariti je vsekakor treba, da vsi nogometaši zaradi dela ali dopusta niso še trenirali, velika večina pa je bila konstantna pri delu in tako smo videli že prve rezultate.

O bodočem programu Primorja pa nam je Verginella dejal: »Po pripravah nas takoj čakajo tekme za Puntarjev memorial, ki nam nekoliko ovirajo naše delo, saj, če ne bi imeli v programu tega turnirja, bi lahko začeli pomeže s treningi vsi skupaj. Tisti, ki so sedaj zaostali, je logično, da bodo morali začeti znova in zato za Puntarjev memorial ne bo moštvo še v najboljši formi. Prepričan pa sem, da, ko bomo startali v prvenstvu 2. amaterske lige, bo enajsterica na mestu in imela tudi svojo shemo igre, ki jo bom skušal dati v prijateljskih tekmah, ki jih bomo imeli pred začetkom prvenstva.

Glede novosti v taboru Primorja nismo zabeležili večjih sprememb. Trenutno sta na razpolago Ruzgana, ki je lansko sezono igral pri S. Vito, in Vascotto, ki je igral pri Montalconeju. Ko se bodo vsi vrnili z dopusta, bosta Verginella in Peterlin imela na razpolago sledeče nogometaše:

Vratarja: Štoka in Kapun.

Branci: Cimolino, Bezin, Blažina in Čok.

Krilci: Race, Tomizza, Štrekelj in Persi.

Zvezce: Barnaba, Guštin, G. Husu in Drlić.

Napadalci: Rustja, Bolcich in Milič.

B.R.

Trener Primorja Silvan Verginella

ŠPORT NA ZNAMKAH

KUBA (2. del)

1c

CUBA CORRÉS

Latinska Amerika: prva univerziada (1962)

Ostale serije so pa izšle ob priliki važnih mednarodnih športnih manifestacij. Leta 1962 je bila na sporedu prva univerziada Latinske Amerike. Na štirih znamkah so na levi strani narisani zemljevidi držav udeležencev, na desni pa prikazi športnih panog. Na zadnji znamki pa je prikazana zemeljska obla.

Ob priliki sedmega mednarodnega tekmovalja (iz znamk pa nismo mogli ugotoviti, za katero tekmovalje gre), je izšla serija 7 znamk velikega formata. Figure atletov so postavljene diagonalno. Za svetovno prvenstvo v podvodnem ribolovu, ki je bilo na sporedu leta 1967 v Havani, je izšlo prav tako 7 znamk, na katerih so prikazane manj znane ali celo redke ribe Karibskega morja. Ribiči so le dopolnilo slike.

Slika je izredno razbizična in nam daje občutek izrednega napora atletov. Poleg tega je imela še vsaka znamka dodatek, na katerem je bil prikazan končni vrstni red.

prvenstva.

Umetniško zanimive znamke pa spadajo v serijo, ki je izšla leta 1969 ob priliki svetovnega prvenstva v sabljanju. Serija predstavlja zgodovino te športne panoge. Na prvi znamki so Egiptec in orožje iz njihove dobe, na drugi rimski gladiator, na tretji vikinski borec s svojim orožjem, na četrta srednjeveški borbeni turnir, na peti dvoboj v renesančni Franciji, sledi japonski samuraj in končno dvoboj v vse znamke so izšle tudi združene v bloku.

Leta 1972 je ob priliki svetovnega amaterskega prvenstva v bezbolu izšla znamka, ki je posvečena važni osebi vseh športnih dogodkov in sicer navijaču.

Leta 1973 je bilo v Havani 73. svetovno in prvo panameriško prvenstvo v dviganju uteži. Izšlo je 7 znamk z istim motivom: tekmovalci, ki se pripravljajo na dvig. Ob koncu lanskega leta pa je ob priliki

Amatersko svetovno prvenstvo v boks (1974)

13

ki prvega svetovnega amaterskega boksarskega prvenstva izšla serija treh znamk s prikazi raznih trenutkov dvobojev. Zmagovalec pa so posvetili blok, ki je izšel ob začetku letošnjega leta.

Ostanke nam sedaj še serija športne propagande ali pa tiste, ki so izšle ob raznih domačih športnih manifestacijah. Med športno propagando bi uvrstili letalsko serijo iz leta 1957: 4 znamke za bezbol, skoke v vodo, boks in ples. Ne smemo pozabiti, da Kubanci zelo uspešno nastopajo na raznih plesnih turnirjih in prvenstvih.

Najobširnejša serija pa je izšla leta 1962 pod geslom »V socialistični Kubi pripada tudi šport ljudstvu«. Na kar 30 znamkah so prikazane najrazličnejše športne panoge. Med najzanimivejšimi bi omenili lokostrelstvo, balinanje, aeromodelizem ter baskovsko in tradicionalno peloto. Svoje mesto v filateliji so dobile tudi prve vsedržavne športne igre. Izšla je serija štirih znamk, od katerih je zanimiva le prva za 1 c, na kateri je prikazana poleg plavalca tudi tekmovalna proga (plovcu na obeh straneh tekmovalca), česar pri drugih znamkah še nismo opazili. Leta 1969 je izšla serija 6 znamk (stadion, atletika, kolesarstvo itd.), leta 1974 pa 5 znamk o zgodovini bezbola, s prikazi starih in sodobnih tekmovalcev.

Zelo razširjena so danes vojaška tekmovalja. Leta 1974 je bil na

Kubi 18. kongres vojaških športnih odborov. Izšla je znamka, na kateri je poseben emblem in priložnostni napis.

Le redki se spomnijo in pomislijo na to, da so lahko tudi športni plati.

Kuba in ljudski šport (1962). Propagandna serija

1c

kati in posterji zelo zanimivi in da večkrat dosežejo celo umetniško vrednost. Kubanska športna uprava je leta 1974 izdala serijo 7 znamk, na katerih so reprodukcije najrazličnejših in skrbno izbranih športnih posterjev. Po našem mišljenju spada tudi ta serija v športno filatelijo.

Kubanska zbirka športnih znamk je torej zelo obširna. Kljub temu pa nima zbiratelj občutka, da so izšle iz špekulativnih namenov, kot v marsikateri drugi državi, ampak samo ob priliki vseh važnih športnih manifestacij, kjer igrajo kubanski atleti vidnejšo vlogo. Znamke so vredne vse pohvale tudi iz tehničnega vidika.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ATLETIKA

Vzhodnonemška dekleta v očitni premoči Borzov za las pred Menneo - Riehm 77,50 m

Nepredvidena izenačenost v moški konkurenci - Sovjeti v težavah - Odlični dosežki v daljini (Cybulski 8,15 m), višini (Grigorjev 224 cm), na 400 m ovire (Pascoe 49") in ženskem kopju (Fuchs 64,80 m) - Stecherjeva pred Szewinsko

NICA, 16. — Prvi dan tekmovalj za evropski atletski pokal je dal povsem pričakovano razplet v ženski konkurenci, kjer je NDR z gladko v vodstvu, ni pa še dovolj jasno razkril moči pri moških, kjer ima sicer NDR največ možnosti za prvo mesto, čeprav so rezultati prvega dne dali precej poguma tudi Angležem. Sovjeti, ki bi morali imeti po prvem dnevu že nekaj zamude za NDR, so se znašli v nepredvidnih težavah zaradi dveh nezgod. Že v prvem teku na 400 m ovire je Gavrilenco odstopil zaradi krča, po tem ko je bil med prvimi tremi in bi verjetno zasedel tretje mesto. Drugo nepričako so Sovjeti doživeli v teku na 1500 metrov. Dober krog pred koncem je Mamontov med pretrganjem padel. Uspešno mu je sicer zasedel šesto mesto, z močnim finišem, s katerim razpolaga, pa bi gotovo lahko upal na precej več.

Med najbolj zanimive panoge je spadalo moški tek na 100 m, kjer sta se že petič srečala Borzov in Mennea. Kot vedno je Mennea slabo startal, posebno dober pa ni bil niti Borzov. Končno je Sovjet pridobil meter prednosti, po polovici proge pa je začel Mennea močno napredovati in na cilju so imeli gledalci v glavnem vtis, da je zmagal on. Sodniki so dolgo pregledovali fotofiniš in končno dosodili zmago Sovjetu. Čas v stotinkah je bil za oba enak 10"40. Sijo je torej res za nekaj milimetrov.

Do podobnega dvoboja ni pa prišlo na 100 m za ženske, kjer je Renate Stecher povsem jasno odpravila Angležinjo Lynch, medtem ko ni Szewinska igrala posebno važne vloge. Poljakinja se je kmalu nato oddolžila z izredno zmago na 400 m. Nemka Streidt je tu startala kot obsejena, v zadnjih 20 metrih pa ji je vidno primanjkovalo moči in Szewinska je s svojimi drugimi najboljšimi časovi.

Panog, ki so dale odlične rezultate, je bilo veliko. Med kladiiva, kategega so izvedli že pred uradnim začetkom tekmovalj, je potrdil premoč zahodnih Nemcev nad Sovjeti. Bivši svetovni rekordar Riehm je zmagal s točno metrom manj od svojega bivšega svetovnega rekorda. Pozitivnejši pa je napredek Dmitrijenka, ki je za približno pol metra popravil osebno znamko in prvič presegel 77 m. Odlični je bil tudi Sachse ostali pa so tekmovali zase.

V daljini je dobesedno zmanjkal Sovjet Podlužni, ki je bil sicer drugi, vendar z slabim skokom pod 8 m. Poljak Cybulski je že v prvem skoku odločil prvo mesto z izrednim rezultatom 8,15 m. Odlični je bil tudi skok v višino. Polinezijski Francoz Paoniewa je pokazal veliko gotovost na višini 220 cm in nato res prenehal na višini 222 cm. Dober je bil tudi Beilschmidt, ob koncu pa se je najbolje znašel mladi Sovjet Grigorjev, ki je s skokom 224 cm postavil nov osebni rekord in seveda zmagal.

V ženski konkurenci se je morala preko mere truditi Melnikova, da je pospravila Menisovo in Hinzmanno. Rezultati so bili skromnejši od predvidenih. V metu kopja je Ruth Fuchs tekmovala povsem zase in dosegla zelo dobro razdaljo 64,80 m. Zelo izenačen pa je bil tek na 800 m, kjer je prišel v končnem navedu do izraza oster finiš Romunke Suman.

KOŠARKA

Kljub visokemu porazu proti ZDA uspešna turneja za Jugoslavijo

Kanada nepričakovano visoko premagala Italijo - SZ spet uspešna

Jugoslavija je s tekmo proti ZDA zaključila svoje nastope na tekmovalju za medcelinski pokal. Pomlajena jugoslovanska reprezentanca je na turneji po Ameriki dvakrat zmagala (proti Mehiki in Kanadi), dvakrat pa je bila poražena (proti Braziliji in ZDA). Če upoštevamo, da so Novoselovi varovanci nastopili brez vseh najboljših košarkarjev (brez Cosića, Jelovca, Dalipagića, Kličanovića, Šolmana, Tvrđića in Plečaka), potem lahko očitno nastop «plavbi» v Ameriki kot pozitivno.

Jugoslavija je proti ZDA izgubila s 63:84 (32:38). Najboljši v jugoslovanskih vrstah je bil ponovno Jerkov (25 točk).

Italija pa je proti Kanadi doživela nepričakovano visok poraz z 18 točkami razlike. Po prvem polčasu so domačini vodili s 36:26. Pri Kanadčanin je bil najboljši Jamie Russell (26 točk), pri Italijanih pa Carraro (18 točk).

Z visoko zmago proti Mehiki si je SZ praktično že zagotovila prvo mesto v tem tekmovalju. SZ bo

IZIDI
Moški

Kladivo

1. Riehm (ZRN) 77,50 m
2. Dmitrijenko (SZ) 77,22 m
3. Sachse (NDR) 76,04 m
4. Jaglinski (Pol.) 70,56 m; 5. Huh-tala (Fin.) 69,48 m; 6. Accambray (Fr.) 69,00 m; 7. Dickson (VB) 67,40 m; 8. Urlando (It.) 65,86 m

400 m ovire

1. Pascoe (VB) 49"38
2. Nallet (Fr.) 49"59
3. Hewell (Pol.) 50"59
4. Mayer (NDR) 50"71, 5. Alanen (Fin.) 51", 6. Friedrich (ZRN) 51"49, 7. Ballati (It.) 52"31, 8. Gavrilenco (SZ) odstopil.

400 m

1. Jenkins (VB) 45"52
2. Kukkuaho (Fin.) 45"56
3. Pietrzyk (Pol.) 45"56
4. Hoffmeister (ZRN) 46"40, 5. Arnold (NDR) 46"67, 6. Demarthon (Fr.) 46"77, 7. Kofer (SZ) 46"99, 8. Borghi (It.) 47"71

100 m

1. Borzov (SZ) 10"40
2. Mennea (It.) 10"40
3. Thieme (NDR) 10"53
4. Echevin (Fr.) 10"58, 5. Rajamaki (Fin.) 10"59, 6. Ehl (ZRN) 10"61, 7. Bennet (VB) 10"63, 8. Lichnerski (Pol.) 10"72

1500 m

1. Wessinghage (ZRN) 3'39"1
2. Malinowski (Pol.) 3'39"8
3. Clement (VB) 3'40"1
4. Fontanella (It.) 3'40"2, 5. Straub (NDR) 3'40"4, 6. Mamontov (SZ)

IZIDI
Moški

3'44", 7. Gonzales (Fr.) 3'45", 8. Laine (Fin.) 3'48"4.

Višina

1. Grigorjev (SZ) 224 cm
2. Poaniewa (Fr.) 222 cm
3. Beilschmidt (NDR) 220 cm
4. Del Forno (It.) 217 cm, 5. Wszola (Pol.) 211 cm, 6. Killing (ZRN) 211 cm, 7. Pesonen (Fin.) 208 cm, 8. Butterfield (VB) 208 cm

10000 m

1. Leitteritz (NDR) 28'37"2
2. Black (VB) 28'42"2
3. Cindolo (It.) 28'48"
4. Mleczo (Pol.) 28'53"4, 5. Tijou (Fr.) 28'56"6, 6. Pavarinta (Fin.) 29'01"4, 7. Frahmcke (ZRN) 29'02"4, 8. Merkušin (SZ) 29'06"8

Krogla

1. Capes (VB) 20,75 m
2. Rothenburg (NDR) 20,33 m
3. Vojkin (SZ) 19,47 m
4. Brezowski (Pol.) 19,06 m, 5. Reichenbach (ZRN) 19,03 m, 6. Brouzet (Fr.) 18,89 m, 7. Yrjola (Fin.) 18,56 m, 8. Gropelli (It.) 17,95 m

Skupna lestvica po prvem dnevu

1. NDR 60 točk
2. Poljska 51 točk
3. Sovjetska zveza 49 točk
4. Vel. Britanija 45, 5. ZRN 45, 6. Francija 40, 7. Italija 36, 8. Finska 33 točk.

Ženske

1. Stecher (NDR) 11"28
2. Szewinska (Pol.) 50"50
3. Suman (Rom.) 2'00"6

NOGOMET

ZARJA - TRIESTINA

Tekma bo v okviru tradicionalnega športnega praznika domačega društva - V petek 3:2 za «mlade» - Skoraj 200 gledalcev

Danes bodo naši ljubitelji nogometa priča izredno zanimivi prijateljski nogometni tekmi. V Bazovici se bosta namreč ob 17. uri, v okviru tradicionalnega praznika domačega športnega društva, spoprijeli Zarja, ki nastopa v 2. amaterski ligi, in Triestina, ki se bo letos potegovala za prestop v C ligo.

Obe ekipi bosta danes opravili svoj prvi nastop pred začetkom prvenstva in to je dejstvo bo verjetno gotovo vplivalo, da se bo ob robovih bazoviškega pravokotnika zbralo rekordno število gledalcev.

V petek pa je bila v Bazovici zometna tekma med «starišmi in «mladimi». Skoraj 200 gledalcev je bilo na tekmi. Zarja je v prvi polovici tekme vodila s 2:0, v drugi pa je bila poražena s 3:2.

AVTOMOBILIZEM

DANES V ZELTWEGU

Niki Lauda prvi na startu

ZELTWEG, 16. — Tudi v drugem dnevu poskusnih voženj avtomobilov

DANES (OB 17. URI) V BAZOVICI

ZARJA - TRIESTINA

Tekma bo v okviru tradicionalnega športnega praznika domačega društva - V petek 3:2 za «mlade» - Skoraj 200 gledalcev

formule 1 v Zeltwegu ni nikomur uspelo izboljšati časa Nikija Laude in tako bo avstrijski pilot danes prvi na startu, skupno z Angležem Jamesom Huntom.

Kot v petek je bilo tudi večerjaj resnih incidentov, na srečo pa se pri tem piloti niso poškodovali. V petek je namreč Wilson Pittipaldi zavozil v «guard rail», večerjaj pa je Carlos Pace celo izgubil eno od gum in kazalo je, da bo Pace izgubil kontrolo nad vozilom. Vse pa se je končalo v najboljšem redu in Pace bo danes na startu.

Vrstni red na poskusnih vožnjah:

1. Niki Lauda (ferrari) 1'34"85
2. James Hunt (hesketh) 1'34"97
3. Emmerson Fittipaldi (mclaren) 1'35"21

JADRANJE

OD DANES DO NEDELJE

SP «kadets» v Trstu

Od danes do prihodnje nedelje bo v našem zalivu svetovno prvenstvo «kadets» v jadrnanju, to je za letnike od 14. do 18. leta starosti. Letošnje ga SP v tej kategoriji se bo udeležilo preko 100 tekmovalcev štirih celin (brez Avstralije).

MEDCELINSKI POKAL

Kljub visokemu porazu proti ZDA uspešna turneja za Jugoslavijo

Kanada nepričakovano visoko premagala Italijo - SZ spet uspešna

Jugoslavija je s tekmo proti ZDA zaključila svoje nastope na tekmovalju za medcelinski pokal. Pomlajena jugoslovanska reprezentanca je na turneji po Ameriki dvakrat zmagala (proti Mehiki in Kanadi), dvakrat pa je bila poražena (proti Braziliji in ZDA). Če upoštevamo, da so Novoselovi varovanci nastopili brez vseh najboljših košarkarjev (brez Cosića, Jelovca, Dalipagića, Kličanovića, Šolmana, Tvrđića in Plečaka), potem lahko očitno nastop «plavbi» v Ameriki kot pozitivno.

Jugoslavija je proti ZDA izgubila s 63:84 (32:38). Najboljši v jugoslovanskih vrstah je bil ponovno Jerkov (25 točk).

Italija pa je proti Kanadi doživela nepričakovano visok poraz z 18 točkami razlike. Po prvem polčasu so domačini vodili s 36:26. Pri Kanadčanin je bil najboljši Jamie Russell (26 točk), pri Italijanih pa Carraro (18 točk).

Z visoko zmago proti Mehiki si je SZ praktično že zagotovila prvo mesto v tem tekmovalju. SZ bo

NOGOMET

JUGOSLOVANSKA 1. ZNL

Vojvodina-Hajduk 0:0

V prvem kolu prve jugoslovanske zvezne nogometne lige sta se v Novem Sadu spoprijela Vojvodina in Hajduk. Srečanje se je končalo pri neodločnem izidu 0:0. V prvem polčasu so bili nogometaši Vojvodine iznajdljivejši, proti koncu tekme pa so bili Splitčani bolj nevarni. Skratka, reši kot pravilno plačilo za vložen trud obeh enajsteric.

Ostale tekme bodo na sporedu danes. Naj omenimo, da bo Olimpija igrala doma proti Borcu.

COI.BOROLO, 16. — Giovanni Battaglin (Jolly - Ceramica) je zmagal na krožni kolesarski dirki v Colborolu. Battaglin je 114 km prevozil v 3.33", s povprečno hitrostjo 32,113 km na uro. Drugi je bil Paolini (po 3"), Moser tretji (po 4"). Gi-mondi četrti (po 5").

Disk

1. Melnik (SZ) 66,54 m

Kopje

1. Fuchs (NDR) 64,80 m
2. NDR 42"81

Bor v Kranju

Veliki šmaren je nudil Borovim atletinjam in atletom dveh tekmovalj, ki sta bili izkorističeni za vrsto zelo dobrih rezultatov.

V četrtak je v Gorici Patricija Padovan dosegla odlično znamko 4,71 m v skoku v daljino in postavila nov društveni rekord. Atletinja spada še v kategorijo naraščajnic in njen uspeh je zato še posebno vrednost. Zelo dober je bil na istem tekmovalju tudi Peter Zupan, ki je kladivo zagnal 36,02 m daleč.

V petek so borovci tekmovali na mednarodnem tekmovalju v Kranju. Rezultati so bili odlični predvsem za metalke. Loredana Kralj je bila tretja v krogli z metom do 10,80 m, Irena Tavčar (naraščajnica) pa je dosegla 7. mesto z metom 9,82 m. Njen met preko 10 m so žal razveljavili zaradi prestopa. Kraljeva je bila tretja tudi v disku s 30,10 m. Sonja Antoni se je na 200 m uvrstila sedma s časom 27"8. Stafeto 4X100 m, ki je tekla v postavi Antonij, Padovan, Vecchiet in Košta so zaradi zgrešene predaje diskvalificirali. Neuraden čas je bil dober: 54"7.

k.b.

Nobenege sledu za Lovatjem Ugrabitelji še vedno molčijo

CAORLE, 16. — Ugrabitelji dr. Gianfranca Lovatja se še niso javili družini, ki bi, posebno žena, rada stopila v stik z njimi in se domnila za izpustitev veleposelnika. «Sem pripravljena», je večerjaj rekla novinarjem Lovatjeva žena, «stopiti v stik z njimi kjer in kadar koli». Carla Lovati je tudi poslala novinarje, da ne bi več pisali o tej zadevi, sodno oblast pa, da prekine vsakršno preiskavo. Izvedelo se je, da je policija že sestavila identikit ugrabiteljev in da povzduje za nekaterimi, imen seveda niso povedali, mladimi osebami iz teh krajev, ki so se pred nedavnim izselili, dva v Lombardijo, eden pa v Nemčijo. Preiskovalci, še posebno, ker niso našli avta ugrabiteljev, so mnenja, da dr. Lovatja niso odpeljali daleč.

TATVINA ALI UGRABITEV?

Iz hleva izginil dragoceni dirkalni konj «Wayne Eden»

MONTECATINI TERME, 16. — Po premožnih ljudeh, so sedaj začeli ugrabitelji tudi konje. Sicer ne navadna kljuseta, pač pa čistokrvne kasaške konje, kot je ameriški zrebec «Wayne Eden», ki je trenutno najbolj čislani konj na evropskih dirkališčih. Konja, last milanske družbe «Mira secondas», so neznanci ukradli iz hleva dirkališča Sessa, na kjer je večerjaj postavil nov rekord. Po mnenju izvedencev je «Wayne Eden», ki bi moral v kratkem dirkati tudi na tržaškem Montebellu, vreden 300 do 400 milijonov lir.

Preiskovalci so se znašli pred dilemo: gre za tatvino, maščevanje ali ugrabitelj zaradi izsiljevanja? Za konjem, pa čeprav se poslužujejo psos in helikopterjev, karabinjerji se niso našli nobenege sledu.

PLAVANJE

Evropski pokal tudi v vodi

LEEDS, 16. — Kljub odsotnosti večjega števila svojih najboljših plavalcev, je NDR z velikansko prednostjo osvojila letošnji evropski pokal v plavanju. Med drugimi sta manjkali večkratni svetovni rekordarji Kornelia Ender in Rosemarie Kother, ki se je prav danes v Berlinu poročila.

Najboljši rezultat je dosegla temopolta Nizozemka Enith Brigitha, ki je 100 m prosto preplavalna v 58"20. Z istim rezultatom je bila plavalnica na SP tretja. Ker so tudi ostale ekipe nastopale brez nekaterih najboljših so bili rezultati slabši. Italijanki Schiavon (100 m do-felin v 1'05"74) in Corniani (100 m prsno v 1'18"41 sta) dosegli nova državna rekorda.

Končna lestvica: NDR 135 točk, Nizozemska 85, Sovjetska zveza 78, ZRN 77, Vel. Britanija 66, Švedska 64, Madžarska 47 in Italija 30 točk.

KRATEK

RIM, 16. — V gozdiču Castelfusana so odkrili truplo 30 do 35 let starega moža, ki je bil zverzinski umorjen: morilci so mu zadali več vbodljajev z nožem, mu odsekali prst in mu zažgali dlani, s čimer so hoteli preprečiti njegovo identifikacijo na podlagi prstnih odtisov. Ker so mu na eni roki našli znak «ero», domnevajo, da so moža umorile osebe, ki se pečajo s prostitucijo.

BENETKE, 16. — Zaradi silovitega trčenja dveh avtov v Ca' Noghera pri Benetkah, so štiri osebe izgubile življenje. Trije, ki so se vozili z dafom, so člani iste družine, ki je stanovala v Margheri.

RALEIGH, 16. — Porotniki so popolnoma opustili 21-letno temopolto Joan Little, ki so jo obtožili namernega uboja jetniškega paznika. Dekle je priznalo umor, vendar je pojasnilo, da je bila prisiljena ubiti paznika, ki jo je hotel v celici posiliti.

PORTO CERVO (Sassari), 16. — Policijski agenti so nedaleč od nočnega lokala pri Liscii di Vacca aretirali dve «osebno straži» grškega brodarja Stavrosa Niarchoasa, ker so jo zalotili z orožjem. Grka sta zaplenjena kot mornarja na brodarjev jahi, ki je zasidrana v Calu di Volpe.

TARANTO, 16. — Mlad tat, ki se je skozi odprto okno prikradel v sobo hotela, je najprej pobral ročno torbico z nekaj tisočaki in se hotel oddaljiti. Toda mlada turistka, ki je gola ležala na postelji poleg moža, ga je ... premamila. Fant se je vzel poleg nje in začel golo telo nežno

HISTERIČEN IZPAD BIVŠEGA DIKTATORJA

Papadopoulos s poslanico pozval ljudstvo k upor

Oster odgovor vlade: Nima pravice nasloviti poslanico ljudstvu, ki ga je toliko let zaničeval

ATENE, 16. — Bivši diktator Georgios Papadopoulos, ki se mora z 19 padjasi zagovarjati pred posebnim sodiščem zaradi veleizdaje in državnega udara, je prejšnje dni iz zapora Korydallos naslovil na «grško ljudstvo» poslanico, s katero ga poziva k oboroženemu upor. Papadopoulos, ki ga zapor še ni spametoval, v okrožnici, ki jo je poslal tud. časopisom, «prepušča sodbo zgodovini, prepričan, da bo pravilno ocenila revolucijo». On namreč, kot je izjavil pred sodiščem, imenuje državni udar «revolucijo», s katero je rešil Grčijo komunizma.

Vlada je v posebnem poročilu oster odgovorila na Papadopolosovo provokacijo in kategorično izjavila, da ne namerava odpreti dialoga s človekom, ki je poteptal svobodo in pripeljal Grčijo na rob propada. «Bivši diktator», pravi poročilo, «ki se pred sodiščem izogiba odgovorom, misli, da ima še pravico nasloviti poslanico grškemu ljudstvu, ki ga je sedem let tako zaničeval».

Kaze, da časopisi, delno pod pritiskom sodnih in vladnih organov, ne bodo objavili histerične poslanice bivšega diktatorja. Nadalje bodo uvedli preiskavo proti nekaterim branilcem Papadopolosa in pučistov, ki so poslanico razposlali časopisom.

božati, s čimer je zbudil žensko. Ob njenem vpitju je sicer zbežal, toda ženska ga je tako natančno orisala karabinjerjem, da so fantja brez težav identificirali in seveda aretirali.

PARIZ, 16. — Neznanci so ponoči med četrtkom in petkom izvedli v Bennislu atentat na tamkašnja je-drsko centralo. Uradni viri so sporočili, da centrala ni utrpela velike škode, a so obratovanje vseeno iz previdnosti prekinili. Odgovornost za atentat si je prevzela «Osvoobodilna fronta Bretanje» - bretonska revolucionarna armada (FLB - ARB).

Turistična konica pada Septembra zopet polno?

Številne prireditve na obali

Turistična konica, ki je sredi tedna dosegla svoj vrh, počasi pada. Številni tuji turisti počasi zapuščajo slovensko obalo, deloma zaradi bližnjega začetka šole, deloma pa tudi zaradi poslabšanja vremena. V smeri Ljubljane in Trsta so se večerjaj pomikale dolge kolone vozil. Turistični delavci menijo, da bo v drugi polovici avgusta nekaj prostih ležišč v vseh hotelih na obali, medtem ko je za september načrtujejo polno zasedenost, predvsem zaradi 20-odstotnega popusta.

Medtem pa se vrstijo na obali številne prireditve. Sinoči je z uspehom nastopila v portoroškem Avditoriju senegalska baletna skupina, v Žusterni, pri Kopru pa je navdušila številno občinstvo pevka Terezija Kesovija. Večerjaj je bila v Portorožu tudi zaključna prireditve sezone — Portoroška noč. O prireditvi bomo poročali v prihodnjih številkah.

PRAZNIK OBMEJNIH ENOT

Na vseh karavah obmejnih enot JLA so v petek slovesno proslavili dan granicarjev. Ob tej priložnosti je bilo vrsto srečanj med vojniki in prebivalstvom. Za južno Primorsko je bilo tako srečanje v Kozini, kjer so predstavniki družbeno-političnih organizacij in organizacij združenega dela čestitali granicarjem in jih obdarili. V mnogih krajih so tudi organizirali kulturne prireditve in športna srečanja.

IZOLSKI RIBICI SO ZADOVOLJNI

Sezona ulova plave ribe je zdaj na višku. Izolski ribiči so zadovoljni, saj dnevno ulovijo okrog 100 do 180 ton rib. V primerjavi z lanskim letom, se je povečal ulov za okrog 100 ton. Okrog 70% navlavljenih rib gre v predelavo, 30% pa takoj razvzgoji po ribarnicah. Za letošnji ulov je značilno, da je tudi kvaliteta rib boljša od lanske.

danes ob obali

KINO

KOPER: ob 17.30, francoski — DVORSKE SPLETKE, ob 20.00, ameriški — TEKSAS EXPRES

IZOLA: ob 17.00 in 20.00, ameriški — EL CID.

SKOFIJE: ob 20.00 ameriški — TRADER HORN.

PIRAN: ob 17.30 in 20.00, angleški — JANE EYRE - SIROTA IZ LOWODA ob 22.00, ameriški — METULJ.

PORTOROŽ: ob 20.00, švedski — VRNI SE LJUBEZEN.

TRGOVINE

Na obali bodo dežurali med osmo in enajsto uro naslednje trgovine:

V Piranu: Samopostrežna NANOS — Zelenjavni trg, sadje - zelenjava KZ Zelenjavni trg ter mesnica Agraria, Zelenjavni trg.

V Portorožu: samopostrežna Nanos

NA VELIKOŠMARNskem SHODU EMIGRANTOV

FURLANI IN SLOVENCIS MORAMO SPOŠTOVATI

Skupaj se moramo boriti za boljšo bodočnost, je v imenu emigrantov iz Beneške Slovenije, poudaril Ado Kont

Na veliki šmaren je v Pušji vasi (Venzone) krajevna sekcija ALEF skupno z domačo občinsko upravo priredila shod emigrantov, ki se prav te dni mudijo na dopustu. Ne preživljajo ga pa brezskrbno, saj je njihova bodočnost v tem trenutku splošne gospodarske krize, zelo negotova.

Prav o vseh težkih problemih, ki tarejo emigrante, sta prisotnim v občinski dvorani spregovorila predsednik ALEF Franco Fabbris in damaci župan. Svoj pozdrav emigrantom je tudi predstavnik Emte Friulanesa, ki je v Slovenijo prišel iz Beneške Slovenije Ado Kont. Slednji je poudaril, da ni prinesel samo pozdravov, ampak vso solidarnost svoje

organizacije in obvezo za skupni boj z vsemi naprednimi silami, da se končno najde rešitev iz današnjega nevezdnega položaja, da se končno začne s tako emigracijsko politiko, ki jo bodo soustvarjali tudi emigranti.

Kont je v svoj pozdrav vključil tudi nekaj splošnih podatkov o nezaposlenosti in emigraciji, še posebej pa je poudaril, da je iz Beneške Slovenije odšlo v svet 80 odstotkov vsega aktivnega prebivalstva.

«Skupaj se moramo boriti za boljšo bodočnost, si medsebojno pomagati, v okviru tega skupnega boja pa prosimo za vašo solidarnost v boju za priznanje slovenske manjšine v videmski pokrajini in izvajanje 6. člena ustave.» Kont je nadaljeval: «Moramo in hočemo biti svobodni ljudje in si sami graditi svojo bodočnost. Furlani in Slovenci se moramo medsebojno spoštovati, spoštovati moramo naše posebnosti, naše navade in naš jezik. Zato se moramo boriti proti emigraciji, ki je naš skupni sovražnik.»

Tudi tokrat, kot že večkrat ob podobnih prilikah, so furlanski emigranti z burnim aplavzom izkazali svojo solidarnost beneškemu Slovencem.

Uspela manifestacija je obsegala še nekaj recitacij furlanskega pesnika - emigranta Leonarda Zaniera, končala pa se je ob zvokih domačih godbe s sprevedom od krajevnih šole, kjer je bil ljudski praznik.

Ž. G.

LONDON, 16. — Pred potnim sodiščem v Lancastu se je končal proces proti devetim Ircom, pripadnikom IRA, ki so jih obtožili atentatov v Birminghamu, kjer je 21 oseba izgubilo življenje, 182 pa je bilo ranjenih. Sodniki so šest Ircev obsodili na došmrtno ječo, dva, ki sta bila obtožena posesti orožja in razstreliva, pa so obsodili na 12 oziroma 9 let ječe, medtem ko bodo enega izpustili 23. avgusta na svobodo.

KMEČKA IN OBRTNIŠKA POSOJILNICA V NABREŽINI

Tel. 200186

- sprejema hranilne vloge in
- nudi posojila po ugodnih obrestnih merah

NUDI VSE BANCNE USLUGE

Urnik: 8.30 — 12.30
16.00 — 17.00

Ob sobotah zaprto

TRST - Ul. Boccaccio 3 POŽAR ARTEMIO

Telefon 414161

to vse kraje tudi inozemstvo

TOVORNI PREVOZI

sveže pražena kava = prihranek

Sveže pražena kava pomeni prihranek, ker da več škodlice okusne in dišeče kave.

CREMCAFFÈ prži kavo vsak dan in jo sproti vsak dan dostavlja

CREMCAFFÈ Vam daje vedno vse najboljše

Cremcaffè PRIMO ROVIS